Benzin, gazyağı, motorin fiatlerine zam yapıldı

AKŞAM

İngiliz hava kuvvetleri büyük faaliyet gösteriyor, 9 Alman tayyaresi düşürüldü

Sene 22 — No. 7723 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ 22 Nisan 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Şevket Rado — Akşam matbaası

Müttefikler Osloya 60 kilometre yaklaştı

Trondhjem'in şimal ve cenubuna yeniden asker çıkarıldı

Osloya 110 kilometre mesafedeki Hamar'ı Ingilizlerin aldığı bildiriliyor

İtalyan muhabirlerine göre yalnız bir yere çıkarılan kuvvetler iki İngiliz, bir Fransız fırkasıdır. Trondhjem'deki Almanlar müşkül vaziyettedirler. Burasile muvasala yolu kapatılmıştır

Londra 22 — İngiliz ve Norveç kumandanlıklarının tebliğlerine göre, müttefiklerle Norveç kuvvetleri, Norveçin şarkında, Oslodan 60 kilometre mesafede bulunmaktadır.

Stokholm 21 — Dün Norveçin muhtelif mıntakalarına yeniden İngiliz askerleri ihraç edilmiştir. Bunlar başlıca Trondhjemn'in 40 kilometre şimalindeki Grong fiyordu ve 60 kilometre kadar cenubunda Ramsdale fiyordudur. Buraları ormanlık ve dağlık olduğundan çıkarılan askerlerin çoğunu bu gibi yerleri bilen ve ski ile kayan Kanadalı kıtalar teşkil etmektedir. İngiliz kıtaları bu suretle Trondhjem'i şimalden ve cenuptan tehdid ediyorlar.

Çıkarılan müttefik kuvvetler

Roma 21 — İtalyan gazeteleri Norveçte harbin müşkül olacağını ve uzun süreceğini yazıyorlar. Bu gazetelerin Norveçteki muhabirlerinin bildirdiğine göre müttefikler Grong körfezinde Namdos, Ramsdal ve yanındaki Molde ile Laerdet'e asker çıkarmışlardır. Namsosa çıkarılan kuvvetler iki İngiliz, bir Fransız Alp avcı fırkasıdır. Trondjhem'e yakın Ordkal'a da asker çıkarılmış olması muhtemeldir.

İngilizlerin yeniden asker çıkardıkları Grong ve Ramsdale ile hareket sahasını gösterir harita

Norveç kuvvetleri

Stokholm 21 — Norveçlilerin başlıca dört yerde kuvvetleri vardır. Bunlardan birincisi şimalde, Narvik havalisindedir. Buradaki kuvvetler İngilizlerle birleşmişlerdir. İkincisi Elverum civarındadır. Norveç kuvvetlerinin küllî kısmı buradadır. Rasdaleye çıkarılan İngiliz kıtaatının hedefi bu kuvvetlerle birleşmek olacağı tahmin ediliyor. Norveçlilerin Oslonun şimalinde ve Stavangerin şimalinde de kuvvetleri vardır. Buralarda müsademeler olmaktadır.

Oslo cephesindeki harbe İngilizler de iştirak ediyorlar

Londra 21 (A.A.) — Norveç resmî tebliğinden anlaşıldığına göre, İngiliz kıtaları Norveçin şark tarafındaki her hangi bir mevkide Oslo mıntakası denilen kısımda harp harekâtına iştirak etmektedirler.

Stokholm 21 — Bir Norveç tebliğine göre Norveç kıtalarının Estlandet yani şark mıntakasında Almanlarla harbine İngiliz askeri de iştirak etmektedir. İki Alman tankı tahrib edilmiştir. 20 nisanda Alman tankları Dombas civarında kâin Renaossen'i bombardıman etmişlerdir. 50 paraşütçü Alman askeri esir edilmiştir.

Berlin 21 — Narvikten bildirildiğine göre dün bu mıntakada sükûn hüküm sürmüştür.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Sovyet Rusya, Almanya ile münasebetini daha çok sıklaştırmak istemiyor

Bir ingiliz gazetesi üç mühim hadiseden bahsediyor

1 - Sovyetlerle İngiltere arasında ticarî müzakereye başlanması teşebbüsü, 2 - Moskova radyosunun Türklere hücumu kesmesi, 3 - Sovyet Rusya ile Yugoslavya müzakeresi

Londra 21 — Observer gazetesinin diplomasi muharriri diyor ki: «Sovyetlerle İngiltere arasındaki ticaret müzakeratının başlamak üzere olması ihtimali diplomatik mücadelenin Almanya aleyhine dönmekte olduğuna bir misal addedilmektedir. Müttefikler için Sovyet ittihadile bir itilâf elde etmenin ehemmiyeti meydandadır. Filhakika böyle bir itilâf Nazilerin Sovyet ittihadını bir müstemleke gibi kullanmak ve oradan her türlü iptidaî madde celbetmek hülyalarına bir nihayet verecektir. Sovyetler Birliği tarafından Londrada yapılan teşebbüs Sovyetlerin Almanya ile müttefik vaziyete geçmeyi arzu etmediklerini ve böyle bir teşebbüste bulunmadıklarını göstermektedir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Romanya 300 Almanı hudud haricine çıkardı

Bulgaristan da bütün ecnebilerin vaziyetini kontrol için tedbir aldı

Isveç, icabında tatbik edilmek üzere mecburî hizmet kanun lâyihası hazırladı

Bükreş 21 (A.A.) — Ecnebilerin mürakabesine dair ahiren neşredilmiş olan kanunun verdiği selâhiyete istinaden 300 kadar Alman Romanyadan ihraç edilmiştir.

Sofya 21 (A.A.) — Bulgar hükûmeti, Bulgaristan arazisinde bulunan ecnebilerin vaziyetini tedkik ve kontrol etmek üzere hususî tedbirler almıştır.

Stokholm 21 — İsveç hükûmeti, icabında tatbik edilmek üzere bir mecburî hizmet kanun lâyihası hazırlamıştır. Topçu levazımı için yeniden 70 milyon marklık tahsisat verilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Norveçe gönderilen Fransız kıtaları

Fransız Alp avcı alayları bir geçid resminde

Alınan haberlere göre Norveçe çıkarılan Fransız kıtaları Alp avcı alaylarından terekküp etmektedir. Alp avcı alayları dağlık ve sarp mıntakada harekete alışmış, Fransanın en mükemmel kıtaatıdır. Bunlar büsbütün başka şekilde talim görürler. Sulh zamanında başlarında Fransız askerinin mutad serpuşu değil bere bulunur. Alp alayları efradı ski ile kaymağı ve duvar gibi düz yerlere de tırmanmağı bilirler.

Rumen - Bulgar hududunda

İki Rumen tayyaresi Bulgaristan üzerinde uçtu

Sofya 21 (A.A.) — İki askerî Rumen tayyaresi, 15 dakika kadar Bulgar arazisi üzerinde uçmuştur. Bulgar dafi bataryaları bu tayyarelere karşı ateş açmıştır.

Dikkatler:

Anka kuşu gibi ismi var, cismi yok!

Bir havadis:

«Otobüs seferleri uzatılacak, şehir civarındaki bazı yerlere de otobüs işletilecek.»

Fakat acaba belediye kontrol ediyor mu ki, meselâ Çarşamba yahut Mecidiyeköyü gibi uzak yerlere işliyen otobüsler, ekseriyetle bu son istasyonlara kadar gitmeyip ancak şehrin en kalabalık noktaları arasında ticaretlerine bakmaktadırlar. Binaenaleyh, orada araba gelecek diye nafile bekliyenler için bu umumî seyrüsefer Anka kuşu mesabesindedir; İsmi var, cismi yok!

Yeniden ihdas edilecekler de bu kabil olmasın!

Millî küme maçlarının dünkü neticeleri

Galatasaray Gençlerbirliğini 1-0, Altınordu Beşiktaşı 4-3 yendi. Fenerbahçe Muhafızgücile, Vefa Altayla berabere kaldı

(Yazısı Spor sütunlarımızda)

— Bir iş arıyorum!...
— Propaganda işlerinden anlar mısın?...
— Elbette!... Kavalla gayet dokunaklı ninniler çalarım Her Doktor!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Hamar şehrinin istirdadı teeyyüd etti

Elverun şehrinin de Almanlardan temizlendiği söyleniyor

Paris 22 — Oslonun şimalinde hareket eden İngiliz - Norveç kıtaatının Hamar şehrini Almanlardan geri aldıkları haberi, Norveç sefareti tarafından resmen teyid edilmiştir. Hamarın istirdadı, derin bir memnuniyet uyandırmıştır.

Elverun şehrinin de Almanlardan temizlendiği haberi gelmiş ise de henüz resmen teeyyüd etmemiştir. Dün de Norveçin muhtelif yerlerine müttefik kuvvetleri ihracına devam dilmiştir. Alman hava kuvvetleri bu ihraç hareketlerine mani olmak için büyük bir faaliyet göstermişler, fakat teşebbüslerinde muvaffak olamamışlardır. Dün Alman tayyareleri Namsos şehrini şiddetle bombardıman eylemişlerdir. Birçok binalar, bombalardan hasara uğramışlardır. Müttefiklere yapabildikleri hasar bir mavnayı batırmaktan ibaret kalmıştır. Müttefik askerleri arasında zayiat yoktur.

İngiliz hava kuvvetleri büyük faaliyet gösteriyor

Aalborg, Stavanger, Kristiansund üsleri bombardıman edildi

Garp cephesinde 9 Alman tayyaresinin düşürüldüğü bildiriliyor

Londra 22 — İngiliz hava kuvvetleri, dün de bütün cephelerde çok verimli bir faaliyet göstermişlerdir. Danimarkanın şimalinde Almanların üssülhareke ittihaz ettikleri Aalburg hava meydanına İngiliz tayyarelerinin hücumu o kadar süratli olmuştur ki, Almanlar hava bataryalarını kullanmağa vakit bulamamışlardır. Meydanın başlıca hangarına isabetler vuku bulmuş birçok yangınlar çıkmıştır. Hava meydanı, âni taarruz esnasında ışıklar içinde bulunduğu cihetle, bombaların hedeflere isabeti görülmüştür. O esnada hava meydanına inmekte olan üç motörlü bir Alman tayyaresi tahrip edilmiştir.

Dün İngiliz tayyareleri Norveçteki Kristiansund ve Stavanger'deki Alman üslerine yeniden taarruz etmişlerdir. Hava hücumu esnasında Kristiansund hava meydanında 50 Alman tayyaresi bulunuyordu. İngiliz tayyareleri bu tayyarelere hücum etmişler, bomba ve mitralyöz ateşi açmışlardır.

Alman tayyarelerinin en çok mütekâsif bulunduğu hava meydanının cenup tarafında yangınlar çıkmıştır. Bu hücumu yapan İngiliz tayyareleri salimen üslerine dönmüşlerdir.

Stavanger hava meydanına yapılan taarruz da ayni muvaffakıyetle neticelenmiş, limanda demirli bulunan üç Alman tayyaresi tahrip edilmiştir.

Londra 21 (A. A.) — Fransadaki İngiliz kuvvetleri umumî karargâhından tebliğ edilmiştir:

Bu sabah tayyarelerimiz garp cephesinde düşman tayarelerile bir çok müsademelerde bulunmuşlardır. Tayyarelerimizden biri Heinkel 111 sisteminde bir düşman tayyaresine hücum etmiş ve onu Charnneuy civarında Fransız topraklarına düşürmüştür. Bu tayyare mürettebatı esir edilmiştir.

Hava keşif kollarımızdan biri, beraberinde üç düşman harp tayyaresi bulunan Heinkel 111 tayyaresine hücum etmiş hem onu ve hem de Messerchmith 109 tipi harp tayyarelerinden birini düşürmüştür. Diğer bir hava keşif müfrezesi 9 harp tayyaresinden mürekkep bir düşman teşekkülüne hücum etmiştir. Bunlardan biri Messerchmith Fransız hatlarının arkasına düşürülmüştür. Tayyarelerimizden biri düşman hücumu tesirile inmeğe icbar edilmişse de bunun pilotu kaçarak kurtulmağa muvaffak olmuştur. Diğer hücum tayyarelerimiz üslerine dönmüşlerdir.

Londra 21 (A. A.) — Hurrican harp tayyareleri bugün garp cephesi üzerinde yaptıkları muharebelerde 4 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Diğer 5 tayyarenin de düşürülmüş olduğu tahmin edilmektedir.

Bir Alman tayyaresi İsviçreye indi

Bern 21 (A. A.) — Bal şehri üzerinden uçan bir Alman bombardıman tayyaresi benzini kalmadığı için hava meydanına inmeğe mecbur kalmıştır. Tayyarenin 4 kişiden ibaret olan mürettebatının tevkif edileceği tahmin olunmaktadır.

İsveç üzerinde 2 tayyare düşürüldü

Stokholm 12 — İsveç istihbarat bürosu, Varmland eyaletinin cenubundan ve Dalsland eyaletinin şimalinden İsveç hududu üzerinden 3 Alman tayyaresinin uçtuğunu bildirmektedir. Bunlardan biri Trolhattan civarında tayyare defi toplarının ateşine maruz kalmış, ikincisine Nölndall civarında mermi isabet etmiş ve bu tayyare Goteborg açığında denize düşmüş, üçüncüsü Borlaenge civarında yere inmek mecburiyetinde kalmıştır.

Bir Alman vapuru Baltıkta battı

Stokholm 22 — Kömür yüklü 5000 tonluk Fridson namındaki Alman vapuru, Stokholmun cenubunda ve Lunsorun civarında batmıştır. Sebebi meçhuldür.

Vaşington Japon sefirinin beyanatı

Japonya, Felemenk Hindistanını işğal etmiyecek

Vaşington 21 — Japon sefiri B. Herinouchi Hariciye Nazırı B. Hull'i ziyaret ederek bir saat kadar görüşmüştür. Sefir bu görüşmeden sonra gazetecileri kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

«Amerika Hariciye Nazırile Büyük Okyanustaki vaziyeti tedkik ettik. Burada sulhün ve statükonun devamı hususunda düşüncelerimizin aynı olduğunu gördük. Japonya Felemenk Hindistanını işgal etmek veya himayesi altına almak niyetinde değildir. Japon Hariciye Nazırı B. Aritanın beyanatı bu mânada telâkki edilmemelidir. Japonya, diğer milletlerin de Felemenk Hindistanında menfaatleri olduğunu tanımaktadır. Hollanda hükûmeti tarafından, Felemenk Hindistanı adalarına her türlü müdahale teşebbüsü aleyhinde yapılan beyanat Japonya tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Amerika Hariciye Nazırile mülâkatım kendi teşebbüsüm üzerine olmuştur. B. Hull'e hiç bir muhtıra tevdi etmedim.»

B. Mussolininin nutku

«Silâhlanınız ve milletin şerefini yükseltmek için çalışınız» dedi

Roma 21 (A. A.) — Romanın tesisi yıldönümü ve iş bayramı münasebetile Mussolini bu sabah bir nutuk söylemiş ezcümle demiştir ki:

«Şu anda size söyliyecek bir tek sözüm vardır. Silâhlanınız ve milleti en şerefli mevkie yükseltmek için çalışınız. Bütün İtalyan milleti için düstur budur.»

Roma 21 (A. A.) — 12 nisanda radyoda verdiği hitabeden sonra, Ansaldo, bugün orduya hitaben radyoda tekrar söz söylemiş ve demiştir ki:

«Geçen pazar günü söylediğim sözlere ne bir şey ilâve edeceğim, ne de o sözlerden bir şey eksilteceğim. Unutmayınız ki, bu harbin mağlûpları, sefil yayatlarını zahmetle kazanan esirler haline geleceklerdir. Galipler, kendilerini herkesin efendisi telâkki edecekler ve bütün dünyaya hükmetmeğe çalışacaklardır. Unutmayınız ki, İtalyanın, yıkılmamak için sahip olduğu garanti bir tanedir. O da silâhlarının kuvvetidir.

Loyd Corc

«Silâha sarılmamız namusluca bir hareket oldu» diyor

Karnovom 21 (A. A.) — Loyd Corc müntehiplerine karşı irad ettiği bir nutukla muharebe hakkındaki düşüncelerini anlatmıştır. Eski Başvekil ezcümle demiştir ki:

«Ben bizi harbe sürüklemek bahsinde yapılmış olan manevralara ve harbe tekaddüm eden müddet zarfındaki yanlış hareketlere dair olan mütaleamı değiştimiş değilim. Fakat harbin esbabı hakkındaki mütaleamda da bir tebeddül yoktur. Bizim silâha sarılmamız çok doğru ve namusluca bir hareket olmuştur. Avrupadaki hudud değişmeleri hakkında nazarı dikkatinizi celbederim. Bu harbin neticesi her ne olursa olsun dünya haritasını yeniden basmağ mecbur olacağız.»

Loyd Corc bu nutku kendisinin parlâmentoya intihabının ellinci yıldönümü dolayısile yapılan bir merasim esnasında irad etmiştir. Bu münasebetle kendisine Karnovom ahalisinden 15,000 kişinin imzalarını muhtevi bir albüm takdim edilmiştir. Bu imzalar arasında muhafazakâr ve amele partilerine mensup birçok mühim zevata aid olanlar da vardır.

Alman Hariciye Nazırı değişiyor mu?

Von Mackensen Hitler tarafından Berline davet edildi

Roma 21 (A.A.) — Almanların Roma elçisi Von Mackensen 24 saattenberi Berlinde bulunmaktadır. Hitler tarafından Berline davet edilen elçi, Romadan oraya hususî bir tayyare ile gitmiştir.

Paris 21 — Oeuvre gazetesine göre Roma mahafilinde Alman Hariciye Nazırı Ribbentrop'un değiştirileceğinden ve yerine Roma sefiri Mackenzenin geleceğinden tekrar bahsedilmektedir. Mackenzen Sovyet Rusya ile sıkı dostluğa tarafdar değildir.

B. Chamberlain'in yarın bir nutuk söylemesi muhtemel

Londra 21 — Önümüzdeki salı günü Avam Kamarasında bütçe müzakereleri yapılacaktır. Chamberlain'in harp hakkında beyanatta bulunacağı muhakkak değilse de muhtemeldir.

Belçika Kralı bir hava muharebesi seyretti

Londra 21 — Belçika Kralı, dün Alber kanalını teftiş ettiği sırada bir Alman bombardıman tayyaresile bir Belçika avcı tayyaresi arasındaki mücadeleyi bizzat seyretmiş, Alman bombardıman tayyaresinin nasıl düşürüldüğünü görmüştür. Bu muvaffakıyeti gösteren Belçika tayyarecilerine Kral Leopold bir takdir mesajı göndermiştir.

Yangın başlangıcı

Dün Beyoğlunda Servi yokuşunda B. Avrakiye aid apartımanın, kendi işgalinde bulunan bir odasında yanan Meryemana kandilinden yangın çıkmış, yatak, yoargan ve bir kısım çamaşırlar yandığı halde söndürülmüştür.

Kumkapıda Şehsüvar sokağında bayan Rebianın evinde de bir yangın başlangıcı olmuşsa da derhal yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Bir Alman gazetesi Balkanların vaziyetile meşgul oluyor

Almanya ile dostları Balkan sulhu lehinde imişler, gazete İngiltereyi itham ediyor

Berlin 21 (A. A.) — D. N. B. ajansı bildiriyor:

Berliner Beorsen Zeitng gazetesi, garp devletlerinin Balkanlar hakkındaki projeleri etrafında mütalealar yürütmektedir. Bu münasebetle mezkûr gazete, Balkan memleketlerindeki Büyük Britanya elçilerinin Londrada yaptıkları görüşmelere temas ederek diyor ki:

Psikolojik manevralarla ve propaganda ile Balkan milletlerinin zihinleri Skandinavya hadiselerine bağlanmak ve korku vererek siyasî işler yapılmak teşebbüsünde bulunulduğu bellidir. Maksad bugüne kadar işliyemiyen bütün o muahede, garanti ve abloka tedbirleri makanizmasını harekete geçirmektir.

İngiliz ajansları, Tuna devletlerini gayet sıkı müdafaa tedbirleri almak zaruretinde bırakacak derecede ileri gittikleri halde, Chamberlain, Avam Kamarasında Balkanlardaki İngiliz elçilerile yaptığı görüşmelere fazla ehemmiyet vermez gibi görünüyor. Chamberlain'in sözlerine bakılırsa, yalnız bu sahanın sulhünden ve emniyetinden bahsedilmiş. Fakat, elçilerin bu müzakereye, büsbütün başka bir maksadla davet edildikleri herkesçe malûmdur. Konferans, ablokanın sıkıştırılması ve coğrafî bakımdan genişletilmesi maksadile fazla olarak sukutu hayale uğrayan garp devletlerinin hükûmetlerinden istedikleri şekilde harbin faal suretle sevk ve idaresi maksadile yapılmıştır.

Balkanlar, garp devletlerinin kuvvetini ve imkânlarını şimdi daha objektif bir şekilde ölçebiliyorlar. Tunadan Anadoluya kadar uzanan bütün devletler artık İngilterenin ve Fransanın kaprislerini tatmin etmek arzusunda değillerdir.

Balkan devlet merkezlerinde ve Türkiyede herkes biliyor ki, cenubu şarkîde bu neviden harhangi bir manevra, yalnız Almanya tarafından alınacak olan seri ve müessir mukabil tedbirlerle değil, [illegible] ni zamanda, Balkanlarda sulhün muh fazasında büyük menfaati olan iki büy devletin, İtalya ile Sovyetler Birliğ[illegible] böyle bir teşebbüse karşı gösterecekl mukavemetle akim kalacaktır. Bu itib la bu memleketlerden yalnız bir tane nin, doğrudan doğruya veya dolayı meselâ, Karadeniz, Çanakkale veya T na meselelerini tahrik etmesi ihtim azdır.

Gazete, bundan sonra, Balkan mem keterile ticarî münasebetlerin teksif e mesi keyfiyetini tetkik ederek diyor ki:

«İngilterenin cenubu şarkideki iktis menfaatinin pek meşkûk olduğunu B kan memleketleri tasdik etmişlerdir. memleketlerin Almanya ile olan kârlı cari münasebetlerini durdurmak ve memleketlerle Almanya arasında düşma lık ve itimadsızlık sokmak istenildiği lûmdur.

Bu münasebetle şu nokta müşahede e liyor ki, Yugoslavyanın Sovyetler Birliğ ticarî münasebete girmesi ve Garp devle lerinin kendisinden esirgediğini bu mem lekette araması sırf tesadüfî bir şey ğildir.

Bu vakıalara rağmen Garp devletle çaresiz kalınca Balkanları iktisadî har sahne yapmaktan çekinmiyeceklerdir. F kat, İngilterenin Alman kadınlarına ve Alm çocuklarına bile merhamet etmeden ha ilân etmesinden sonra. bu masumların ğazlanmasına, bitaraflar tarafından va olacak her türlü iştirak hareketini, Alman yanın daha şiddetli tedbirlerle cezalandı racağını cenubu şarki memleketleri mü riktirler. Harp şûrasının 28 martta verdi kararlara belki yakında mutavaat etme zaruretinde bulunan cenubu şarki dev letleri, bu sebeple Garp devletlerinin i tediklerine itirazda bulunmuşlardır. Onla sulh içinde yaşamak istiyorlar ve Alman ya ile dostları Balkan sulhü lehindedirle zira, Balkan sulhü aynı zamanda ken menfaatleri icabıdır.»

Benzin, gazyağı, motorin fiatlerine zam yapıldı

Ankara, İstanbul, İzmir ve İskenderundaki fiatleri gösteren bir tebliğ neşredildi

Ankara 21 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1-2 marttanberi cari benzin, gazyağı ve motorin fiatleri, mezkûr tarihten sonra Romanyadan gelen malların fiatlerinin daha yüksek olmasına binaen, muktazi zamlar yapılmak suretile yeniden tesbit edilmiş ve 21 nisan pazar gününden itibaren meriyet mevkiine konmuştur:

Benzin, gazyağı ve motorinin İstanbul, İzmir ve İskenderun depo esas fiatleri şunlardır:

Benzin, dökme, kilosu	22,90	Kuruş
Benzin, dökme, litresi	16,72	»
Benzin, çift büyük teneke	646,12	»
Gazyağı, dökme, kilosu	17,21	»
Gazyağı, çift büyük teneke	581,31	»
Gazyağı, tek küçük »	87,83	»
Motorin, dökme, kilosu	9,82	»
Motorin, çift büyük teneke	368,19	»

Benzin ve gazyağının Ankara, İstanbul ve İzmirde dökme olarak azami satış fiatleri şunlardır:

	Benzin Litresi Kuruş	Gazyağı Litresi Kuruş
Ankara	21,35	—
İstanbul	19,00	18,40
İzmir	19,05	18.55

Ankara, İstanbul ve İzmirde teneke benzin ve gazyağı azami satış fiatleri şunlardır:

	Benzin çift büyük teneke	Gazyağı çift büyük teneke	Gazyağı çift küçük teneke
Ankara	785	725	107
İstanbul	705	615	93
İzmir	705	620	96

Diğer yerlerde gazyağı ve benzin azami satış fiatleri, yukarıda bir numara altında gösterilen depo esas fiatlerine nakliye ve teslim masraflarının, mahallî rüsumun şirket bayilerine verilen kârın ve liste Vekâlete tevdi edilen yerlerde ise perakende satıcı komisyonunun ilâvesi suretile tayin ve tesbit olunur.

Her yerde hâlen cari motorin azami fiatlerine:

Dökme kilo başına	0,97 Kuruş
Çift büyük teneke	16,71 »

ilâve edilmiştir.

Bu fiatler şirketlerin bayileri bulunan mahallerdeki en büyük mülkiye memurunun ve mıntaka ticaret ve iktisad müdürlüklerine telgrafla tebliğ edilmiştir.

İngilterenin asker toplama faaliyeti

Londra 21 (A. A.) — Hariciye Nezareti şube müdürlerinden olup bütün dünyada Jan Hey adile tanılan general J. H. Beith İngilterenin asker toplamak için çok büyük emekler sarfettiğini söylemiş ve demiştir ki:

«Bir seneden az bir zaman zarfında bir milyon askrein talim ve teçhizini temin ettik. Bunların bir kısmı Fransa, bir kısmı Orta Şarkta, bir kısmı da Norveçtedir. Ötekiler nereye gidecek bilemem. Yalnız muhakkak olan bir şey varsa o da, cihan hürriyetinin ihyası zarureti duyulan her yerde bunların vücudu elzem olduğudur.»

Dicle suları Bağdadı tehdid ediyor

Bağdad 21 (A.A.) — Fırat suları taşmış ve bazı mıntakaları kaplamıştır. Çöl yolu gesilmiştir. Dicle sularının son derece yükselmesinin vereceği neticelerden korkuluyor. Alâkadar makamat, ihtiyat tedbirleri olmak üzere Bağdad şimalindeki bendleri yıktırmışlardır.

Hindistanda tarikat mensupları arasında kavga çıktı

Lucknow 21 (A.A.) — İki müslüman tarikati mensupları arasında çıkan bir dövüş esnasında 15 kişi ölmüştür. 4 polis memuru da yaralanmıştır. Işıkları söndürme emri verilmiştir. Sokaklarda polis memurları ve asker müfrezeleri devriye gezmektedir.

Zabıta, halkın üzerine iki defa ateş açmıştır. Bir Hindli memur taarruza uğramışsa da mütearrızların elinden salimen kutulmağa muvaffak olmuştur. Kavga iki tarikatten birinin tertip etmek istediği âyine diğerinin muhalefet etmesinden ileri gelmiştir.

Berlin sefirimiz gitti

Berlin büyük elçimiz B. Hüsrev Gerede, dün gece saat on buçukta Balkan semplon ekspresile Almanyaya müteveccihen hareket etmiştir.

Müddeiumumî geldi

Bir hafta evvel Adliye Vekâletile temas etmek üzere Ankaraya gitmiş olan müddeiumumî B. Hikmet Onat dün şehrimize avdet etmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Şimdiki harp ve ferdin müstakbel hayatı

Bu harp, bir bakıma, imparatorluğu olanlarla yeni imparatorluk tesis etmek istiyenlerin aralarındaki mücadele... Onun için, evvelâ küçük milletlerin avrupaîleri:

— Adam... Bana ne?... Aralarında dalaşsınlar... Biz ticaretimizi biliriz.... Bitaraflığımız, asırlık ananelerle müseccel! - dediler.

Bu dalâletten ayrılıp cephesini daha ilk gününden vazıh ve samimî surette tespit etmek kiyasetini gösteren yegâne memleket Türkiye oldu. Bizim böyle mevzi alışımızı o zaman beğenmiyenler bile şimdi başka münasebetlerle «bu harpte bitaraflık olamıyacağını» söylüyorlar.

Biz ki yeni imparatorluk heveslilerinin müstakil milletleri kendilerine tâbi birer madun, birer uşak yapmaları aleyhindeyiz; ve bu, doğrudan doğruya kendi istiklâlimiz, hürriyetimiz meselesidir; elbette bu muazzam badirede alacağımız cephe muayyendi: Mevcut maddî ve manevî muvazenenin bozulmamasına taraftar olanların safında bulunacaktık.

Politikamızın doğruluğunu Danimarkadan Norveçe kadar bitaraflık hülyasındaki bütün devletlerin âkibeti gösterdi.

Demek bu mücadele sadece mevcut imparatorluklarla onları yıkmak ve yerlerine kendininkileri kurmak istiyenlerin mücadelesi değil. Dâva, ayni zamanda müstakil küçük ve ortanca devletlerin postu üzerinde dönüyor. Türk siyaseti, bunu anlamakla ve derhal fi'liyata geçmekle zekâ ve hareket çevikliği göstermiş; artık bugün bedahat olduğu şekilde harbin cenuba inmemesini — ebedîyen olmasa bile — ilk ağızda önlemiştir.

Girişilen harbin bir de başka cephesi var: Avrupanın muhtelif yerlerini, ezcümle cenup ve şarkını dolduran milyonlarla insanlar, şimdiye kadar muhtelif devletlerin tebeaları halinde yaşamışlardır. Balkanlardan misal alalım: Filânca şehir kâh Osmanlı imparatorluğunun, kâh Avusturya - Macar imparatorluğunun, kâh falanca krallığın idaresine girmiştir. Bu gibi değişikliklerin olduğu, ekseriyetle, kışlalara ve resmî dairelere çekilen bayraklarla ve pek ufak tefek değişikliklerle ahali tarafından hissedimiştir. Meselâ şu sokakta evi, öbür sokakta da dükkânı olan bir adam — şayed harp gürültüsü içinde helâk olmadıysa, hükümranlık tebeddülünü müteakib yine üç aşağı beş yukarı ayni hayatı yaşamak imkânını bulmuştur. Faraza Bosnalı müslümanların Osmanlı, Avusturya, Yugoslav idaresindeki hayatları gibi.

Şimdi yeni imparatorluk müddeilerinin zaptettikleri diyarlarda kurdukları hayat öyle ki, yalnız küçük milletler değil, ferdler de onların totaliter cihazı içinde hareket hürriyetini tamamile kaybetmiş bir unsur halini alıveriyor. Yaşadığı topraklar istilâ edilince artık bir Bosnalı dükkâncı, elinde tesbihi, başında kısansı, akşam üzeri istediği saatte evine gidemiyecektir:

— Adam! Bana ne! Ben siyasî değilim... Hangi devlet olursa olsun! - demesine imkân yoktur.

Zira, istilâ ile birlikte, ferdin hayatında, en küçük teferrüata kadar bir değişiklik başlıyor. Öyle ki, tâbi memleketlerden tren geçerken pencereler kapatılıyor; içerdeki esrar sefirlere bile gösterilmiyor. Ve insanların zihinlerinde bir takım hailevî ihtimaller canlanıyor. Diğer cihetten de, bura insanlarının, modern bir Ehram medeniyetinde Fıravun esirleri gibi çalıştırıldıklarını biliyoruz.

Onun için, bu harp, ortanca ve küçük milletlerin şuuriyle beraber, en gayrisiyasî, en silik, en kendi halinde ferdlerin bile kendilerine manevî bir taraf seçmelerini icab ettirir. Ve seçilecek tek taraf vardır: Türkiye devletinin seçtiği taraf!

Şu dünyada hiç kimse:

— Adam!... Bana ne?... Hangi rejim, hangi devlet galebe çalarsa çalsın !- diyemez.

Demokrasilerin maazallah mağlûbiyeti hayatı «yaşanmağa değmez »bir hale sokacaktır.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Karaköy meydanı genişletilecek

Havyar hanının bulunduğu ada ve domuz sokağı ile tramvay caddesi arasındaki ada kaldırılacak

Emniyet müdürlüğü, şehirdeki seyrüsefer işlerini tanzim etmek üzere pek dar olan cadde ve meydanların açılmasını lüzumlu görmüş ve bu maksadla belediye reisliğine müracaat etmiştir. Eminönü meydanının istikbalde alacağı şekil, kati surette tesbit edildiği için nakil vasıtalarının seyrüseferini ihlâl eden güçlükler ortadan kalkacaktır. Emniyet müdürlüğü, Karaköy meydanındaki izdihamı hafifletmek üzere şimdiki tramvay yollarının değiştirilmesini lüzumlu görmüş ve bu maksadla belediyeye bir kroki vermiştir. Bu krokiye göre Beyoğlundan Karaköye inen tramvay hattı, Bankalar caddesile Karaköy meydanı arasındaki Mertebani sokağından indirilecek, Bankalar caddesindeki tramvay hattı da Merkez bankası binası yanına kadar tek olarak bırakılacaktır.

Eniyet müdürlüğünün teklifi tatbik edildiği takdirde bazı istimlâk muamelelerine başlamak lâzımgelmektedir. Halbuki B. Prost, Galata meydanının tanzimi etrafında nâzım plânda bazı esaslar tesbit etmişti.

Nâzım plân tasdik edildiğine göre emniyet müdürlüğünün verdiği kroki muhteviyatı tatbik edilmektense mütehassısın nâzım plânına göre Karaköy meydanının açılması daha muvafık olacağı ileri sürülmüş ve keyfiyet belediye reisli makamı tarafından da tasvip edilmiştir.

Belediye, Prost plânına göre Karaköy meydanını açarak tanzim edecektir. Meydanın açılması için Prost tarafından hayli şümullü bir plân hazırlanmıştır. Fakat belediye, şimdilik bu plânın yalnız bir kısmını tatbik edecektir.

Yeni Karaköy meydanı, Ziraat bankası binası hizasına göre genişletilecektir. Bunun için Galatada Havyar hanının bulunduğu ada, Karaköy börekçi fırınının bulunduğu cephe de dahil olduğu halde tamamile kaldırılacak, ancak Ömer Abid hanlarının bulunduğu ada kalacaktır. Bundan başka otomobillerin Bankalar caddesinden Karaköy meydanına indiği Domuz sokağı da genişletilecektir. Bunun için de bu sokak ile tramvay caddesi arasındaki ada kaldırılacaktır. Bu suretle Karaköypalasın önündeki cadde, genişliyecektir.

Prost plânına göre bunlardan başka Tünelin, Galata medhalinin önündeki ada da kaldırılarak Karaköy ile Azapkapı arasındaki Mahmudiye caddesi ile buna müvazi cadde Galata Perşembepazarına kadar genişletilecektir. Fakat Tünelin karşısındaki bu adanın kaldırılmasına bilâhare teşebbüs edilecek ve bu adanın kaldırıldığı zaman belediye malı olan eski Borsa hanının bulunduğu ada da yıktırılacaktır.

Karaköy meydanının açılıp tanzimi, belediyenin ilk beş senelik imar programına dahildir. Belediye, seyrüsefer müşkülâtını hafifletmek üzere bu meydanın bir an evvel tanzimini zaruri gördüğünden yakında Havyar hanı adasının istimlâk muamelesine başlanacaktır. Bu maksadla meydanın açılmasına ve açıldıktan sonra tanzimine aid tatbik plânının hazırlanmasına başlanacaktır. İstimlâk için belediyenin elinde kâfi tahsisat mevcuddur.

Otel fiatleri

Otelciler tenzilâtı kabul etmiyorlar, zam istiyorlar

Belediye, son zamanlarda yaptığı tedkikler neticesinde otellerdeki yatak fiatlerini pahalı bulmuş, yüzde on nisbetinde bir tenzilât yapılmasını muvafık görerek keyfiyeti otelciler cemiyetine bildirmişti. Bunun üzerine otelciler bir toplantı yapmışlar, belediyenin teklifini tedkik etmişlerdir. Otelciler, fiatlerin tenziline teşebbüs edildiği takdirde mağduriyetlerini mucip olacağını, esasen son zamanlarda müşterisizlikten dolayı zarara girdiklerinden yüzde on tenzilât değil, bilâkis fiatlere yüzde yirmi zam yapılması lâzımgeleceğine karar vermişlerdir. Bu karar, otelciler cemiyeti idare heyeti tarafından belediye reisliğine bildirilecektir.

Otelcilerin bu kararı üzerine belediyenin ne yapacağı belli değildir. Maamafih hayat pahalılığile mücadele edildiği şu sırada belediyenin bu talebi kabul etmiyeceği tahmin ediliyor.

Bahar havası

Sayfiyeler şimdiden tutulmağa başlandı

Uzun süren kıştan sonra birkaç günden beri İstanbulda bahar havası başlamıştır. Dün termometre 20 derece idi. Sokaklarda pardesüsüz gezenler çoğalmaktadır. Dün bu senenin ilk ılık tatil günü olmak münasebetile halkın çoğu kırlara çıkmıştır.

Sayfiye yerlerinde evler tutulmağa başlanmıştır. Bu sene Adalara ve Kadıköy ile Bostancı arasındaki sahaya rağbet çoktur.

Karilerimizin mektupları

Pazarları çalışan yapı amelesi

Karşımızda bir yapı var. Ameleyi göre göre artık ferdenferda tanıyorum. Bunların pazar günleri de çalıştıklarını görmek fenama gidiyor.

İhtimal Belediye ruhsat vermiştir; ihtimal bunlar gündelik almak hevesile de isteye isteye küreğe, malaya yapışıyorlar Fakat her ferdin — asırlardanberi tanınan — bir hafta tatili hakkı vardır. Ferd şuurile bunu tasdik etmese bile beden bunu ister; neslin selâmeti, doğacak çocuğun zindeliği de keza bunu âmirdir.

Hafta tatilini her meslekte istisnasız bir hale sokmalıdır.

Bursanın imar plânı

B. Prost yakında Bursaya gidecek

B. Prost, Bursanın imar plânını hazırlamak vazifesini üzerine aldığından işe başlamış ve nâzım plânı hazırlamıştır.

B. Prost, on güne kadar Bursaya giderek nâzım plân ile raporunu Bursa Belediyesine verecektir. Bursa belediyesi, Bursanın müstakbel şeklini gösteren maketleri yaptırmak için 940 bütçesine tahsisat koyacaktır.

B. Prost, nâzım plânı hazırlarken şehrin tarihî vaziyetini nazarı dikkate almıştır. Burasada da bu tarihî âbide ve eserlerin etrafı açılacaktır. Bursa şehri, Çekirgeye doğru genişlediğinden mütehassıs. bu noktayı da göz önünde tutmuştur.

Çekirge de dahil olduğu halde bütün Bursa şehri büyük bir yol ile çevrilecek ve bu merkezî yola müvazi yollar yapılacaktır. Mütehassıs, Bursa ile Mudanya arasındaki mevcud yola müvazi diğer bir yol daha açmağı münasip görmektedir.

B. Prost, Bursa plânını hazırlarken İstanbulla Bursanın turistik bakımından münasebetlerini nazarı dikkate almıştır.

★ Şoför Salâhaddinin idaresindeki bir taksi Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Doma isminde birine çarparak ehemmiyetli surette yaralanmasına sebep olmuştur. Şoför yakalanmış, Doma hastaneye kaldırılmıştır.

★ Fatihte Çarşambada on beşinci okul hademesi Hüsameddin dershaneleri temizlemekte iken düşmüş, bir kolu kırıldığı cihetle polis tarafından hastaneye yatırılmıştır.

Tramvaylar

Bazı caddelerdeki rayların sökülmesi düşünülüyor

İstanbulun imar plânını yapan B. Prost. tramvay raylarının sökülmesini ve Troleybüs denilen raysız tramvay işletilmesini muvafık görmüştü. Belediye bu hususta Londra ve Lozan şehirlerinden malûmat istemiştir. Bu malûmat gelmiştir.

Belediye iptida Tünelle Şişli arasındaki tramvay raylarını kaldırmağı düşünmüştü. Fakat sonra bundan vazgeçilmiştir. Çünkü ileride belediye Galatasarayla Taksim arasındaki İstiklâl caddesini yalnız yayalara hasretmek fikrindedir. Prost plânı tatbik edildiği zaman Galatada Yüksekkaldırımdan Taksim, Azapkapısı ve Tepebaşı arkasından Tarlabaşı yolile gene Taksime iki büyük cadde açılacaktır. Nakil vasıtaları bu caddelerden geçecektir.

Sahil yolları

Boğazın Anadolu sahilinde de işe başlandı

Bebek - İstinye yolu açılmak suretile Boğazın Rumeli kısmına aid imar plânının bir kısmı tatbik ediliyor. Boğazın Rumeli sahili gibi Anadolu sahilinin de açılıp tanzimi muvafık görülmüştür. Mütehassıs B. Prost Boğazın Anadoluya aid nâzım plânını bugünlerde ikmal edecektir. Anadolu sahil yollarının bir an evvel açılmasında fayda görüldüğünden Üsküdardan Beykoza kadar sahil yollarının süratle açılmasına teşebbüs edilecektir. Esasen bu yollardan bir kısmı evvelce açılmıştı. Şimdi yapılacak şey, bunları Beykoza kadar uzatmak olacaktır.

KÜÇÜK HABERLER:

★ Emniyet umum müdürü B. Ali Rıza, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. B. Ali Rıza burada bir hafta kadar kalacaktır.

★ Valikonağı caddesinde B. Yunus Nadiye aid Yayla apartımanı kapıcısı Etemin yanında çalışmakta olan Mecidiyeköylü Feyzi isminde bir çocuk birinci katta asansörle parmaklık arasına sıkışmış, beyni patlamak suretile ölmüştür. Zabıta; kapıcı etem hakkında kanunî takibatta bulunmaktadır.

★ Üsküdarda Şaşkınbakkalda oturan Cemal isminde biri bisikletle o civardan geçmekte iken müvazenesini kaybederek düşmüş, ehemmiyetli şekilde yaralandığından Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

★ Hasköyde Piripaşa mahallesinde B. Galib'e aid on üç numaralı evin temel duvarı dün ansızın kaymış ve ev çökme tehlikesi göstermiştir.

Hadiseden haberdar olan zabıta, içinde on iki insan bulunan bu evi derhal tahliye ettirmiştir.

İSTANBUL HAYATI

Temedduh tufeylîsi

Bir ahbaptan bahsediliyodu. Hemen söze karıştı:

— Haaa... B. (Ş...) çok iyi adamdır. Cömerd bir zattır. Bir gün gazinoda tesadüf etmiştim. Yanına birkaç misafir gelmiş, epeyce masraf etmişler. Hesap görüleceği sırada üzüntülü vaziyetinden anladım ki, B. (Ş...) nin parası kifayet etmiyecek. Eh, bir ahbabı böyle müşkül vaziyette bırakmak olmaz ya. İnsana para lâzım değil, arkadaş lâzımdır. Derhal cebimden cüzdanı çıkarıp kendisine on lira verdim. Sonra da ağzımı açıp istemedim vallâhi...

Bahis, beden kuvvetine intikal etti. Bir arkadaş, tanıdığı bir zatın kuvvetli olduğunu söyledi. Beriki gene atıldı:

— Ha... Tanırım onu. Uzun boylu, şişman bir adam değil mi?...

— Hayır. Kısa boyludur, şişman da değildir.

— Neyse canım. Yanlış söyledim. Kısaca boyludur. İyi tanırım kendisini. Hakikaten çok kuvvetlidir. Bileğini bükecek adam az bulunur. Bir defa bir toplantıda kuvvet müsabakasına girişilmişti. Dev gibi iri bir adam, sizin ahbapla boy ölçüşmek istedi. Baktım, herif pek sert... Sizin ahbabı, nefes aldırmadan ezecek. O zavallı da kıvranmağa başladı. Biçareyi kurtarmak bana düştü. Kabadayılık satan iri herifin karşısına dikildim, kolunu şööyle bir bükünce gözlerinden yaş getirdim alimallah...

Kendisinin hiç tanımadığından katiyen emin olduğum bir zatın hatipliğinden bahis açıldı. Bizim ahbap bu fırsatı da kaçırmadı:

— Eveeet... Öylediiir, diye söze başladı. Hakikaten çok mükemmel bir hatiptir. Güzel söyler. Bayılırım onu dinlemeğe. Bir gün bir yerde konferans veriyordu, beni de çağırdı. Arkasına oturdum, takıldığı yerlerde yavaşça kulağına fısıldadım. Eh, o gece, dinliyenler hayran kaldılar. Dışarıya çıkarken de biribirlerine: «Bu zat şimdiye kadar bu derece güzel konferans vermemişti.» diye söylenenleri kendi kulağımla duydum. Malûm ya, âcizane bizim de biraz aklımız erer böyle şeylere.

Dayanamadım, ortaya uydurma bir isim atarak o zatın fevkalâde cesur olduğunu söyledim. Meğer beriki, bu mevhum zatın da yakın dostu değil mi imiş?... O benden daha açıkgöz çıktı, mevhum zatın cesaretini ballandıra ballandıra anlattıktan sonra drehal bir hikâye uydurdu ve, büyük tehlikelere göğüs gererek o zatı birçok korkunç âkıbetlerden kurtardığını söyledi.

Kimin meziyetinden bahsedildi ise o hemen paçaları sıvayıp evvelâ birkaç kelimelik medhiye ile işe başladı ve sonunda temeddühün aslan payını kendine ayırarak sözü bitirdi.

Kapıdan çıkarken yanımdaki arkadaşa yavaşça sordum:

— Böylesine ne derler ?

Gülerek mırıldandı:

— Temedduh tufeylisi.

Cemal Refik

★ Sirkecide Ahmed ve Ömer isimlerinde iki arkadaş bir hesap meselesinden biribirlerile kavga etmişler, Ahmed, Ömeri çakı ile yaralamıştır. Polis yaralıyı tedavi altına aldırmış, carih yakalanmıştır.

★ Samatyada oturan on iki yaşlarında Sokrat isminde bir çocuk, Yedikule surları üzerinde dolaşmakta iken müvazenesini kaybederek yüksekten yere düşmüş, ağır surette yaralandığından hastaneye kaldırılmıştır.

Bay Amcaya göre!..

— Ulusal ekonomi ve arttırma kurumunun halka iktisat fikri vermek için neşrettiği vecizeler arasında pek faydalıları var bay Amca...

... Meselâ: «Bahçende süs nebatlarından ziyade...

... «Yiyecek nebatları yetiştir...

... «Gelirini arttırmış olursun!...» diyor...

B. A. — Allah vere de bunu herkesten evvel yeşil saha meraklısı belediyeciler okusa...

Askerlik Bahisleri

Sıra Yugoslavyada mı?

Yazan: M. Şevki Yazman

Norveç hadisesinden sonra Alman seyyah akınının Yugoslavyaya başladığını ajanslar haber veriyor. Diplomatik pasaportla geldikleri için ağır sandıkları Yugoslav gümrüklerinde muayene edilmeden Alman konsoloshanesine taşınan bu zevat, bu harp zamanında tabiî tekin addedilemez. Gene ajans haberlerine göre Belgradda Nazi ajanı olması muhtemel kimselerin evleri aranmış, prens Pol'a suikasd ihtimali varmış ve saire ve saire.

Bunlar ne dereceye kadar doğru bilmiyoruz. Bildiğimiz bir şey varsa yirmi altı sene evvel Alman istilâsına uğramış bu cesur memleketin her halde Norveç gibi gafil avlanmıyacağıdır. Ancak bu havadisler ve Balkanlarda ilk hedef olarak Yugoslavyanın tutulmasının büyük stratejik ehemmiyeti üzerinde durmanın ve asker gözile bu noktayı izah etmenin büyük ehemmiyeti olduğundan biz de bu hususu tebarüz ettirmeğe çalışacağız.

Filhakika şimdiye kadar ileri sürülen faraziyelere, kâh Almanyanın ve kâh Rusyanın Romanya üzerine saldırması havadislerine rağmen Balkanlara doğru bir hareket olacaksa bunun evvelâ Yugoslavya üzerinden başlaması çok daha muhtemeldir. Sebeplerini izah edelim:

1 — Müttefikler Yugoslavyaya garanti vermemişlerdir ve binaenaleyh bu memlekete karşı bir hareket başlamakla beraber müttefiklerin bu sahneye hemen asker göndermesi Romanyadan daha güçtür.

2 — Yugoslavyaya taarruzla müttefiklerin Karadenize girmesine de sebebiyet verilmez.

3 — Yugoslavyada Romanya gibi çabuk tahrip edilebilecek maden kuyuları ve meselâ petrol yoktur. Almanlar bu taarruzdan zarara uğramazlar.

4 — Bunların hepsinden daha mühim olarak bir kere Yugoslavya istilâ edildi mi Macaristanın üç tarafı, Romanyanın şimali ve cenubu sarılmıştır. Bundan sonra bu iki devlet Almanya için torbada kekliktir. İstediğini alır, biraz kafa tutarlarsa derhal kafalarına vurur ve işgal eder. Keza o vakit kendisine zarar verecek tahribat yapmalarını da daha çabuk önler.

5 — Nihayet Yugoslavyadan sonra Bulgaristan gelir. Küçük ve bazı cihetlerden Almanyaya karşı - eğer hâlâ kalmışsa - sempati besliyen bu memleketten de iyilik veya zorla bir hayli şeyler ümid edilebilir.

İşte bu düşünceler, bu kıymetli Balkanlıyı maalesef büyük tehlikelerin önüne koymaktadır. Yalnız burada bir nokta var: Almanyanın Yugoslavyayı işgali İtalyayı Orta Avrupa ve Adiryatik sahilinden ötedeki Balkanlardan ilelebed söküp atmak demektir. Nasıl ki Avusturyanın işgali Çekoslovakya ve Polonyayı İtalyaya yüzde yüz kapamıştır. Halbuki son siyasî hadiseler İtalyanın Macaristanla pek sıkı fıkı münasebet tesis etmek istediğini, Rumen petrolleriyle daima alâkadar bulunduğunu gösteriyor.

Almanların kendisine verecekleri Dalmaçya sahilleri bütün bu Orta ve Şarkî Avrupadan tecrid fedakârlığına değer mi? Hem İtalya bilir ki; Alman izolâsyonu öyle liberal Fransa ve İngiltere izolâsyonuna da benzemez. Beriki yüzde yüzdür. Hayat sahası dedi mi buralarda hayat namına ne varsa kendisi sömürür. Keza Yugoslavyanın işgalile iki taraftan sarılan yalnız Macaristan ve Romanya değildir, bizzat İtalya da iki taraftan sarılmış oluyor.

İtalyanın bu düşüncesi samimî ve ileriyi hesaplar bir şekilde olursa, tabiî Yugoslavyayı kurtarır. Fakat Avusturya işinde olduğu gibi o da mevzii ve ufak kârlara kanaat getirerek Yugoslavyanın taksiminde anlaşırsa bu kahraman, fakat küçük ve tek memleketin vaziyeti cidden müşküldür. Çünkü iki yandan taarruza maruzdur ve ilk ağızda kendisinin yardımına koşacak da yoktur.

Yugoslavyaya yapılacak bu taarruzun muvaffakıyeti yalnız Yugoslavyayı müşkül vaziyete sokmaz, Macaristan, Romanya, hattâ Bulgaristan ve Yunanistan da müşkül vaziyete girer ve harp Balkanlara sıçramış olur.

Şu var ki müttefiklerin ve bizim direkt yardımımıza mazhar olacak Yunanistan ve Romanya kendilerini müdafaa için daha müsaid vaziyet ve imkânlar bulabilirler ve memleketlerini istilâdan kurtarabilirler. Yugoslavya ve Macaristan için ise bu da varid değildir.

Şurasını da unutmamalı ki harbi Balkanlara sirayet ettirecek böyle bir taarruz Balkanlı küçük devletler için pek elîm olabildiği halde müttefiklerin bundan zarar değil, belki kâr görmeleri bile vardır. Akdenizde eninde ve sonunda hâkim kalacak, İtalyanın harbe girmesine rağmen Fransanın hudularını mükemmelen müdafaa edebilecek olan müttefiklerin ordu ve donaması İtalyanın üç taraftan, Almanyanın cenuptan ve Karadenizden ablokasını ikmal edeceklerdir.

Şimalde hesapsız bir hareket Almanyayı demirden mahrum ettiği gibi cenupta yapılacak hesapsız bir hareket onu petrolden mahrum edebilir.

Esasen harbe karışmak istemiyen, şimalde Baltık denizi medhali, cenupta Karadeniz sahilleri müttefik filolarının kontrolü altına girecek olan Sovyet Rusya da pek arzu ile vermediği petrolü kestiği veya eksiltiği gün, onun da beklediği ve özlediği Alman inhidamı olur. Bütün bu işgallerin ise 1914 - 1918 deki gibi feci hatıralarından başka bir şey kalmaz.

Amerikanın vaziyeti

B. Roosevelt Amerikanın hiçbir şeye karışmaması fikrini tenkid ediyor

Warmstrings «Georgia» 21 (A.A.) — Roosevelt, dahilî siyaset hakkında bir nutuk irad etmiştir. Reisicümhur, üçüncü defa intihabı hakkındaki kanaatini ifşa etmeden siyasetini müdafaa etmiş ve New Deal denilen kanunun tatbikine devam edilmesini tavsiye eylemiştir.

Reisicümhur Jefferson'un yıldönümünü tesid eden genç demokratlara hitaben de radyoda bir nutuk söylemiştir. B. Roosevelt bu nutkunda, şimdi cümhuriyetçiler tarafından yapılmakta olan mücadeledeki demagojiyi tenkid etmiş ve kendisini Amerikayı harbe sürüklemekle ittiham eden bazı cümhuriyetçi namzedler tarafından yapılan hücumların hafif ve yanlış olduğunu meydana çıkarmıştır. B. Roosevelt demiştir ki:

«Bu akşam haricî siyasetten bahsetmiyeceğim. Hükûmet soğukkanlılığını muhafaza etmekte ve hadisatı dikkatle takip eylemektedir. Biz Avrupada veya Asyada yapılmakta olan harplere iştirâk etmiyoruz. Fakat Amerikanın ve Amerikan milletinin daha iyi bir nizamın teessüsü için bir şey yapmaması lâzım geldiğini size söyleyen bazı Reisicümhur namzedlerinin bu mütaleasına iştirâk etmiyorum.»

Romanya 300 Almanı hudud haricine çıkardı

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Bitaraflar uyanık

Paris 21 — Figaro gazetesi, bütün bitaraf memleketlerin müdafaa tedbirleri aldıklarından bahsederek diyor ki: «Hollanda, şimdiye kadar tarihinde görülmemiş bir şey yaptı, bütün memlekette örfî idare ilân etti. Belçika, İsveç mühim tedbirler aldılar. Diğer taraftan Macaristan, Yugoslavya da hazırlıklı bulunuyorlar. Yugoslavyada yapılan tevkifler pek mühimdir.

Norveç hadisesi üzerine bütün bitaraflar vaziyeti anladılar. Memleketleri içinde Nazi tahrikâtına karşı durmağa karar verdiler. Bitaraflar memleketlerinde Seis İnkuart'lar Hacha'lar, Quisling'ler çıkmasına müsaade etmiyeceklerdir. Bu hadiseler mühim uyanıklık alâmetidir ve emniyet verici şeylerdir.»

Bir İngiliz gazetesinin mütalâası

Londra 21 (A.A.) — Observer gazetesinin diplomasi muharriri Avrupa vaziyetini tedkik ederek şu mütalâada bulunmaktadır: «Müttefikler tarafından Norveçte yapılan harekâtın göze en ziyade çarpan neticesi birer birer Nazilerin kurbanı olmak mevkiine düşen bitarafların vakit geçmeden harekete karar vermiş olmalarıdır. Her memlekette Quisling'lere karşı mücadele umumî bir sürgün avı halini almıştır. Yugoslavyada eski Başvekil Stoyadinoviç'in tevkifi dahilî düşmanların izalesine doğru atılmış ilk adımdır.

Hollanda örfî idare ilân etmekle aynı suretle hareket edeceğini göstermiştir. Siyasî mahafilde Alman radyosunun kral Hakon aleyhine yaptığı son hücumlar mevzuubahis olmaktadır. Bu mahfilerde Nazi sevkulceyşi, nin Norveçte memleket müdafaa kabiliyetinin imhadan âciz kalınca ahaliyi şahıslara karşı hücumlarla korkutmak gayesine düştüğünü ve bunun bitaraflar efkârı umumiyesi için hususî bir ders teşkil ettiği söylenmektedir.

Bir İngiliz vapuru battı

Londra 21 (A. A.) — 1307 tonluk İngiliz Mersey vapurunun dün cenubu şarkî sahili açığında battığı haber verilmektedir. Karaya çıkan 9 gemiciden ikisi ölmüştür. Mürettebattan 11 kişi kaybolmuştur.

İranda bir radyo istasyonu açılıyor

Tahran 21 (A.A.) — İran veliahdı, kısa dalga üzerinden çalışan ve yabancı dil neşriyatına mahsus olan radyo istasyonunu 24 nisanda açacaktır. İstasyonun kudreti 12 kilovat olup 30 metre 99 ve 19 metre 87 dalga uzunluğile çalışacaktır. Neşriyat farsça, arapça, fransızca, rusça, ingilizce, almanca olacaktır.

Beşiktaş Halkevinin kır koşusu

Dün Beşiktaş Halkevi tarafından tertip edilen koşuların dördüncüsü yapılmıştır. 14 atletin iştirak ettiği bu koşuda alınan neticeler şunlardır:

1 — Artan 16.38, 2 - Hüsnü 17.06, 3 - Habip 17.08.

Ankarada Zirkin konserleri

İki ay evvel şehrimizde muvaffakıyetli bir keman konseri vermiş olan tanınmış ve kıymetli sanatkârlardan viyolonist Zirkin'in iki konser vermek üzere Ankaraya davet edildiğini haber aldık.

Bay Zirkin birinci konserini 25 nisan perşembe günü akşamı saat dokuzu çeyrek geçe Ankara radyosunda ve ikinci konserini de 27 nisan cumartesi günü saat üçte profesör Pretorius'un idaresi altındaki filârmonik orkestrası ile birlikte verecektir.

MÜNİR NUREDDİN
ve arkadaşlarının mevsimin son
KONSERİ
MARMARA
Sinemasında
24 Nisan Çarşamba Akşamı
DİKKAT: Bütün yerler numaralıdır.
Telefon numarası: 23860
Biletler (MARMARA) gişesinde satılıyor.

Sovyet Rusya, Almanya ile münasebetini daha çok sıklaştırmak istemiyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Moskova radyosu ile matbuatının Türklere karşı yaptıkları hücumu birden bire kesmiş olmaları ve Sovyet Birliği ile Yugoslavya arasında münasebatın başlamak üzere olması aynı vaziyetin birer delili addedilmektedir.

Yugoslav heyeti Moskovaya hareket etti

Belgrad 21 (A.A.) — Sovyet Rusya ile iktisadî müzakereler yapmağa memur Yugoslavya heyeti dün gece Bükreş tarikile Moskovaya gitmek üzere Belgraddan hareket etmiştir. Heyetin peşembe günü Moskovaya muvasalatı beklenmektedir. Heyete riyaset eden doktor Miora Corceviç hareketinden evvel Hariciye Nazırı Cincar Markoviç ile görüşmüştür.

Sovyetler Galiçyada ve Rumen hududunda tahkimat yapıyorlar

Londra 21 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Uzak Şarktaki Kızılorduya Süveyş kanalından geçerek Karadenizden Vladivostok'a tren ve vapurlarla petrol gönderildiği hatırlatılarak Sovyetler Birliği müttefikler aleyhine harbe girecek olursa, müttefiklerin bu yolu kesecekleri, binnetice Sovyetler Birliğinin Japonya karşısındaki vaziyeti tehlikeye gireceği söylenmektedir.

Hudud şehirlerinden alınan itimad edilir haberlerde, Sovyetlerin Galiçyada, Rumen hududu boyunca tahkimat yapmak için hummalı bir faaliyetle çalıştıkları bildirilmekte ve bundan maada bütün hat üzerinde, esasen üç sıra tel örgü tesis ettikleri de ilâve olunmaktadır.

Sovyetlerin Berlin sefiri vazifesi başına döndü

Paris 21 — Oeuvre gazetesi diyor ki: «Sovyet Rusyanın Berlin sefiri vazifesi başına dönmüş ve muhtelif meseleler hakkında hükûmetinin düşüncesine dair Alman Hariciye Nazırına izahat vermiştir. Bu izahat Almanları memnun etmemiştir. Almanyanın Danimarkada yerleşmesi Sovyet Rusyanın Baltıktaki yeni mevkiini hiçe indirmektedir. Bunun için Sovyet Rusya müttefiklerin karaya asker çıkarmalarını iyi karşılamıştır.

Yugoslavyanın Sovyetlerle ticarî münasebet tesisine karar vermesi Almanyanın hoşuna gitmemiştir. Balkanlarda Almanyaya karşı mukavemet hissi kuvvetlenmektedir. Sovyet Rusya, Romanya, hattâ Macaristanın istilâsına tarafdar değildir.

Belçikanın protestosu

Brüksel 21 (A.A.) — Palıseul mıntakasında hüviyetleri tesbit edilemiyen dört ecnebi tayyare arasında bir muharebe olduğu müşahade edilmiştir.

Son zamanlarda Belçika arazisi üzerinde Fransız ve Alman tayyareleri uçmuş olduğu için Belçika hükûmeti Fransız ve Alman hükûmetlerine şiddetli protesto notaları göndermiştir.

Meksika Japonyaya peşin para ile petrol satıyor

Meksiko 21 (A.A.) — Haber alındığına göre Meksika, Japonya ile yeni bir pazarlığa girişmiştir. Meksika, Japonyaya bedeli peşinen tediye edilmek şartile üç milyon dolarlık petrol satmağı kabul etmiştir.

İsveç top malzemesi mübayaa ediyor

Stokholm 21 (A.A.) — İsveç hükûmeti mecburî iş kanununun tatbik mevkiine konulmasını parlâmentodan istemiştir. Ayrıca tereyağ fiatının tanzimi için 50 milyon ve top malzemesi mübayaası için 65 milyon kron tahsisat istemiştir.

«Bereketli» yerine «Osmaniye» denecek

Adana (Akşam) — Adana vilâyet meclisi tarafından Osmaniyenin adı «Bereketli» konmuştu. Vekâlet bunu muvafık görmemiş ve bu kasabanın adının Osmaniye olarak devamına karar vermiştir.

Sovyetler 9 Japon vapurunu müsadere ettiler

Londra 21 (A.A.) — Domei ajansı son on gün zarfında Sovyet karakol gemilerinin Siberya deniz mıntakası açığında 9 Japon vapurunu müsadere ettiklerini bildirmektedir.

FRED ASTAİRE ve JOAN FONTAİNE
DANSIN ZAFERİ
(Fransızca)
Pek yakında: LÂLE sinemasında

ZÜĞÜRT MİLYONER
JANET GAYNOR - DUGLAS FIRBANKJr - PAULETTE GODDARD
Neş'e - Zevk - Eğlence ve incelik dolu bir film. Sizi kahkahalarla güldürecek bir mevzu
Çarşamba akşamı MELEK sinemasında

SÜMER sineması
kapısı önünde: BİR BEBEK BULUNMUŞ
ve bayan GİNGER ROGERS'e teslim edilmiştir.
Önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren
MATMAZELİN BEBEĞİ
(Fransızca sözlü)
Senenin en şen ve sevimli filmindeebeveynine gösterecektir.

SÖZÜN GELİŞİ

Tecessüs

Bir Fransız muharriri kabinelerin, parlâmentoların gizli toplantıları münasebetile yazdığı bir yazıda şöyle diyor: Doğuşta mütecessis bir mahlûk olan insan herşeyin künhünü öğrenmek hevesinden bir türlü vazgeçmiyecektir. Meselâ şimdi Fransada, halk arasında ikide bir şu mütalâayı serdedenlere raslanıyor: «Olup bitenlerin çoğu bizden saklanıyor. Büyüklerimiz, mukadderatımızı alâkadar eden hâdiseler etrafında tam bir ketûmiyet muhafaza ediyorlar. Biz ancak verilen karardan haberdar oluyoruz. Fakat mademki hâdiseler doğrudan doğruya bize taalluk etmektedir, öyleyse olup biten hakkında da malûmatımız olmalıdır.»

Muharrir, bu mütalâanın gayet mânasız olduğunu söylüyor; devlet işlerinin idaresi hususundaki kararları bir tarafa bırakalım, hususî müesseselerin kararları, hattâ kendi kararlarımız bile hakikî alâkadarları işin mahiyetinden haberdar etmemek esasına dayanır, diyor.

Sınaî, ticarî, malî işlerle meşgul büyük bir şirketin idare heyetini düşünün. Ekseriya beş altı kişiden ibaret olan bu heyet sık sık bir odada, bir masa başında toplanır, en büyük ketûmiyet havası içinde ne yapmak, yahut, ne yapmamak icab ettiğine karar verir. Paralarını bu şirketin işlerine yatırmış, yani onun vaziyetile doğrudan doğruya alâkadar olan aksiyonler zümresi ne yapılacağına dair hiç birşey bilmediği gibi, bunu öğrenmeğe de hakkı yoktur. O yalnız. sene sonu hesabında hissesine düştüğü haber verilen kârı alır ve eğer iflâs bayrağı çekilmişse ona, kaderine razı olmak düşer.

Hasta bir adamı ele alalım: Zavallı o kadar hastadır ki karısı üç doktor birden çağırmak lüzumunu hissetmiştir. Biçarenin sıhhî vaziyeti kendisinden başka hemen hemen hiç kimseyi alâkadar etmez. Eğer öteki dünyayı boylıyacak biri varsa o da kendisidir. Buna rağmen doktorlar gelir, hastayı muayene ettikten sonra bir odaya çekilerek kapıyı sıkıca kapar, orada vaziyeti ağır olan müşterilerinin derhal mı, yoksa bir müddet sonra mı öleceği mevzuunu, meslekî bir keyifle münakaşa ederler. Bu ehemmiyetli toplantıyı müteakib dudaklarında bir tebessümle hastanın yanına geldikleri zaman ekseriya «Mühim birşey değil, geçer, merak etme» gibi lâflar söyleyip çıkar giderler. Şu muhakkaktır ki, doktorların hastaya bu şekilde idareikelâm etmeleri ona «Hapı yuttun, gidiyorsun!» demelerinden bin kere hayırlıdır.

Bir de, anası babası tarafından kocaya verilmek üzere bulunan bir kızın vaziyetini gözünüzün önüne getirin. Verilen karar ve tasarlanan proje sadece kızı alâkadar etmektedir. Buna rağmen ana, baba kıza karşı gayet esrarengiz tavırlar takınırlar. Onlar için, kızcağızın, bütün hayatını beraber geçireceği adamı zifaf gecesi tanıması kâfidir.

Bu misaller çoğaltılabilir. Kararlarının mahiyetinden kimseyi haberdar etmeye lüzum görmiyen ferdin, bugün, harp halinde, millet idaresi mesuliyetini üzerine yüklemiş olanlardan kendisine herşeyi söylemesini istemesi ebedî tecessüs hissinin tatmini arzusundan ileri gelmektedir. Halbuki şüphesiz millî menfaat şimdi onların saklanmasını icab ettirir.

Şevket Rado

Çocuk haftası

Çocuk Esirgeme Kurumu Istanbul merkezi ile şubelerinin 23 nisan çocuk haftası proğramı

İstanbul merkezi: 23 Nisan salı ve 24 Nisan çarşamba günleri öğleden sonra saat 2 buçukta Beyoğlunda Fransız Tiyatrosunda iki büyük müsamere tertip etmiştir. Bu müsamerelere fakir çocuklar gelecektir. Müsamerelerde, Işık, Boğaziçi ve Şişli Terakki liseleri ile madam Kürinin talebesi tarafından muhtelif dans ve eğlenceler yapılacaktır. Her iki müsamerede de çocuklara pasta, sandviç ve çikolata dağıtılacaktır. 24 Nisan çarşamba günü saat 10 da Fransız Tiyatrosunda da Gürbüz çocuk müsabakası tertip edilmiştir. Bu müsabaka günü Fransız Tiyatrosuna yalnız anneler davetlidir. Annelerle çocuk bakımı hakkında bir müsahabe yapılacak ve bilâhare bir müsamere verilecektir.

Eminönü kaza şubesi: 23 Nisan günü Divanyolundaki Çocuk kütüphanesinde bir tören yapılacak ve çocuk bakımevi binasında çocuk bakımına aid bir sergi açılacaktır. Burada çocuk kütüphanesi korosu tarafından arkadaşlarına muhtelif konserler verilecektir.

Alemdar nahiye şubesi: 23 Nisan salı günü, Eminönü şubesi de 28 Nisan pazar günü Gülhane parkında çocukları eğlendirmek üzere sabahtan akşama kadar muhtelif oyunlar tertip edecekler, ayni zamanda fakir çocuklara elbise dağıtılacaktır.

Beyoğlu kaza şubesi: Çocuk Esirgeme Kurumu Beyoğlu kaza şubesi Şişli Halkevi ile müştereken 23 Nisanda Maksim salonlarında bir çocuk balosu tertip edecekler bu baloya zengin ve fakir çocuklar davetlidir. Çocukları eğlendirmek için baloda Karagöz, kukla ve daha bir çok oyun ve eğlenceler yapılacaktır. Baloya iştirak edecek çocuklara limonata ve pastalar ikram edilecektir.

Kadıköy kaza şubesi: 27 Nisan cumartesi günü akşamı saat 21 de Kızıltoprak Cümhuriyet Halk Partisi binasında, 28 pazar günü akşamı saat 21 de Kadıköy sekizinci ilk mektep salonunda çocuklar için iki büyük müsamere hazırlanmıştır.

Fatih kaza şubesi: 23 Nisan günü 3,000 çocuğa şeker tevzi edecektir. 27 Nisan cumartesi günü de Fatih Halkevi temsil kolunun çocuklar için hazırladığı müsamereyi yapacaktır.

Fener nahiye şubesi: Bayram münasebetile 68 çocuğu giydirecek, nahiye parti merkezi ile Unkapanı semt ocağı merkezinde çocuklar için iki müsamere verecektir.

Şehremini nahiye şubesi: 23 Nisan salı günü akşamı çocuklar için bir müsamere, 24 Nisan çarşamba günü saat 20 de Karagöz oyunu, 26 Nisan cuma günü saat 15 de de bir çocuk balosu verecektir.

Karagümrük nahiye şubesi: Hırkaişerif 19 uncu ilk okul bahçesinde çocuklar için eğlenceler tertip etmiştir. Bu eğlenceler meyanında kukla ve hokkabaz oyunları da vardır.

Bakırköy kaza şubesi: 27 Nisan cumartesi günü öğleden sonra Bakırköy Halkevi salonunda çocuklar için büyük bir müsamere tertip etmiştir. Müsamerede de Karagöz oyunu, monolog ve komediden başka Halkevi cazı tarafından konser verilecektir. Ayni günde 7 - 10 yaşlarındaki çocuklar arasında Gürbüz çocuk müsabakası yapılacak ve birinci gelenlere hediyeler dağıtılacaktır.

Adalar: kaza şubesi: 23 Nisan bayramını Halkevi binasında bir törenle tesid ve o günün akşamı bir müsamere tertip edecektir. Müsamerede çocuklara şeker dağıtılacak. çocuğun ve Çocuk Esirgeme Kurumunun kıymeti ve mahiyetini tebarüz ettirecek müsahabeler yapılacaktır.

Kartal kaza şubesi: Yapılacak merasimden sonra Kartal orta okulu tarafından birlik salonunda çocuklar için fevkalâde bir müsamere hazırlanmıştır. Bayram münasebetile fakir çocuklara giyecek eşya tevzi olunacaktır.

Şile kaza şubesi: 23 Nisan gecesi Halkevi salonunda çocuklar için bir müsamere tertip etmiştir. 24 Nisan çarşamba günü Halkevi bahçesinde çocukları eğlendirecek oyunlar icra edecek ve gecesi de çocuk balosu yapacaktır.

İstanbul ve Beyoğlu cihetindeki bütün sinemalar bazı seanslarını Çocuk Esirgeme Kurumuna tahsis etmişlerdir. Çocuk Esirgeme Kurumu şubeleri kendi mıntakaları dahilindeki mektep çocuklarının intizamlı bir surette ve bir program dahilinde sinemalardan istifadelerini temin edeceklerdir.

Bursa askerî lisesini bitiren gençler

Bursa 21 (A.A.) — Askerî liseyi ikmal ederek harp okuluna gitmek üzere bulunan gençlere mükâfat tevzii merasimi dün yapılmıştır. Vali muavini ile tümen kumandanı Halk Partisi, Halkevi reislerile askerî ve mülkî erkân, kadın erkek üzlerce davetli merasimde hazır bulunmakta idiler.

Gençlerin bir ağızdan söyledikleri İstiklâl marşı ile merasime başlanmış ve bunu takiben söz alan mektep müdürü kurmay albak Ekrem Atsel yarının genç subaylarına tam bir baba şefkatile kıymetli öğütler ve direktifler vermiştir. Mektep müdürünün bu hitabesine üç genç liseli cevap vermiştir. Tümen kumandanı tarafından liseden derece alarak çıkanlara ve sınıf birincilerine mükâfatların verilmesini takiben de bütün mektep talebelerinin iştirâk eylemiş oldukları bir geçit resmi yapılmıştır.

Manisada çaylı aile toplantısı

Manisa 21 (A.A.) — Kimsesiz yavruları giydirmek maksadile Halkevi sosyal yardım komitesinin tertip ettiği çaylı aile toplantısı dün Ev salonunda yapılmıştır. Vali ile komutan ve refikaları da bu toplantıda bulunmuş ve çok neşeli ve samimi bir vakit geçirilmiştir.

Halkevi reisi, gösterilen yakın alâka ve yapılan yardımdan dolayı davetlilere teşekkürlerini bildiren kısa bir hitabede bulunmuştur.

İLK SEFER

Yazan: REFİK HALİD

— 3 —

Bana öyle geliyor ki yarın tıb ve operatörlük müthiş bir terakkiye vararak insanların göğsüne bir "fermetür" takacak, icabında iç azamızı kolayca muayeneden geçirecek ve bir el hareketile kapatıverecek!

Otuz sene evvel, Akdenizde ilk seyahatimi yaptığım vapuru şimdi hatırımdan geçirirken bana o bir mavna kadar hantal, nursuz, şevksiz, şekilsiz, âdeta çürüğe çıkarılmadan evvel son seferini yapıyormuş gibi yarı enkaz halinde, pek berbad görünmüyor. Bunu böyle gösteren, Umumî harpten beri gözümüzün alıştığı beyaz boyalı, az direkli, yassı bacalı, denize şişkin bir kaz azametile pek oturaklı çöküp göğsünü kabartarak giden modern, daha doğrusu kübik vapurlardır. Bunlar sanki demirden ve tahtadan yapılmamışlar, betondan dökülmüş, alçı ile kaplanmış birer sanatoryom paviyonudurlardır; istenince su üstünde de dururlar; dururlar değil koşup giderler de...

Eskilerinde bir sürü direk, her direkte müteharrik birçok dal ve her daldan sarkan yığın yığın ip ve halat vardı. Tenteler iple tutturulmuş, can kurtaran simitleri ve sandalları ipe asılmış, sağa, sola, aşağıya, yukarıya hep ip ve halat gerilmişti. Nereye baksak ip görürdük, ne tarafa yürüsek ayağımıza ip takılır, her köşede kangal kangal ip ve halat yığınlarına raslanır, ip manzarasından kurtulmak kabil olmazdı. Gemiler, sanki, yolcu ve eşya taşımak için yapılmamıştı, ip yüklü idi de arasına biraz insan, biraz da balya karışırdı. Şimdikilerde ip, dikkat ediniz, asgarî dereceye indirilmiştir; vapur çadır halinden çıkarılarak sağlam bina şekline sokulmuştur; çobanlık devrine nihayet verilerek denizde ikamet ve seyahat «site» leştirilmiştir.

İpin lüzumunu inkâr etmemekle beraber, çokça ip kullanılan yerde, meselâ çadırda, tentede bir tam yerleşmemezlik, gelip geçicilik, kararsızlık ve köksüzlük vardır fikrindeyim. Hattâ dahilî siyaset sahasında bile... Politikada ip istimali devrinin geçmesi, siyaset «site» sinin de sağlam kurulmuş, yerleşmiş olmasına delildir. Zaten gençliğimde iple başım hoş değildi. Kendi halinde, etliye, sütlüye karışmamış adamlar için ip, sadece ipti amma, burnunu politika deresine sokup ihtiras çamurundan çimlenmek istiyenler için kılıçtan tehlikeli ve keskin bir «âleti katıa» dan başka ne idi? Hattâ o devirlerde insaflı, nazik, ince düşünür bir zat, politikacılık yapanların yanında neşe kaçırmamak için ipten bahsetmedi bile...

Daha eskiden ip kadar kayış da korkunç imiş: Zamanın Sadrâzamı sarayda oturup âfiyetle karnını doyururken cellâd, arkadan yaklaşıp yağlı kayışı boynuna geçirince «pilâv taneleri ol derdmendin burnundan geldi» diye tarih kitaplarında okumuştuk. İpin ve kayışın medenîsi olan tel böyle işlerde kullanılmıyor. Tel, yirminci asır makine hâkimiyetinin esasını teşkil eder. Düşününüz ki tel icad edilmemiş olsaydı, elektriği kendimize esir edip her işimizde kullanmak imkânı bulunamıyacaktı. «Telsiz» dediğimiz de nihayet sonunda gene tele dayanıyor. Teli bir sihirbazlıkla yokediveriniz, asrımızın yürüyüşü duruverir; birdenbire bakarsınız ki dünya hareketsiz, sessiz, ışıksız, habersiz kalmış... Hattâ harpsiz bile! Telleri erimiş bir Nevyork düşününüz, enkaz ve külçeden başka ne kalmıştır?

... Benim Niger vapuru karadan palamarı çözdü mü cihan ile alâkasını keserdi, telsizi bile yoktu. Şimdikilerde gündelik gazete çıkıyor. Kendi tıraş olamıyanlar tayfalardan birine müracaat ederdi, berber salonu bulunmazdı. Topu topu bütün gemide iki, üç banyo odası vardı, psişin hatırdan geçmezdi. Bir saksı çiçek, bir küçük yeşillik göremezdiniz; sinema, konser salonu, mağaza, kış bahçesi, çocuk parkı nerede? Bütün eğlence olarak güvertede, ağzına tahta toplar atılan bir münasebetsiz kurbağa kafası ve bir de daracık kumar odası... O kadar! Konfor merakı dünyayı birdenbire istilâ etmiş, her tarafa yıldırım süratile yayılmıştır; inkişaf 1910 da bir kıyafet değişmesile başlar; yani, insanlar kolalı gömlekle katı yakayı atabildikten sonra... Konfor tarihinde ilk rahatlık ve ferahlık kendisini göğüste ve boyunda gösterdi. Niger'de hepimiz kaskatı gömlekli, dik yakalı, dar pantalonlu, sakallı bıyıklı, cendereye girmiş adamlardık. Kadınlar da korseli idiler; üzerlerinde kat kat elbiseler, kurdeleler, kaytanlar, şeritler, danteller, tüller taşıyorlardı; bunlar belki okkaca fazla bir şey tutmuyordu amma göze çok yüklü görünüyordu. Eski perdeler gibi... O perdeleri hatırlıyor musunuz? Pencereyi açmak için evvelâ astarlı kadife yığınlarını, tül katmerlerini, sonra da muşambaları kaldırmak lâzımdı. Kadınlar da soyunmak istediler mi, kaç düğme, kaç kopça, kaç kaytan çözerler, kaç kat kumaştan sıyrılırlardı? Oda eşya ile dolardı. Bari vapur seyahatinde biraz ferahlasaydık... Hayır, erkeklerin kıyafet farkı nihayet başlarına birer kasket geçirmekten, kadınlarınki de şapka yerine bir renkli tül sarmaktan ibaretti. Fakat o bir tül sarış yok mu, bize bir tesir eder, öyle mühim bir değişiklik, âdeta açıklık, havailik gibi görünürdü ki bakmakla doyamaz, sevincimizden kabımıza sığamazdık.

Hani, ucundan bir halkasını çektin mi yağlı gibi kolayca kayarak açılıp kapanıveren fermetür ekler'ler yok mu, bu marifetli âlet yirminci asrın en karakteristik giyim kuşam ve soyunma edevatından biridir. Bana öyle geliyor ki yarın tıb ve operatörlük müthiş bir terakkiye vararak insanların göğsüne, hattâ kafatasına da onlardan birer tane takacak; mütehassıslar, icab edince, kulpundan tutup çekiverecekler ve iç âzamızı istedikleri gibi muayeneden geçirecekler, temizliyecekler, değiştirecekler, düzenine koyacaklar, gene kolaycacık, bir el hareketile kapayıverecekler. Tababette konfor bu olacak! Pek şaşırtıcı, ustalıklı, mükemmel buluşlarını takdirle seyrettiğimiz tabiat, nedense fermetür ekler pratikliğinde bir uzuv halkedememiştir. Birçok lüzumlu yeri böyle fermetürle açılıp kapanabilen bir insan ne kadar daha rahat yaşıyabilirdi! Meselâ ağızdaki fermetürle bir hayli gevezeliğin önüne geçilebilir, totaliter rejimler zabıtası da bu fermetüre, banka kumbaralarındaki gibi, anahtarı merkezlerinde saklı miminimi kilitler vurarak epeyce boşboğazlığı zaptü rapta alabilirlerdi. Tabiat bunu kendiliğinden yapmış olsaydı eski şövalyeler din uğruna, daha doğrusu yağmacılık maksadile Kızılhaçlılar ordusuna katılıp Yakın Şarka sefer ederlerken şatolarında bıraktıkları mahbubelerine hantal kilitler vurmazlar, bir minimini altın anahtarı ceplerine attılar mı yad illerde müsterih çarpışırlardı.

... Mösyö Birtch ile ahbaplığımız artınca itiraf etti: Asıl adı Berç Bezirciyan imiş; fakat Pariste doğmuş, Fransız tabiiyetinde imiş. Babası Çırağan sarayının tezyinatını yapan mahir ustalardan iken, şimdi hatırımda kalmıyan bir sebeble İstanbulu bırakmış ve Avrupaya yerleşmiş. Henüz hayatta bulunduğu için, inşallah, Pariste kendisini görebilecekmişim... Cebinden bir de Le monde illustré çıkardı, içinde Türkiyeye dair resimli bir makale; makalenin başında «Sureti mahsusada gönderdiğimiz muhabirimizden» kaydı var, altında imza: Théodore Birtch... Yani meselede yalan yok. Berç, ismini Birtche çevirerek Fransız gazetecisi olmuş. Malûm ya, o altı harflı Birtch nihayet frenkçede Birç okunur, değişiklik bir tek harften, hattâ üstünün esre kounmasından ibaret. İzmiri geçip Pireye yol alırken ben, yanında mürebbisile seyahate çıkmış bir beyzadeye dönmüştüm, hep beraberdik ve hocalığını yapmakta hiç bir vesile kaçırmıyordu. rersBeo khtasen

Bir zamanlar fransızca kart dö vizit bastıran türklerce isimlerinin sonuna «Bey» kelimesini ilâve usuldendi. Niçin? Sebebini bilmemekle beraber benim kartımda da ayni kuyruk vardı. Vapurda başka bir ecnebi ile tanıştım ve yine o devirdeki taamüle göre birbirimize kartlarımızı uzattık. Adamcağız okudu, farkettim ki okur okumaz bir şaşkınlığa uğradı... Nedir acaba? Yüzüme, kılığıma kıyafetime bakıyor ve bir yandan da heyecanla fransızca soruyordu:

— Bey? Bey? Siz Bey misiniz?

Gayet sükûnetle cevap verdim:

— Evet... Bey!

— Demek beysiniz, bir Bey?

Bu ısrar beni şüpheye düşürdü: Sahih olarak bey mi idim, yoksa değil mi? Amma elbette beydim. Madamki babama «Bey» derlerdi, büyük rütbede bir memur ve yedi göbek İstanbullu idi, neden onun oğlu «efendi» olacaktı? Bu muhakeme üzerine, hâlâ devam eden sorgularına karşı vicdanımdan, hakkımdan emin olarak şiddetle, beycesine dedim ki:

— «Bey» im, bunda şaşacak ne var?

Karşımdaki birdenbire değişti, başına koymuş bulunduğu şapkasını alelâcele çıkarıp uzun, derin, devamlı bir reveransla yerlere kadar eğildi. Bir taraftan da Esma çeker gibi, birbir arkasına mırıldanıyordu:

— Pardon mon Bey! Pardon mon Bey!

Aman Allahım, «bey» kelimelerinin üzerine bir basıyor, bir kuvvet veriyor, bir azametleştiriyordu ki... İşin farkına neden sonra vardım: Adamcağız «Bey» lâfzını, «prens, dük, marki, kont» cinsinden türklerde bir asalet ünvanı sanıyor galiba... Anlaşılan bazı ecnebiler gibi asalet meraklısı, asiller hayranı, bir kraliyetçi, eski rejimler ve aileler taraftarı da... Bereket Atinaya indi de ben de, her rasladıkça reveranslı selâma maruz kalmaktan ve hem yalancı çıkmamak, hem de zevkini bozmamak için ikide bir kendimi toparlayıp prens ve grandük rolü oynamaktan kurtuldum!

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Norveçteki Nazi şefi
VİRKUN QUISLING

Norveç Nazilerinin şefi olup Almanlarla birlikte vatanı aleyhine hareket eden Virkun Quisling vaktile Müdafaa nazırıydı. Beş altı sene evvel komünizm aleyhtarı bir fırka kurmuştu. Fakat 1935 deki parlâmento intihabatında bir tek mevki bile kazanamadı.

Quisling'in alnının sol tarafında Hitler vari bir perçim vardır. 1933 de Hitler iktidar mevkiine geçtikten sonra Nasjonal Samling fırkasını Almanların parasile kurmuştur. O seneki intihabat esnasında 28,000 rey kazandı. Bütün rey sahipleri 1,240,000 olduğu için, bu, o kadar ehemmiyetli bir muvaffakıyet sayılamazdı. Fakat ertesi intihabatta Norveç aklı selimi kendini gösterdiğinden eski müntehiplerinin yarısından fazlasını kaybetti.

Maamafih, bunun üzerine Hitlerin [illegible] dostluğu arttı. Zira Quisling Finlândiya [illegible] muharebesi esnasında — eski Bolşevik d[illegible] rağmen — Almanların hatırı [illegible] düşmanlığının lısı oldu. İşte bu sayede bi[illegible] Rus tarafnali olup ufak çapta bir S[illegible] bir itimad line geldi. [illegible] Vidkun-Inquart ha[illegible]

Eski günlerde

İstanbulun iyi suları

Yer yüzünde en leziz, birinci derece nefis sudan yana İstanbulumuzun eşi emsali bir diyar var mıdır?.. Varsa iki olsun ve gösterenin karış karış alnını karışlarım.

Anadolu tarafındakiler bir gûna, Rumeli tarafındakiler bir gûna.

Suları, (en saf), (içilir), (fena) diye üçe ayırırsak, fennen şu rakamlarla karşılayoruz: En saf suda: Mikyası ma derecesi (1-5), bir litresindeki klorsodyom yani âdi tuz (27 miligramdan az), potas azotatı (bir miligramdan az), uzvî maddeler (gene bir miligramdan az) mış.

İçilir suda: mikyası ma (15-30), tuz (66 miligramdan az), potas azotatı (1-2 miligram), uzvî maddeler (2 miligramdan az),

Fena suda: Mikyası ma (100 den yukarı), tuz (165 miligramdan fazla), potas azotatı (2 miligramdan fazla), uzvî maddeler (4 miligramdan fazla).

Gelelim abıhayatlarımıza; mektebi tıbbiyenin tahlili ve hayatî kimya muallimi kimyager Ali Rıza bey merhumun mukayeseli cetveline:

	Mikyası ma	Klorsudyom	Potas azotatı	Uzvî madde
	(litredir)	(lit.)	(lit.)	(lit.)
Taşdelen	1,8	17	0,45	0,1
Karakulak	2	21	0,25	0,1
Göztepe	2	22	0,30	0,1
Kayışdağ	2	23	0,30	0,1
Hünkâr	3	22	0,15	0,2
Çamlıca ve Libade	4	34	0,35	0,7
Yakacık	5	21	0,45	2,5
Çırçır	5,9	25	0,25	0,5
Terkos (eski halinde)	12,5	45	3,0	1,5

Demek oluyorki Taşdelen birinciliği kazanmadadır. Alemdağı ormanında çıkar. O vaktile zeminden iki üç metre aşağıda, merdivenle inilen bir çukurda, taştan iki olukla çift mecradan akardı.

Gûya taşı deldiği için adına Taşdelen denilmiş. Yeri uzak, Üsküdara lâakal dört saatlik mesafede; yol bozuk ve berbad, gidilip gelinmesi külfetli. Hasırlı büyük damacanalar içinde öküz arabalarile taşınır, pahalıya malolur, Üsküdardaki deposunda ağzı mantarlı şişelerle de satılırdı.

Yazları Çamlıcalarda, hat boyundaki köşklerde oturanlar, dolmaları doldurup, helvaları basıp gene öküz arabalarile Taşdelen âlemlerine revan olurlar, şafakla çıkıp gacırda gacır, gucur da gucur dokuz buçuktan sonra semti maksuda varırlardı.

Hababam fıçı sardalyesi, Hababam bardak bardak su. Mideler, hem kırba, hem yüklü... Gölgeliklerde hasırlara uzanılarak mışıl mışıl uyku; güneş kavuşurken akşam yemeği; ay (Ce!) diyince de serin serin, gazeller şarkılar okuya okuya o bitmez tükenmez yolu aşıp gece yarısına doğru eve avdet.

Gene Alemdağının (Malkuyusu) suyu tatda berikile yarışamazsa da buz mu buz, 32 dişi donduruyor. Sebebi, gayet koca koca kayaların içinden buyuruşu.

Karakulak suyunun membaı Beykozun beş kilometre kadar gerisindeki Akbabanın yakinindedir. İlk keşfeden, Karakulak Ahmedağa ismindeki zatı şerifmiş. Adamcağığz müptelâ olduğu illetten bu su sayesinde kurtulmuş. Yeri, havalinin sahibi Cennet hatundan satın alıp tamir ettirmiş. Ad oradan geliyor

İstanbul sularının en şöhretli ve namlısıdır. Hafifliği darbımesel bile olmuştur. Söz arasında, münasebet alsın almasın, (Karakulak suyu gibi hafif) tabiri kullanılırdı.

Sonra sahiden şahane; hünkârların ikbal buyurduğu yalnız o... Daha sonra Viyanalara, Parislere kadar yollandığı, zengin kontlar, baronlar tarafından şampanya bedeline nuş edildiği rivayet edilirdi.

Koskoca payıtahtta kolay kolay rastlanmaz, Yenicami dönemecindeki tombalak rumla Divanyolunda Arifin kıraathanesinin bitişiğindeki habeş Hacıdan, Direklerarasında birinci dairei belediyenin karşısındaki Kürdün sucu dükkânından maada yerde bulunmaz, 20 para verilmeden bardağı doldurulmazdı.

Göztepe suyunu bizim kırk yıllık semtimiz Erenköy Göztepesine atfederler. Bu Göztepe, Çubuklunun gerisindeki Göztepedir.

O vakitler Karaköy börekcisi Hüsnü beyin Çubukludaki gazinosu, yanına geirdiği su, hazine mazine tertibatı ortada ok. Hidiv Abbas Hilmi paşa da daha kasrını kurmamış, çifliğine şöseleri yaptırmamış.

O zamanın su, yamrı yumru patikalardan sırık arabalarile ve beygir sırtlarile güç belâ ve az buçuk nakledilir, getirilenler hemen karşı kıyıya aşırılıp Mısırlının sahilhanelerine, Tarabyadaki sefaretlere dağıtılırdı.

Kayışdağı suyu, Kayışdağının yamacından kaynar. Doğduk doğalı ağız alışkanlığından olsa gerek, ben o mübareği ötekilerin hepsinden üstün buluyorum.

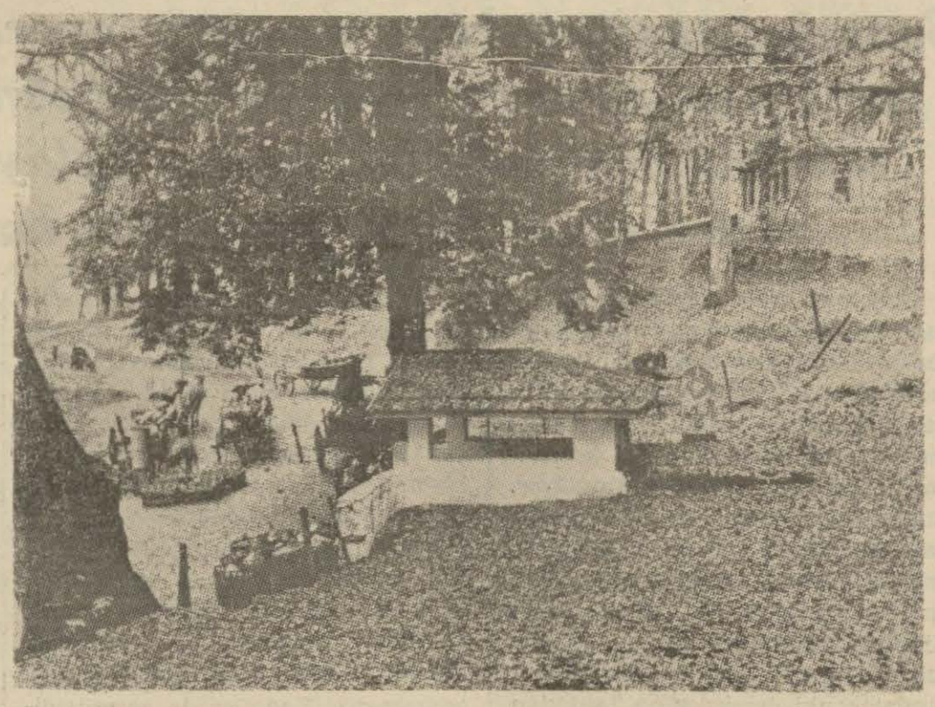

Taşdelen kaynağının eski hali

Fakat her güzelin bir kusuru var. Onda da inkibaz vericilik. Doktor Zambako paşa ve Horasancıyan efendinin tavsiyelerince her taam akabinde bir kahve kaşığı mağnezya veya karlisbad tuzu içilecek.

Kayışdağı ağaçlıklı iki seddir. Üstekinin duvarında bir demir kapı. Bekçi başıya çeyreği sıkıştır, derununu gör:

Havuzlu bir mahzen; su oraya birikiyor. Alttaki seddin aşağısında yalaklı bir çeşme. Önü çamur deryası, fıçılar yüklü sucu arabaları. Sıra kapmak için bir harazadır gidiyor.

Kayışdağı cıvarlıların, Kadıköylülerin, hattâ Üsküdarlıların mesire yeridir. Alelusül mehtaba tesadüf eden günler nevaleler hazırlanır, çözme tenteli muhacir arabalarile cadde tutulur, Alemdağı seferlerinden çok daha az çile çekildikten sonra kadınlar üst sedde, erkekler alt sedde akşam ederlerdi. Sayılı fırtına paşalardan ve beylerden biri sökün etmezse mededler, türküler, karşılıklı işmarlarla eğlenti çok. Ettikleri takdirde de herkes süklüm büklüm sus pus veya sıvışıvermede...

Çamlıca suyu Büyük Çamlıcada şehzade Yusuf İzzeddin efendi köşkünün burnu dibindedir. Evvel netameliye intisap mintisap şüphesini hasıl etmemek için kimsecikler oraya adımını atmazdı. Hattâ kısıklı çeşmesinin önünde, kahvelerin ağaç diplerinde de in cin top oynardı.

Libade Bulgurlunun eteğinde, Uzunçayıra, Marmaraya, adalara bakışlı, zamanenin tabirile (ferah feza bir teferrüçgâh). Halbuki bir tarafında kahve, yanında karpuz sergisi gibi tiyatro şanosu ve en nezaretli yerinde de hanımlara mahsus boydan boya kafes. Kûhî, havasız bir izbeye dönmüştü.

Cuma ve pazarları incesaz veyahut hokkabaz eksik olmaz, salıları da bazen Kel Hasanın, bazan Şevkinin tulûat kumpanyaları oynardı.

Meydanlıktaki ağzı daracık bir kuyunun arşın kadar derinliğinden serçe parmak kalınlığında bir su akar. Orada iç, gayet soğuk, doyum olmaz. Kenara koyduktan sonra dene, lök gibi...

Uzun saplı marşrapaları daldırıp daldırıp çekerler, çabukluk için iki maşrapa kullanılır, biri dolarken öbürü boşalırdı.

Yakacığın Ayazma suyunu içmek istiyen ya Kartalı tutup, paraşulu bulup, çekişe çekişe uyuşup oraya varacak, yahutta Büyükadayı boylıyacak.

Yüksek paşlar, banger rumlar için en ziyade karşıdan karşıya oraya nakledilirdi. Yakacığın havasına, zayıflara, dermansızlara begayet mülâyimliğine diyecek yok; anladık amma Ayazmaya giriş bugüne bugün bile haylı babayiğitliktir.

Sarıyer gerilerinin toplu adı (Sular) dı. Yakışık almıyor da değil. Hünkâr, Çırçır, Kestane, Fındık, Sultan, veya Kambur ve daha bir çoğunun sürüsüne bereket...

Bu sulara da İstanbulda nâdir tesadüf edilir, mesanelerinden zoru olan taş düşüren, kum sancısı çeken kesesi dolgun kişiler bilhassa uşak gönderip konaklarına getirtirlerdi.

Bunların da her birinin menbaı birer mesiregâh. Hünkârda, Çırçırda saz, hokkabaz, tiyatro da mevcut; gelgelelim oralara gidiş de derdin derdi.

Vapura yetişeceksin. Tente altında iki saat börteceksin: Mesarburnuna indir, araba kalmamış; tabanları yağlıyacaksın.

Yolu tutan kafilelerin yüzde sekseninin ağzında Çırçır kelimesi, fakat telâffuzu rumlarda Çırçıri, ermenilerde cırcır, yahudilerde Curcuryo...

O vaktin terkosu şimdiki gibi ter temiz mi ya? Bulanık, alacalı bulacalı, mikrop yuvası. Gayet tu kaka, bulaşık sularından farksız sayılırdı. Konakların çogunda boyuna feryad:

— Bardağı galiba gene terkosla yıkadın. İyi su ile çalkala!...

— Andelip bacı gasyan ediyor. Mutlaka gene Terkos içmiştir!

Hattâ:

— Kız, helâdaki ibriğe çabuk içtiğimiz sudan koy!...

Sermed Muhtar Alus

Çukurovada

Bu sene yüzde 25 fazla ekim var

Adana (Akşam) — Ziraat Vekâletimizin «Saban başına» işareti Çukurova çiftçisinin şevk ve gayretini arttırmıştır. Alâkadarların tahmin ettiğine göre 940 ekim sahası geçen seneye nisbetle yüzde 25 fazla olacaktır.

Ceyhanda geçen yıl ekim sahası 49.060 hektardı. Bu yıl ise 59.602 hektardır. Görülüyor ki, bu yıl yalnız bu kazada 10.542 hektar bir artış vardır.

Ziraat dairesinin tuttuğu istatistiklere göre, Çukurovanın diğer kazaları topraklarında ekim sahası hemen buna yakın nisbette genişlemiştir.

Mersinde bahçeli evler yapılacak

Adana (Akşam) — Mersinde bir yapı kooperatifi teşekkül etmiştir. Bu kooperatif Mersinde bahçeli evler inşacı yolunda çalışacaktır. Kooperatifin reisliğine bay Vasfi Orgun getirilmiştir.

Yurddaş!

Evlerde ve lokantalarda önümüze konulan ekmek çok kerre yiyebileceğimizden fazladır, artar ve atılır. Yazık değil mi?

Fazla buğdayımızı dışarıya satıp memleketimize para sokacağımız yerde, artık olarak çöp tenekesine atıyoruz. Onun için önüne ancak yiyebileceğin kadar ekmek al ki, ihtiyat anbarlarımız daima dolu kalsın ve buğday ihracatımız artsın!

Ulusal Ekonomi ve Arttırma kurumu

Kapıdağı tütünleri

Bandırma tütün piyasası zürraı memnun bırakarak kapandı

Bandırma (Akşam) — Bandırma inhisarlar idaresi tarafından kısmı azamı evvelce avanslanan 939 yılı mahsulü Kapıdağ tütünleri kâmilen satın alınmış ve ambarlarda satılmamış zürra tütünü kalmamıştır. Mahsulün kısa bir zamanda yüksek fiatlerle tamamen idare tarafından satın alınması çifçileri fevkalâde memnun etmiş ve bu sebeple fazla miktarda tütün ekmelerine sebebiyet vermiştir. Bu sene 30 bin kilo raddesinde idrak edilen Kapıdağ tütünleri önümüzdeki sene 100 bin kiloyu bulacaktır.

Mıntakadaki bütün tütün zürraı fideliklerini hazırlamakta ve bol miktarda tütün yetiştirmeğe çalışmaktadır.

Adanada çifçi çocuklarına mahsus kurslar

Adana (Akşam) — Adana ziraat mektebinde 25 nisanda 16 - 18 yaş arasındaki köy çocuklarına mahsus bir kurs açılacaktır. Bu kursta traktör, harman makinaları ve diğer makina ve malzemenin nasıl kullanıldığı öğretilecektir. Kurs kırk beş gün devam edecektir. Talebenin her türlü ihtiyaçları mektep idaresi tarafından temin edileceği gibi talebeye ayrıca her gün birer lira da harçlık verilecektir. Kursa girmek için sadece okur yazar ve köylü olmak kâfidir.

Çiftçimizin ziraî kalkınması yolunda alınan bu karar Adana çiftçilerini pek sevindirmiştir.

Saray ve konakların dili

Yüz yıllık Nişantaşı ve civarı

Yazan: Mustafa Ragıb

Son yirmi yirmi beş sene zarfında İstanbulun çehresi çok değişti: Bazan çöken bir mazinin yerinde yeni bir semtin belirdiğini, bazan çöküntüler arasında «dün» ün silinen izlerini görüyoruz! Bu can çekişen izler, tarihe mal olmadan, silinip gideceklerdir...

Ben, bu yazılarımda, İstanbul semtlerinden yalnız birinin, (Nişantaşı ve civarı) nın artık tarihe karışan, fakat takatsız bir halde sürüklenen son izleri üzerinde yürümeği tercih ettim. Çünkü çocukluğumun ilk çağlarındanberi bu muhitte yaşıyorum: Sırlarına, hususiyetlerine, maziye karışan ve bugün bir gölge gibi yaşıyan hatıraları içinde büyüdüm. Nişantaşı ve civarı, en geniş bir zaman ölçüsile, yüz senelik kısa bir tarihin ifadesidir. «Dün» ün yüksek simalarından çoğu; ricali, ekâbiri bu semtte yaşadı. Buradaki saray ve konaklar, yakın tarihimizin birçok hâdiselerine sahne oldular. Ben, son elli senelik saray ve Babıâlî tarihinin belli,başlı tiplerini bu semtte tanıdım, umumî yaşayışlarından, hususiyetlerine kadar nüfuz etmek imkânını buldum.

Dünkü saray ve konakların arsalarında yükselen bu apartımanlar ve villâlar semti, bugün de umumî rağbeti muhafaza ediyor. Şu takdirde İstanbulun muayyen bir köşesini canlandırabilmek için dünle bugünü - bu kadar sıkı bir şekilde - kucaklıyan başka bir yeri güç bulabilirdim.

İşte ben sizi, bu semtin mazisi içinde gezdirecek saray ve konaklarının, duvarlarına aksi sadaları sinmiş hâdiselerini dile getireceğim.

Elimdeki vesikalarla görgü ve bilgilerimden başka, ihtiyarların, eski «Mahalleli» lerin hatırasına müracaat edeceğim. Ve yazacağım hikâyemsi satırlar arasında, tarihe yarıyacak hakikat malzemeleri vermeğe çalışacağım. Maksadım, dünkü konak ve saray semti yerine kurulan bugünkü apartımanlar mahallesinin mazideki çehresini göstermektir.

Saray yapmak için kaldırılan mezarlık

Sizinle beraber «Nişantaşı» semtinde dolaşmağa başlamadan evvel, bu semtin eneyce uzağında, «Beşiktaş» civarında biraz durmak istiyorum.

İkinci Sultan Mahmudun zamanı gibi yakın tarihin devirlerine uzanırsak - eski Galata bağlarını teşkil eden saha müstesna olarak - Galatasaraydan Kavaklara kadar yayılan bu geniş eraziyi baştan başa ormanlık ve fundalık halinde görmüş olacağız.

Boğazın Rumeli sırtları - asılarca - bu ıssızlığı muhafaza ederken, Boğaz sahilleri hayat ve hareketle dolu idi.

Netekim Salıpazarı, Fındıklı, Kabataş ve Beşiktaşın denize bakan yakın sırtlarında, ötedeneri mahalleler vardı. Bilhassa son asırlarda Boğaza gösterilen rağbet yüzünden bu sahiller, bir kat daha şenlendi ve iki asırdanberidir ki Beşiktaştan Rumelihisarına ve Emirgâna kadar uzanan sahilde iskân ve imar faaliyetlerinin arttığını görüyoruz.

Fakat devrin ileri gelenlerinin sayfiyelerini teşkil eden yalılar, köşkler, bahçeler, korular - Boğazın her iki kıyısını süslediği halde - eski Osmanlı zenginleri, Boğaz sahillerinin tepelerine tırmanarak meskenler malikâneler kurmak ihtiyacını duyamıyorlardı. Boğaz tepelerinin bugün bile bomboş olması, mazide dağ havasından ziyade, sahillerin rütubetli serinliğinin tercih edildiğini gösteriyor! Dağa çıkıp bina kurmağa, belki yolsuzluk ve nakliyattaki müşkülât da mani olmuştur.

Bununla beraber bizim eski ve fena bir âdetimiz vardır: Şehrin düz, koytu, havasız yerlerinde evlerimizi kurarak, dağ tepelerini, havası bol ve temiz sırtları ölülerimize «ebedî mesken» olarak ayırırız! İstanbulun bellibaşlı yamaçlarında ve tepelerinde mezar taşları bulunması, bu itiyadın ne kadar kökleştiğini gösteriyor. Anadolu köy ve kasabaları da, ötedenberi, hep bu tarzdaki hazin manzaraları yaşatıyor.

İşte asırlardanberi sürüp gelen bu göreneğin tesiriledir ki Dolmabahçe sırtlarında bir müddet evvel inşa edilen bir askerî bina müstesna olarak, yalnız uhrevî bir mesken olan Mevlevî dergâhı ile onun küçük mezarlığı vardı. Bu Mevlevî dergâhı niçin tesis edilmişti?

Acaba padişah, bir cami, bir mektep, bir saray, hulâsa sair neviden umumî bir bina yaptırmadan evvel Mevlevîliğe mensup olanları memnun edecek kadar (Mevlevî muhibbi) mi idi?

Sultan Azizin - meselâ haleflerinden Mehmed Reşad gibi - Mevlevîlikde alâkadar olduğuna dair sarih bir malûmata malik değilim. Bu dergâhın yapılmasındaki zaruret de böyle hissî ve müttakî bir bağlılığın aranmasına imkân bırakmıyor. Şu halde asıl sebep nedir?

Selefi ve kardeşi Sultan Mecidin eski Beşiktaş sarayını yıktırarak yerine Dolmabahce sarayını inşa ettirmesi, daha şehzadeliğinde iken, Abdülâzizin hased ve istirkabını çekmişti. O, - ayni ihtişamda olmasa bile - behemehal yeni bir sarayla Boğaziçi sahilini süslemek; Dolmabahçede değil, kendi arzusuna, zevkine göre yapılacak bu yeni sarayda oturmak fikrindeydi. Nihayet kardeşi ölüp de Osmanlı tahtına cülûs eder etmez, veliahtlığındaki tasavvuru, derhal tatbike karar verdi. Ve bütün maiyeti erkânını, hattâ vükelâdan bazılarını Dolmabahçe sarayına civar, deniz kıyısında bir yer aramağa memur etti. Ancak padişahın istediği bu sahada boş arsa yoktu. Ortaköye doğru belki bir yer bulunacaktı, fakat hünkâr yeni sarayın mutlaka Beşiktaşta olmasında ısrar ediyordu.

Padişah, arsa aramağa memur maiyetinin beceriksizliğine çok kızdı! Bir gün bir sandal gezintisinde aradığını bulmuştu: Verdiği emre göre Dolmabahçe sarayının biraz ilerisindeki Mevlevî dergâhı hemen yıktırılarak, dergâhın arsasına yeni saray yapılacaktı. Ancak Mevlevileri de açıkta bırakmamak için derhal yeni bir dergâh inşa edilecekti.

Yeni Mevlevî dergâhının şehrin başka bir semtinde tesisi de doğru görülmüyordu. Çünkü uzun yıllardanberi Mevlevî tarikatinin başlıca merkezlerinden biri olan bu dergâh, Beşiktaş sahillerinde barınmış ve bu semt (tariki mevlevî) müntesiplerinin bir muhiti olmuştu. Fakat yeni saray için bulunamıyan boş bir yerin müşkülâtı, Mevlevî tekkesi için de hissediliyordu.

Şu halde yeni dergâh binasını hem Beşiktaş muhitinden uzaklaştırmamak, hem de sahilde bırakmamak zaruretile Beşiktaşta (Vişnezade) mahallesinin biraz ötesinde, (Valide çeşme) sırtlarından (Maçka) da boş bir arsa bulundu. (*)

İntihap edilen arsa, denizi görecek vaziyette bulunduğundan, (sema) ederken Boğazın haşin dalgalarına veya durgun maviliklerine bakmağa - senelerce alışan Mevlevî dedelerinin itiyad ve zevkleri, bu yeni tekkede, - kısmen olsun - bozulmamış olacaktı.

Padişah, Mevlevî tekkesinin Valide çeşme sırtlarında yapılmasını münasip gördükten sonra inşaata hemen başlandı ve birkaç ay içinde ahşap bir tekke meydana geldi.

Mevlevî dergâhı, Beşiktaş sahilinde iken bahçesinde bir de «hazire» vardı. bu küçük mezarlık, yalnız dergâhın şeyhlerine, Mevlevî ekâbiri ile dedelerine ve bunların yakın akraba ve mensuplarına tahsis edilmis bir (aile kabristanı) mahiyetinde bulunuyordu.

Yeni sarayın Beşiktaş sahilindeki dergâh arsasında inşasına karar verilince buradaki küçük kabristanın da kaldırılması zarurî görüldü ve Valide çeşmesi sırtlarında, yeni dergâh binasının tam karşısında etrafı duvarla çevrilmiş bir mezarlık kuruldu. Eski dergâh kabristanındaki ölülerin kemikleri, sandukalarile, kitabelerile buraya nakledildi.

Hâlen metrûk bir halde bulunan bu kabristan, yakın zamanlara kadar (Seyhler mezarlığı) adile anılırdı. Evvelce Nişantaşı, Şişli ve civarının oldukça halüvakti yerinde Müslüman ölüleri; Eyüp, Karacaahmed, Edirnekapı ve sair uzak semtlerdeki kabristanlara gömülürken, Balkan harbinden sonra başlıyan hayat pahalılığı, cenaze masraflarını da arttırdı ve ölüler için yakın mezarlıklar tercih edildi.

İşte bu tarihlerden sonra (Şeyhler mezarlığı) bu havalinin başlıca kabristanlarından biri oldu. O derecde ki elli, altmış senede - nisbeten - pek az ölü defnedilen bu mezarlık, yirmi yıl içinde baştan başa doldu ve zamanla asıl ismi unutularak (Maçka mezarlığı) denildi ki İstanbul Belediyesi, ancak 933 senesinde, buraya ölü gömülmesini kati surette menetti.

(Çırağan sarayile bu sarayın üzerinde yapıldığı mezarlıktaki bir ölüden öteki yazımda bahsedeceğim.)

(*) Şimdi Maçka silâhhanesinin yanındaki askeri fen tatbikat okulu binasının bulunduğu arsa.

Cümhurreisliği filârmonik orkestrasının İstanbulda vereceği konserler

29/4/940 saat 21 de Şef: Ernst Praetorius. Beethoven: 3 üncü Leonore uvertürü, Beethoven: 5 inci piyano konçertosu, mi bemol majör. Solist: Ferdi Statzer. Dinlenme. Brahms: 1 inci senfoni, do minör, Wagner: Tannhâuser uvertürü.

1/5/940 saat 21 de Şef: Hasan Ferit Alnar. Beethoven: 5 inci senfoni, do minör, Wagner: Tristan ve İsolde'den prelüd ve aşk ölümü. Solo: Semiha Berksoy. Dinlenme. Puccini: Butterfly operasından arya (anneciğin seni). Puccini: Tosca'nın duası, İtalyanca, Puccini: Butterfly operasından arya (ben dalgın gözlerle), César Franck: Senfoni, re minör.

3/5/940 saat 21 de Şef: Ernst Praetorius A. Adnan Saygın: Divertimento, Ulvi Cemal Erkin: Bayram, Tschaikowsky: Ceviz kıran süviti. Hasan Ferit Alnar: Prelüd ve iki dans, Necil Kâzım Akses: Çiftetelli, Dinlenme. Dvorak: 5 inci senfoni, mi minör, J. Strauss: Viyana ormanından masallar.

4/5/940 saat 18,30 da Şef: Hasan Ferit Alnar. Verdi: Talihin kudreti operası üvertürü, Cemal Reşit: Karagöz, Gounod: Faust operasından bale müziği. Dinlenme. Tschaikowsky: 4 üncü senfoni, fa minör.

NOT: Biletler Saray sineması gişesinden alınacaktır.

Kıymetli bir sıhhat müessesesi

Sinema salonundan su membaına kadar herşeyi olan sanatoryom..

Tohumdan yetişen orman — Yakacığın dört meşhur şeyi — Yakacık sanatoryomu

Eskilerin «Kuzu meleten» dedikleri bol güneşli, ılık bir nisan sabahı. Havada ilkbahar kokusu dalgalanıyor. Erik ağaçları, aceleci bayram çocukları gibi, çoktan çiçek elbiselerini giymişler. Kartal - Yakacık yolunda büyük bir faaliyet göze çarpıyor. Yol inşaatı, bu iki sayfiye arasındaki mesafenin yarısına kadar gelmiş.

Belki on beş senedenberi görmediğim Yakacık bu sefer bana daha gelişmiş, daha güzelleşmiş gibi göründü. Onun eski şairane fakat iptidaî güzelliğinin yanında yeni binaları, tenis kortları, bir çam ormanı içine gömülmüş asrî ve mükemmel sanatoryomu ile ortaya yeni bir yakacık daha çıkıyor. Beriki eski, öteki yeni iki Yakacık biribirinin güzelliklerini tamamlıyorlar.

İstanbulu olanca güzelliğile seyretmek için şehrin bazı mıntakalarını tavsiye ederler. Meselâ: «Hiç Büyükçamlıcadan gurubu seyrettiniz mi?.. diye sorarlar. Yahut «Boğazın nihayetinde, Fırıldak denilen yerden mehtabı seyredin» gibi manzara ziyafetine aid sağlıklar verirler. Yakacığın da dört şeyi meşhurdur: Suları, havası, manzarası ve kâğıd kebabı...

Vakıa kâğıd kebabını yemedim ama eğer o da suları, havası ve manzarası derecesinde nefis bir şeyse muhakkak «Cennet taamı» denilen yemek budur.

Şairler, romancılar, hikâyeciler İstanbulun bazı güzel semtlerini edebiyata sokmuşlardır. Bazı semtlerle edibler arasında bir yıldız barışıklığı vardır. Meselâ Abdülhak Hâmidle Sami paşazade Sezai Çamlıcaya meftundular. Zaten ilk gençlik çağları da burada geçmişti. İstambula âşık olan Yahya Kemalin Beyaziddaki Sahaflar çarşısı, çınaraltı sevgisi pek meşhurdur. Lâkin her halde kıymetli şairin yolu Yakacığa Ayazma sırtlarına, Aydos eteklerine kadar uzanmamış. Yoksa üstadı buralardan almak imkânı olamazdı. Yakacık ta emsalsiz güzelliği ile Falih Rıfkının kaleminden edebiyata girmiştir. Benimle beraber otomobilde bulunan soy sop Yakacıklı bir ahbap:

— Yakacığı bir tedavi yeri, bir kür yeri. Manzarası fevkalâde güzel bir mesire yeri olarak başlı başına bir mevzu halinde ele almak lâzımdır. Her yıl bir çok kimselerin geldiği bir kür yeri, bir tedavi yeri olması hasebile Yakacıkta, tıpkı Yalova gibi yapılacak bir çok işler vardır. Buranın nahiye haline gelmesi, ayrı bir belediyesi olması lâzımdır. Hattâ niçin kaymakamlık olmasın?.. Bunun için lâzım gelen yerlere müracaatlerde bulunduk ve çok iyi karşılandık...

Hakikaten İstanbulun asrî bir kür kasabası kazanması için buna lüzum vardır.

Yakacıktaki meşhur Ayazmanın denize yukardan bakan harikulâde manzarasını seyrettikten, onun meşhur suyunu içtikten sonra köyün içinden geçtik. Yakacığın meşhur sanatoryomunun önünde durduk.

Uçsuz bucaksız çam ormanının içindeki yepyeni binaya doğru ilerlerken yanımdaki ihtiyar Yakacıklı anlatıyordu:

— Bizim Yakacık toprağının mücizeye benziyen bir kuvveti vardır. Şu gözünün alabildiği kadar uzanan kokulu, kokusuz çamları görüyor musun? Bütün bunlar insan elile tohumdan yetiştirilmiştir. Yani birer birer dikilmiş, şimdi gördüğün orman yetişmiştir.

Şimdi Yakacıktaki bu sanatoryoma ait, içinde membaı bile bulunan çam ormanı ile geniş arazinin meraklı tarihçesini dinliyorum.

Vaktile İstanbulda bulunan Pears isminde zengin bir İngiliz avukatı Yakacığı havası, suyu ve manzarası itibarile dünyanın en güzel yeri addedermiş.. Pears'ın kızı ciğerlerinden hastalanmış Yakacıkta bu büyük araziyi, bazı su membalarını satın almış ve şimdi sanatoryomun tam karşısında, kıymetli doktorumuz İhsan Rifatın bir hatıra olarak muhafaza ettirdiği köşkü yaptırmış... Tamamile İngiliz tarzında döşenen bu köşkün içinde Pearsın tahta kabartmalarla yazdırdığı bir çok güzel darbımeseller halâ olduğu gibi duruyor. İngiliz avukatı hasta kızına biraz ferahlık verdirmek için her taraftan getirttiği çam tohumlarını etrafa dikmiş. Boy salan on binlerce çam işte şimdi Yakacık sanatoryomunun etrafındaki mis kokulu ormanı teşkil etmiş...

İnsan bu tohumdan yetişen koca ormana ve gayet bitkin bir halde gelip Yakacıktan yanaklarında sıhhatin pembe rengi ile dönen insanlara bakdıkça bu topraklardan hayat fışkırdığını sanıyor. Küçücük zavallı bir çam tohumu gibi hasta ciğerler de burada hayat buluyor.

Kızı iyi olduktan sonra Pears burayı pek iyi fiatlere rağmen satmamış. Lâkin doktor İhsan Rifatın burayı sanatoryom yapacağını haber alınca kızı iyi olan ba-

Yakacık sanatoryomu, müdürü Dr. İhsan Rifat ve sanatoryomda bulunanlardan bir kısmı

ba müsaid bir şeraitle burayı genç mütehassısa satmış. Şimdi Pearsın köşkünün karşısında değerli ciğer mütehassısının yaptırdığı binaya doğru ilerliyoruz. Yanımızdan, siyah güneş gözlüklü, itina ile traş olmuş, şık elbiseli, yanakları bembe bembe biri geçti. Benden sıhhatli görünüyordu. Hasta olduğunu anlayınca âdetâ şaşırdım. Ve bu iyi giyinmiş, iyi taranmış, itina ile tıraş olmuş hasta bana Ahmed Haşimin «Bizde hasta, Avrupada hasta» isminde bir yazısını hatırlattı.

Hakikaten bizde hasta denince hırtlambo gibi giyinmiş, çok defa başı çatkılı acayip insan akle gelir. Bu zavallının hayattan zevk ve eğlence namına kiç bir nasibi yoktur. Hattâ hayatla arasındaki bağ da pek zayıftır.

Halbuki bu sanatoryomdaki hasta tipi bambaşka bir insandı. Hayatlı, sıhhatli bir insanınkinden farksızdı, tek yataklı odasında radyosu başının ucunda idi. Günlük muayyen istirahat kürünü yaptıktan sonra çam ağaçlarının gölgesinde dolaşıyordu. Eğer canı isterse muayyen zamanlarda, sanatoryomun bilhassa yapılan hususî sinema salonunda gösterilen filmi seyrediyordu.

Burada en yeni en asrî sanatoryomlardaki tedavi tarzı tatbik ediliyor. Hasta maddî ve manevî iki türlü tedaviye tabi tutuluyar. Bütün dünya doktorları ciğerlerinden hasta insanların maneviyatlarının çok bozuk olduğuna dair hükümde müttefiktirler. Netekim sanatoryoma gelen hastalar ilk günler meselâ radyoda gayet hüzünlü şeyleri dinlemesini istiyorlar. Aradan zaman geçtikçe hayata karşı alâkaları ve ümidleri artıyor, ağır hayalar çalan radyoyu birdenbire çeviriyorlar, daha neşeli, daha kıvrak şeyler çalıyorlar. Burada herşeyden evvel hastanın hayata mümkün olduğu kadar ziyade bağlanmasına dikkat ediliyor. Ama bu rabıta musiki ile yahut sinema ile, küçük gezintilerle olacakmış olsun.

Doktorun odasında otururken tanıdığım bir zat içeri girdi. yüzü sıhhat dolu idi. Bana hastalığının geçmek üzere olduğunu söyledi, Önce bir alay röntgen filmi yığdı. Bunlardan birini seçti:

— İşte, dedi, hastahaneye geldiğim zaman çektirdiğim ilk film... Sonra her filimleri birer birer gösterdi. Filimlerin on beş günde, her ayda bir çektirdiği tarihi ilerledikçe gözümün önünde bir mucizenin perdesi açılıyor sandım. En son filimde müdhiş hastalığın nasıl mağlûp olduğu ve sindiği göze çarpıyordu.

Kıymetli doktor İhsan Rıfat benim hayretime güldü:

— Son zamanlarda ciğer hastalıklarının tedavileri muhtelif usuller ve ameliyatlarla çok ilerlemiştir. Artık bugün eskisi gibi veremin tedavisi sadece: «bol gıda, temiz hava, tam istirahat» ten ibaret değildir. Tedaviye tıp elinin ilâve ettiği pek çok şeyler vardır. Bunun için bilhassa erken müracaat edilirse verem yüzde seksen, seksen beş nisbetinde kabili tedavi bir hastalıktır. En ehemmiyetsiz gibi görünen bir çok hastalıkların tedavi nisbeti bundan çok aşağıdır.

Bundan sonra genç üstadla beraber sanatoryomu gezmeğe başladık. Çam ormanından harikulâde manzarayı seyrettik Lâkin burası çamlığı, meyva ağaçları, su membaı ile âdetâ bir malikâne, küçük bir memleketcik... Bütün bu teşkilâttan ayrılmış bir yere girdik. Burada en besli inekler ve sayısız tavuklar vardı. Sanatoryomun bütün sütü, taze yumurtası buradan temin ediliyordu. Hastalar sütü inekten sağıldıktan bir saat sonra içiyorlar, Yumurtayı da öyle... Süt karışık mı? Yumurta bayat mı? diye düşünmeğe lüzum yok...

Sinema salonundan, su membaından, süt veren ineklere kadar her şeyi tamam olan bu sanatoryomda küçük fakat son derecede şişman, besli bir buzağı gözüme ilişti. Şaka değil bu güzel havada, bu güzel manzaralı yerde sanatoryom hayatı geçiriyor. Tabiî şişmanlıyacak...

Memlekete böyle mükemmel bir sağlık kaynağı kazandırdığı için İhsan Rifata teşekkür ederek ayrıldım.

Hikmet Feridun Es

BULMACAMIZ

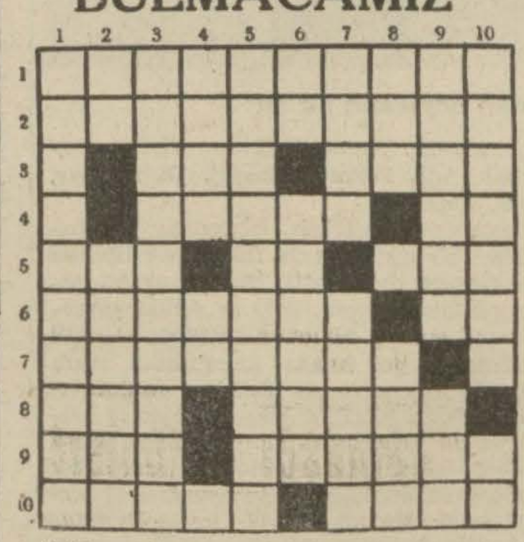

Soldan sağa:

1 — Yerde sürünerek hareket eden.
2 — Düğmeyi iliğe geçirmeli.
3 — İsyan eden - Mesai.
4 — Bir renk - Sonuna «R» gelirse **gene** bir renk olur.
5 — Şart edatı - Nida - Büyük baba.
6 — Övme - Beyan edatı.
7 — İpek iştira eden.
8 — Tersi meful edatlarından biri - **Bir** kâğıd oyunuu.
9 — Ehemmiyetin başı - Kısırlık.
10 — Sıtma ilâcı - Siyah.

Yukarıdan aşağı:

1 — Sıtma mikrobunu nakleden haşere.
2 — Başına «G» gelirse bir çiçek olur - Yeniçeri devrinin süvarisi.
3 — Hürmet eden.
4 — Başına «S» gelirse muvaffakıyet demektir - Beyaz.
5 — Çinkograf.
6 — Tersi bir âzamızdır - Fenalık değil.
7 — Arzu - Alınla kulak arası.
8 — Rütubet - Artma.
9 — Kalburdan geçirmek - Vücudden sızan mayi.
10 — Tütünün zehiri - Uzak nidası.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Müteaddi, 2 — Araştırmak, 3 — İki, Alesta, 4 — Lüfer, Aid, 5 — Etezagikse, 6 — Mimber, İr, 7 — Çenealtı 8 — İmikseanib, 9 — Res, Nara, 10 — Akan, Yetik.

Yukarıdan aşağı:

1 — Maile, Çira, 2 — Ürkütmemek, 3 — Taifeinisa, 4 — Eş, Ezmek, 5 — Atarabası, 6 — Dil, Gele, 7 — Dre, İrtane, 8 — İmsak, İnat, 9 — Atisi, İri, 10 — O kadere bak.

Kitaplar Mecmualar

Nisan ayının şiirleri

Bu ayın neşriyatı arasında telif, tercüme roman ve hikâyeler, etüdler bulunmasına rağmen bilhassa neşredilen şiirler nazarı dikkati celbetti. Ayın başında Fazıl Hüsnü Doğlarcanın «Çocuk ve Allah» isimli şiir kitabı çıktı: 300 sahifeye yakın bir cilt. Sonra gene bu ayın ilk haftasında diğer genç şairler muhtelif mecmualarda yeni şiirlerinden bolca nümuneler verdiler. Yeni şiirleri içlerinde yalnız gülünç noktalar bulmak hevesile okuyanlar, alay fısatı arıyanlar için olduğu kadar, onları ciddî olarak takibedenler için de bu ayın şiirleri hayli olgundur.

Bana bu hissi veren belki de, Fazıl Hüsnü Dağlarcanın on beş gündenberi elimden düşmiyen, içi güzel şiirlerle dolu kitabıdır. Fakat onu bir tarafa bırakadığım zaman, iki senedir şiirlerini görmediğimiz Cahid Sıtkı Tarancı'nın Paristen Varlık mecmuasına gönderdiği, yeni bir tarzda ve gene güzel şiirlerini hatırlıyorum. Sonra, bir müddettenberi şiir yazmamakla dostum Nurullah Atacı Orhan Veli ve Oktay Rıfattan ayrıldığı zahabına düşüren Melih Cevdet «Ses» mecmuasında, bence eskilerinden daha güzel ve kuvvetli iki şiir neşretti. Cahid Sıtkı ve Melih Cevdetin son şiirlerini, edebiyat âlemimizde haklı olarak tek «şiir seçisi» vaziyetinde bulunan kıymetli münekkid Nutullah Atacın beğenmesi beni de, onlar kadar memnun ediyor. Öyle sanıyorum ki, bugün şiir yazan gençler Nurullah Ataçtan iyi not almalıdırlar.

Bu ay güzel şiirler okuduk. Genç şairlerin nisanın ilk haftasında intişar eden şiirleri herkesi meşgul ettiği sırada üstad Yahya Kemal şiir sevenlere, gazetemizde çıkan «Vuslât» isimli manzumesile en güzel ziyafeti çekti. Üstadın bu harikulâde şiiri tek başına, nisan ayına «şiir ayı» demek için kâfidir.

Çocuk ve Allah

Türk şiirinin büyük üstadı Yahya Kemalin manzumelerini bana yalnız okumak düşer. O her zaman mükemmel mısralardaki güzelliği anlatmağa toplamak benim ne haddime.

Zaten güzel hakkında mütalea yürütmek kadar güç ve beyhude şey yoktur. Öyle ise niçin Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın «Çocuk ve Allah» isimi altında toplanan şiirlerinden bahsetmek istiyorum. Onun kitabını dolduran iki yüze yakın şiirde lisan her zaman mükemmel olmadığı için mi? Hayır. Fazıl Hüsnünün bizi içinde dolaştırdığı şiir dünyası mısrağlarına fazlaca takılan «ki» ile «ve» leri ekseriya unutturacak kadar zengindir. Ben bu kitaptan bilhassa Fazıl Hüsnü henüz genç olduğu, ilk şiir kitabını çıkardığı ve dikkate değer kıymetli bir şair olduğu için behsetmek istiyorum. Onun lisanına, şiirini söylemek için ihtiyar ettiği şekle itiraz edilebilir, fakat şairliğine itiraz edilemez.

Bu eller miydi masallar arasından
Rüyalara açılan bu eller miydi.
Arzu dolu, yaşamak dolu
Bu eller miydi resimleri tutarken uyuyan...

«Çocuk ve Allah» böyle başlıyor. Fazıl Hüsnünün «Bu eller miydi?» isimli şiiri eskiden bir mecmuada çıktığı zaman pek çok kimseleri hayran bırakmıştı. O şiirin, mecmuaların kısa ömrü içinde kaybolduğunu zannederek üzülenler «Çocuk ve Allah» ın şiir dünyasına onunla girmekten büyük bir zevk duyacaklardır.

«Çocuk ve Allah» ın şiir dünyası diyorum. Bu, çocukluk günlerinin rahat uykular, aydınlık bahçeler, korkular ve sevinçler, küçücük endişelerin peşinden yükselen çığlıklar ve hayatın sırlarını önünde duduğumuz saf hayret ve dehşetlerle Allah fikrinin haç eksik olmadığını rüyalarla dolu bir âlemdir.

Fazıl Hüsnü çocukluğu ne kadar güzel hatırlıyor. Bu kitapta hepimizin kaybolmuş dünyası gizlidir:

Ablacığım, nerede o günler,
Yeşil erik yerdik sadece.
Dersleri çabuk bitirip,
Tahrir yazardık her gece.

Bütün korkularımız orada:

Korkuyorum anneciğim ellerin nerede,
Okşa benim saçlarımı rüyaya bedel.
Garip ninnilerle uyut beni,
Korkuyorum yaşamaktan ki çok güzel.

İşte güzel yüzlü annelerin, üzerine endişe ile iğildiği küçük yataklarda ateş içinde sayıklayan çocuk: «Ağır hasta».

Üfleme bana anneciğim korkuyorum,
Dua edip edip, geceleri.
Hastayım amma, ne kadar güzel,
Gidiyor yüzer gibi, vücudümün bir yeri.

....

Anneciğim. büyüyorum ben şimdi,
Büyüyor göllerde kamış.
Fakat değnekten atım nerede,
Kardeşim su versin ona, susamış.

Fazıl Hüsnünün kitabı yalnız çocuk ve Allahdan mı ibaret? Evet, o hayatı böyle hulâsa etmiş. Fakat bu başlangıçla son arasında yaşanmakta olan her anın şiiri insanı kâh ürperten, kâh düşündüren, kâh rahat ve âsude, kâh sıkıntı ve korku dolu, bazan mırıldanma, bazan çığlık halinde terennüm ediliyor.

Güzel, anlatmanın güçlüğünden ve beyhudeliğinden bahsetmiştim. Hayatımızdaki her güzel ve çirkin hatıranın, her acı ve tatlı dakikanın, her basit ve girift endişenin şiirine misal olarak Fazıl Hüsnünün kitabından buraya bir kaç güzel nümune nakletmek neye yarar? Onları buraya parça parça nakletmekle bütünün taşıdığı güzelliği zedeleyeceğimden korkuyorum. Şiir sevenler o kitaptan birer tane edinmişlerdir bile.

Yeni şairler

Genç şairler alışılmış vezinleri kullanmadıktan ve ekseriya kafiyeyi de hiçe saydıklarından beri yazdıkları şiirler alâka ile karşılanıyor. Ekseriya istihfaf, alay, techil şeklinde tezahür eden bu alâka, şüphesiz, gençleri memnun edecek bir alâka değildir. Bununla beraber, gençler arasında, ananeye devam ederek vezin ve kafiye ile malûm sözleri tekrar eden şairlerin nazarı dikkati celbetmemelerine bakılırsa, yenilerde insanı tamamen lâkayıd bırakmıyacak bir taraf bulunduğunu kabul etmek icabeder. İçlerinden bir çok kötü ve haddinden fazla garabete saparak şiirden uzaklaşanlar mevcut olduğunu kabul etmek icap ettiği gibi.

Edebiyatla meşgul olanların ekserisine göre yeni şiirlerin insanı lâkayıt bırakmıyan tarafı onların yapılışlarındaki sonsuz hürriyetle, söyledikleri sözlerin acayipliğidir. Halbuki akvaryomda yüzen kırmız balıkta şiir unsuru bulan şair, onun hakkındaki ihtisaslarını şimdi yaptığı gibi serbest nâzımla ifade etmeyip vezin ve kafiye ile çerçeveli bir şekil içinde söylemiş olsaydı, şiirinin bize acayip gelen tarafını izale edebilecek mi idi? Bir çok kimseler buna inanır görünüyorlar.

Halbuki acayiplik ve kötülük yalnız serbest nâzma inhisar eden bir şey değildir, vezin ve kafiye ile de acayip sözlerle dolu ve kötü şiirler yazmak pek âlâ kabildir. Hattâ bizde, kısa bir zaman içinde bunlardan kâfi miktarda yazılmış bulunuyor. Fakat bundan sonra, hiç olmazsa serbest nâzımla acayip ve kötü şiir yazılmasının önüne geçilmek isteniyorsa bu, takdire şayan, lâkin tahakkuku gayri mümkün bir arzudur. Kötü şiir yazmak için dünyaya gelmiş olanın elinden kalemini almak mümkün müdür? O ızdırap vermekte devam edecektir.

Vezin ve kafiye ile de güzel şiir yazılabilir, vezinsiz ve kafiyesiz de... Elverirki şiir olsun, bize güzelliğin tatlı heyecanını versin. Sonra bugünkü şiir cereyanı, vezin ve kafiye düşmanlığı ... bizim gençlerimize arız olan bir hal mı? Kültürüne hürmet ettiğimiz memleketlerde de yeni şairler, hem de bunlar kadar genç olmıyan şairler bulunmaktadırlar. Şimdi serbest şiir yazan ... şairlerin ekserisi vezinli ve kafiyeli ... le başladılar. Onların yeni bir şey ... lemek için yeni bir şekil ve ahenk ... dıklarını kabul edelim. Muvaffak olamıyanlar müstahak oldukları cezaya çarpılacaklardır.

Cahit Sıtkı iki senelik bir sükûttan sonra yeni şiirlerile karşımıza çıkıyor. Varlık'ta çıkan beş şiiri Cahidin yeni bir yolda olduğunu gösteriyor. Onun «Sıla» isimli şiirini buraya alıyorum:

Gün bitti.
Akşam serinliğile başlıyor memleketim
Doğduğum köy göründü,
Sakin yıldızlarile gittikçe yaklaşan sema,
Dört nala kalktı atım sevincinden;
Uçaraktan gidiyorum sılaya.
Çocukluğumda uçurduğum uçurtmalar olacak,
Bacalara takılan şu beyaz bulutlar!
Belki de rüzgârda namaz bezidir ihtiyar annemin!
Her halde beni bekliyenler var.

Cahid Sıtkı Tarancının yeni şiirleri layık olduğu alâka ile karşılandı. Bu «Sıla» isimli parçayı üstad Yahya Kemalin de beğendiğini burada memnuniyetle kaydetmek lâzımdır.

Şevket Hıfzı

(1) Şiirler, Fazıl Hüsnü Dağlarca, 285 sahife, fiati 1 lira.

AKŞAM SPOR

Ankaradaki millî küme maçları

Galatasaray, Gençlerbirliğini 1 - 0 yendi, Fenerbahçe, Muhafızgücile 2 - 2 berabere kaldı

Ankara 21 (Telefonla) — Galatasaray, Fenerbahçe klüpleri millî küme maçlarının ikinci karşılaşmalarını bugün 19 Mayıs stadında yaptılar. Ankara takımlarının İstanbul karşısındaki ikinci karşılaşmada alacağı netice büyük bir meıak uyandırdığından saat 12 den itibaren stad dolmağa başlamıştı.

Şeref tribününde Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu ve bir çok mebuslar yer almışlardı. Seyircilerin mikdarı 30 bini bulmuştu.

Günün ilk karşılaşmasını, bir gün evvelki maçların iki mağlûbu Fenerbahçe ve Muhafız takımları yaptılar ve çetin bir müsabakadan sonra 2 - 2 berabere kaldılar. İkinci ve mühim karşılaşma dünün galipleri Galatasaray ve Gençlerbirliği arasında oldu ve Galatasaraylılar penaltıdan yaptıkları golle maçtan 1 - 0 galib çıktılar.

Fenerbahçe - Muhafızgücü

Saat 14,45 de sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Fenerbahçe: Cihad, Ali Rıza, Orhan, Ömer, Esad, Reşad, Küçük Fikret, Yaşar, Melih, Bülend, Lebib.

Muhafızgücü: Bedri, Abdürrahman, Fethi, Hâşim, Cihad, Necabeddin, Turhan, İbrahim, Rıza, Şahin, Turgud.

Hakem: Muzaffer.

Oyuna Muhafızın merkezden yaptığı bir hücumla başlandı. Fener müdafaasında kesilen bu hücum derhal sağdan mukabele gördü, Fikretin şütü, Muhafız tarafdarlarına epi korku geçirtti. Oyunun ilk dakikaları, Muhafızın canlı çalışmaları altında geçti. Bu anlarda kısa bir bocalama devresi geçiren Fenerliler 20 nci dakikadan sonra açıldılar ve eski hâkimiyeti kurmaya muvaffak oldular. Üstüste yaptıkları akınlarda çektikleri müteaddid şütler, Muhafız kalecisi tarafından kurtarılıyordu. Bu hâkimiyet nihayet 30 uncu dakikada semeresini verdi. Melih uzun bir pastan istifade ederek, sürati sayesinde topu Muhafız müdafilerinden atlatarak sıkı bir şütle takımının ilk golünü yaptı. Bu sayı Ankara futbolcülerini harekete getirdi. Canla başla çalışarak Fener hâkimiyetinden kurtuldular. Yaptıkları akınların birisinde Ali Rıza topu kornere çıkardı. Çekilen korneri kaleci kurtardı. Devre 1-0 Fenerbahçe lehine kapandı.

İkinci devre

İkinci devreye Fenerbahçe başladı. Rüzgârı lehlerine alan Muhafızlılar oyun üzerinde ufak bir üstünlük temin ettiler. Açıkları vasıtasile yaptıkları akınlarla Fener kalesini tehdid ediyorlardı. Sekizinci dakikada bir korner atışında Fener kalesinin önü karıştı. Müdafilerin topu uzaklaştırmamasından istifade eden Şahin bomba gibi bir şütle takımını beraberliğe kavuşturdu. Bu sayı Muhafız takımını coşturdu, Fener nısıf sahasında oynamağa başladılar. Cihadın harikulâde kurtarışları Feneri muhakkak bir mağlûbiyetten kurtardı. 31 inci dakikada müdafilerin ileride bulunmasından istifade ederek topu kapan Melih kaleye kadar gitti ve sıkı bir şütle takımına ikinci golü kaydetti. [illegible] oynadıkları halde mağlûp [illegible]te düşen Muhafızlılar tekrar par[illegible]ar ve soldan inkişaf eden akınlar[illegible]birisinde Şahinin uzaktan çektiği [illegible] Cihad tuttuğu halde elinden ka[illegible]ve bu suretle Muhafız tekrar be[illegible]r vaziyete girdi ve müsabaka 2-2 [illegible]berlikle nihayet buldu.

[illegible]latasaray - Gençlerbirliği

[illegible]ünün ikinci ve mühim maçı dü[illegible] galipleri Galatasarayla Gençler[illegible]ı arasında yapıldı. Takımlar şu [illegible]kilde dizildi:

Galatasaray: **Osman, Faruk, Adnan, Musa, Enver, Eşfak, Salim, Sabahaddin, Gündüz, Buduri, Sarafim.**

Gençlerbirliği: **Halim, Nuri, Ahmed, Halid, Hasan, Münir, Vahdet, Ali, Ali, Mustafa, Hüseyin.**

Hakem: Kemal.

Oyuna Galatasaray başladı. Sağdan yapılan atış, Salimin şütüyle ilk dakikada Gençlere bir tehlike atlattırdı. Takımlar ilk anların üstünlüğünü temin etmek için büyük enerji sarfediyorlardı. Fakat kuvvetlerin müsavi olması yüzünden bütün çalışmalar semere vermiyor ve akınlar karşılıklı oluyordu. 10 uncu dakikada Galatasarayın soldan yaptığı bir hücumla Gençler müdafii Buduriyi ceza sahası içinde düştürdüler. Verilen penaltıdan Buduri sıkı bir şütle takımının birinci golünü kaydetti.

Penaltı kararına yaptıkları itirazı, hakemin dinlemediğini gören Gençlerbirliği oyuncuları asabileştiler ve oyuna sert bir hava hâkim oldu. Üstüste atılan tekmeler birbirini takib ediyor ve hakem âciz bir vaziyette iki tarafı barıştırmaya uğraşıyordu.

Dakikalar ilerledikçe takımların fazla enerji sarfından yoruldukları ve yavaşladıklarını görüyoruz. Bu sırada Gündüzün yaptığı bir golü hakem ofsayd addederek saymadı. Birinci haftayım 1 - 0 Galatasaray lehine kapandı.

İkinci devre

İkinci devreye Gençlerbirliği başladı. Rüzgârı lehine alan Galatasaraylılar oyun üzerinde hakiki bir üstünlük temin ederek Gençler kalesini tazyik ediyorlardı. Gençlerin arada sırada yaptığı hücumlar, muhacimlerinin şahsî oyunu ve Galatasaray müdafilerinin cansiparane çalışması yüzünden semere vermiyordu. 15 inci dakikadan itibaren sarı kırmızı hâkimiyeti fazlalaştı. Gençlerbirliği kalesini tehlikeye sokmaya başladılar. 28 inci dakikada Budurinin ceza sahası içinde bariz bir çelme ile düşürülmesine ceza vermiyen hakem biraz sonra Sarafimin de rakibini tekmelemesine ses çıkarmadı. Çok zevkli başlıyan müsabaka bu yüzden zevkini ve heyecanını kaybetti. Son dakikalarda futboldan başka herşeye benziyen bu karşılaşma Ankara şampiyonunun 1 - 0 mağlûbiyetile neticelendi.

Sazi TEZCAN

Istanbulda oynanan millî küme maçları

Beşiktaş, Altınorduya 4 - 3 yenildi, Altay, Vefa ile 2 - 2 berabere kaldı

Beşiktaş - Altınordu ma çından heyecanlı bir an

İzmirin Altay ve Altınordu takımları şehrimizdeki deplâsman maçlarının ikincisini dün Şeref stadında, cumartesiye nisbetle daha kalabalık bir seyirci kütlesi önünde yaptılar. İlk maçı Vefa - Altay takımları oynadı.

Vefa - Altay

Hakem Saminin idaresinde maça başlanacağı zaman takımlar şu tertib üzere dizildiler:

Vefa: Safa - Vahid, Süleyman - Muhteşem, Hakkı, Şükrü - Necib, Hüseyin, Sulhi, Şevki, Mehmed.

Altay: İbrahim - Ali, Mehmd - Tevfik, Ömer, Mehmed - Hakkı, İlyas, Vahab, Orhan, Hakkı.

Vefa cumartesi günü oynıyan takımdan Azadla Garoyu çıkarmış, yerine Safa ile Şevkiyi almış bulunuyordu. Üçüncü dakikada Sulhinin güzel bir şütünü, Altay kalecisi zorlukla çeldi. Bir Altay hücumunda da solaçıkları muhakkak bir golü avuta atmak suretile hedretti. Oyun zaman zaman, her iki tarafın parlayıp çabuk sönen hücumlarile geçti. Yine her iki tarafın kaçırdığı müteaddid fırsatlar arasında ilk devre 0-0 berabere bitti.

İkinci devre: Rüzgârı lehlerine alarak hücuma geçen Vefalılar ilk 15 dakika Altay kalesinden ayrılmadılar. Lâkin Vefa forvertlerinin bozuk oyunu bu hâkimiyeti semerelendiremedi. 18 inci dakikada Altayın soldan yaptığı bir hücumda top Vahaba geçti. Vahap, soğukkanlılıkla ilk Altay golünü çıkardı. Bu gol Vefalıları nisbeten sert oynamağa sevketti. Bu sertliğe Ömerden başlıyarak bütün Altay takımı da iştirak edince hakemin sık sık oyuna müdahalesi lâzım geldi. Vefa mağlûbiyetten kurtulmak için canlanmağa başladı. 28 inci dakikada Sulhi ceza sahası haricinden kuvvetli bir şüt çekti. Bu şüt, direğin hemen altından girerek Vefayı beraberliğe ulaştırdı. Bu gol Vefalıları daha çok hızlandırdı. Üstüste hücuma başladılar. 32 nci dakikada Muhteşemin sağaçığa kayarak ortaladığı topu Altay kalecisi ve müdafileri kaçırdılar. Hakkı da karışıklıktan istifade ederek Vefanın ikinci golünü yaptı. 35 inci dakikada kaleci Safanın affedilmez bir hatası bir gole maloldu. Maç da 2 - 2 beraberlikle bitti.

Beşiktaş - Altınordu

Hakem Tarığın idaresinde takımlar sahaya çıktığı zaman Beşiktaş bir gün evveliki kadrosunu muhafaza ediyordu. Altınordu şöyle idi:

Altınordu: Necati - Halim, Ziya - Nurullah, Adil, Fehmi - Hamdi, Ali, Mazhar, Said, Namık.

Beşiktaşlılar isteksiz başladılar. Kazandıkları bir penaltıyı da Hakkı pek isteksiz bir vuruşla dışarı attı. Buna mukabil Altınordulular Hamdi, Said ve Adilin gayretile çok enerjik bir oyun tutturdular. Adil üstüste iki gol fırsatı kaçırdıktan sonra Said 28 inci dakikada ilk İzmir golünü çıkardı. Bunu 36 ncı dakikada Beşiktaş müdafilerini kıvrak çalımlarile atlata atlata yaptığı ikinci gol takib etti. Bu sırada Said bir gol fırsatı kaçırdı. Arkasından 42 inci dakikada Hamdi seri bir inişle Beşiktaş kalesi önüne geldi. Çektiği şüt direğin içine vurarak ağlara takılınca birinci devre 3-0 Altın ordu lehine bitti.

İkinci devre: Bu devreye Altınordulular golle neticelenebilecek tehlikeli bir hücumla girdiler. Bu fırtınayı atlatan Beşiktaşlılar üçüncü dakikada, Bediinin Şerefe verdiği bir pas neticesi, Şerefin ayağile bir gol kazandılar. Behemehal gol çıkarıp hiç değilse beraberliği elde etmek kaygusile hücuma kıymet vererek müdafaayı ihmal eden Beşiktaşlılar dördüncü bir gol daha yediler. Bu gol, Hamdinin kaleye kadar inerek Namığa topu geçirmesi neticesi oldu. Beşiktaşlılar bundan sonra çok yırtındılar. Altınordulıuları kale çizgisile haf hatları arasındaki saha içinde durmadan bunalttılar. Lâkin; on yedinci dakikada Bedilden aldığı pasla Şerefin yaptığı ikinci, 39 uncu dakikada da Şereften alınan pasla İbrahimin yaptığı üçüncü bir golden başka bir gol yapamadılar.

Yine Beşiktaş hücumları devam ederken hakem favul yapan Beşiktaşlı Şerefle Altınordulu Mazharı oyundan çıkardı. Bundan sonra iki takım da onar kişi ile oyuna devam ederken maç 4-3 Beşiktaşın mağlûbiyetile bitti.

Millî küme puan cetveli

Takım	M.	G.	B.	M.	A.	Y.	P.
Fener	5	2	2	1	9	5	11
Gençler	5	3	—	2	16	9	11
Vefa	5	2	1	2	11	15	11
G. Saray	5	2	1	2	8	7	10
Muhafız	5	2	1	2	12	9	10
Alt. Ordu	5	2	1	2	11	11	10
Altay	5	1	2	2	9	15	9
Beşiktaş	5	1	1	3	15	14	8

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIÂLİ

Yazan: **SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM** — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.

Tefrika: No. 178

Para tedariki için uğraşmalar ve son hazırlıklar

Divanı harp suikasd ve ihtilâl teşebbüsü hakkında yaptığı tahkikat neticesinde şu malûmatı elde etmişti: Komplocular hükûmeti cebri vasıtalarla taklib ve iskat eylemeğe, bu maksada vusul için memlekette umumi bir galeyan ihzar ederek birçok zevata suikasdlar tertibine karar vermişlerdi.

Suikasd ilk hamlede Mahmud Şevket paşa ile Talât, İstanbul muhafızı Cemal, polis müdiri umumisi Azmi beyleri, Selânik mebusu Karasu, Maliye Nezareti kalemi mahsus müdürü Nesim Ruso efendileri istihdaf ediyordu.

Cemiyetin icraat komitesinin merkezi Beyoğlunda Ağacamisinde Piremehmed sokağında bir numaralı evdi. Ancak yüzbaşı Kâzım efendi tarafından evvelce Sabahaddin bey nezdinde başlanmış olup Pertev Tevfik, Gömülcüneli İsmail, Kemal Mitat, Muhip, Mehmed Ali bey ve efendilerin de mesaisinin iştirakile ciddî bir şekil alan inkılâp teşebbüslerine bir müddet Beyoğlunda Glavani sokağında Pertev Tevfik beyin ikametgâhında devam olunmuştu.

Bu teşebbüsler bu sıralarda Gömülcüneli İsmail beyin ordu ile temas ve münasebeti neticesinde ciddiyetini bir derece daha tezyid eylemiş idiyse de Sabahaddin beyin davet ettiği Kâzım ve Muhip beylerle cereyan eden müzakerelerde buna katî bir şekil vermeğe imkân bulunamamış ve teşebbüs atalete duçar olmuştu. Buna sebep Sabahaddin beyin bu uğurda o vakte kadar bin dokuz yüz lira kadar bir para sarfetmiş ve bundan ziyade sarfiyata tahammülü kalmamış olmasıydı.

Bundan sonra para tedariki için Muhip beyle Kâzım ve Mehmed Ali efendiler himmetile damad Salih paşa ile temas ve münasebete girişilmiş ve ihtilâl maksadının icrasını temin için Avrupada bulunan sabık Dahiliye Nazın Reşid bey nezdinde teşebbüste bulunulması tekarrür etmişti.

Muhip beyin evvelce İttihad ve Terekki cemiyetine temayül ettiği şayi olmuştu; Reşid bey de bu şayiayı kabul edilemiyecek kadar kuvvetsiz bulmuyordu. Muhip beyin eline bu şayiayı tekzip ve hakkında itimad lüzumunu teyid eden bir tavsiyename verilerek para tedarikile meşgul olmak üzere Romanyaya gitmiş olan yüzbaşı Kâzım efendiye iltihak eylemesi münasip görülmüştü.

Ancak Reşid beye Romanyada mülâki olmak kabil olamamış, bu yüzden de teşebbüste bir teehhür daha vukua gelmiş, Muhip bey İstanbula avdet eylemişti.

Nihayet Muhip beyin yanında bulunan Asaf Muammer beye Paristen gelen bir mektupta Reşid beyin Paristeki adresi bildirilmesi üzerine arada muhabere tesis edilebilmişti.

Romanyada bulunduğu sırada yüzbaşı Kâzım efendi İstanbulda hükûmeti askeriye tarafından şiddetle araştırılmakta idi.

Muhip bey Kâzım efendiden aldığı mektuplar üzerine onun da gizlice İstanbula gelmesini temin için damad Saih paşanın vesatetine müracaat etti. Bu hususta bir sefaret baştercümanının — Cemal paşanın hatıratından anlaşıldığına göre Fiç Morisin — delâleti temin edilmek arzu olunuyordu.

Buna lüzum kalmadı. Kâzım efendi Romanyadan hareket eden seyyah kafilesine katılarak başında şapka, göğsünde Rumen seyyahlarına mahsus rozetle İstanbula girdi ve Reşid bey vasıtasile Kürd Said paşa zade Şerif paşadan tedarik edilen parayı da yanında getirdi. Fakat bu da kâfi görülmüyordu. Yüz altına daha ihtiyaç hissediliyordu. Bunun tedarikine tavassut etmesi gene Salih paşadan rica edildi.

Bundan sonra işe germî verildi; icraatı tertibe sıra gelmişti. Yüzbaşı Çerkes Kâzım efendi İzmitten Çerkesler tedarik ettiği gibi İstanbulda da Ziya, Nazmi, Topal Tevfik, Kara Ahmed, Hakkı, Ragıb, Jandarma Kemal gibi istenilen işi görebileceklerle temas ve münasebete girişti. Bunların taassup ve intikam duygularını tahrik için gerek farmasonluk ve siyonistlik gibi memlekette intişar etmekte olan meslekler, gerek Nazım paşanın kanını almak lüzumu ve vazifesi hakkında birçok telkinlerde bulundu. Her birine gizli cemiyetin mukaddes maksadının elde edilmesi için kanlarını son damlasına kadar dökeceklerine dair teahhüdler, yeminler ettirdi. Çıkarılacak ihtilâl esnasında, hususile Mabeyini muhasara edecek olan askerler tarafından tanılarak kolaylıkla saraya girebilmelerini temin etmek için kabilesinin alâmetini havi olarak tedarik ettiği kırmızı benekli mendillerden birer tanesini kendilerine tevzi etti.

Bu sırada gene Muhip bey vasıtasile damad Salih paşa nezdinde bir müracaatta daha bulunuldu. İnkılâp esnasında sarayda padişahın efkârını inkılâbın mevzuu ve inkılâpçılar lehine imaleye medar olmak üzere damad paşadan hususî teşebbüslerde bulunması rica edildi; o da muvafakat etti. Bu madde bir müddet sonra Mehmed Ali efendi vasıtasile de bir kere daha teyid olundu.

Sabahaddin bey Kâzım efendinin teşebbüslerine muttali olmuştu. O da Kâzım efendi ile ikinci defa münasebete girdi; arada cereyan edecek muhaberelere Kemal Mitat beyi memur etti. Bu muhabere ve müzakerelerde prens Sabahaddinin Sadrazamlığı Kâmil paşaya bırakması ve kendisinin nazırlıkla kabineye girmesi kararlaştırıldı.

[Yüzbaşı Kâzım efendi muhakeme esnasında şöyle demişti: (1)

— Teşkil edeceğimiz kabinede Kâmil paşayı Sadrâzam, prens Sabahaddini Hariciye Nazırı, Reşid beyi Dahiliye Nazırı yapacaktık. Vakıa Dahiliye Nezareti Gömülcüneliye vadedilmiş idiyse de (2) sade muhaliflerinin değil, bütün insaniyetin düşmanı bir adam olduğu için teşebbüsümüzde muvaffak olunca onun da vücudünü kaldıracaktık.]

Sabahaddin namına hareket eden ihtilâlcilerden olup Mahmud Şevket paşa katlinin en büyük âmil ve mühim simalarından olan Şevki efendi de bu esnada Kâzım efendinin grupuna iltihak etti.

Şevki efendi vesatetile bir miktar silâh tedarik olundu; sarayın elde edilmiş olan iki tabur ile muhasarası da kararlaştı. Sabahaddin beyle padişah nezdine gönderilecek zat hakkında da anlaşma hasıl oldu. (Divanı harp kararnamesinde bu zatın ismi zikredilmemiştir.)

Ecnebi sefaretlere de müracaat olunarak şehir âsayişinin onların da yardımının (?) inzımamile temini vazifesi de Sabahaddin bey tarafından deruhte edildi.

Miralay Fuad bey, Süleyman paşa zade Âdil bey vasıtasile münasebet peyda evlediği cemiyetin maksadına vukuf kesbettikten sonra yüzbaşı Kâzım efendi tarafından vuku bulan davete icabetle, komitece inkılâp esnasında İstanbul muhafızlığı ve merkez kumandanlığı vazifelerini uhdelerine alabilecek zevatın tefrik ve intihabına memur edildi.

Fuad bey, İstanbul muhafızlığı vazifesi için ayırdığı miralay Kemal beyi cemiyetin Piremehmed sokağındaki merkezine sevk ve orada tahlif etti.

Kaymakam Zeki bey de — Vahideddinin kayınbiraderi — intisab ettiği bu cemiyetin merkezindeki içtimada Fuad ve Kemal beylerle beraber bulunup yemin ederek ve kırmızı benekli bir mendil de alarak inkılâpta merkez kumandanlığını ifa eylemeği kabul etti.

(Arkası var)

(1) Sabah gazetesinin 8 haziran 329 tarihli ve 5360 numaralı nüshası.

(2) Rıza Nur bey (Hürriyet ve İtilâf) hakkındaki risalesinde (Komplocular muvaffak olup hükûmeti ele [illegible]alardı muhalefeti tathirde ilk iş olarak Gömülcüneliyi katle karar vermişlerdi.) diyor.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

"Lâstik top"

Badoit'ya rastladığım sırada - ki daima rastlardım, çünkü durmaksızın iş aradığından hep sokaklarda sürterdi - bu adam benden boyuna borç para isterdi.

Şaşırır, mahçup olur, sesi titriyerek, «şuradan bana bir kaç frankcık-» derdi. Ama nereden? Yeleğimin cebini babasının çiftliği sayardı.

Son rastlayışımda kaldırım değiştirmekten başka çare düşünemedim. Fakat yoluma bir otomobil çıkıp bana mani oldu. Böylelikle Badoit'ya gene yakamı kaptırdım. Ne değişmişti yahu! Sanki bir peri, esrarlı değneğile dokunup kendisini bambaşka bir insan haline getirmişti. Ağzı kulaklarına varıyordu. Sarı benzi pembeleşmişti. Kılığı, kıyafeti hep değişmiş. Hattâ kravatına bir de inci iğne iliştirmiş.

— E, ne var ne yok bakalım? - diye bana sordu. - Nasılsın?

— Mersi... Sen?

— Ben mi? Mükemmel...

— Anlaşılıyor.

— Hamdolsun, çok şükür... Hayat pek lâtif.... Hazim için şöyle biraz yürüyerek dolaşmağa çıktım... Otomobili bugün madam aldı...

— Ooo... Otomobilin de mi var?

— Tabiî... Gel de bizi bir ziyaret et bak...

Parisin şatafatlı bir caddesinde adresi de verdi.

— Maşallah... - dedim.

— Şimdi bankerimden geliyorum... Zaman zaman değil yoksa... İnsan servetini nereye yatıracağını şaşırıyor.

— Mirasa mı kondun?

— Hayır...

— Öyleyse bayan konmuştur.

— O da değil.

— Bir vurgun mu vurdun?

— Yok canım?... İş yapmıyorum ki, vurgun vurayim.

— Kafamı yorup durma rica ederim... Ben seni bilmiyor muyim? Bir kaç senedir halin dumandı. Meteliğe kurşun altıyordun... Şimdi ise ense kulak yerinde... Mirasa konmamışsın, çalışmıyormuşsun... E nereden bu yaralar?

— Pierre kazanıyor.

— O da kimmiş?

— Oğlumu bilmiyor musun yahu?... Hani rastlardın da sana tekme atardı.

— Oğlun ha?...

Bu çığırtkan yumurcak gözlerimin önünde canlandı.

— Öyle ya: Oğlum!

— Benimle alay etmekten vazgeçmiyecek misin?... Sen ne diyorsun, kuzum azizim... Bugünkü günde koskoca adamlar hattâ dâhiler hayatını kazanmakta güçlük çekerken senin yedi sekiz yaşındaki veledin servet mi kazanacak?

— Ne yapalım?... Doğrusu bu... Oğlum, senede yüz bin franka para demiyor.

Kendi kendime:

«— Şu Badoit aklını kaçırmış!» diye düşündüm.

— Oğlum... - diye söze başlayıp manalı manalı sustu. - Oğlum, sinemadaki meşhur «Lâstik top» denen çocuktur... Bize gel... Kendisile tanış... Çok ahbapları var... Seni de bir işe kayırır...

Gülümsedim.

— Gelirim... Bu yakında... - dedim.

***

Bir sabah ziyaretlerine gittim. Mükellef bir uşak beni yaldızlı bir salona aldı. Madam Badoit bana elini öptürmek için uzattı. O kadar çok yüzüğü vardı ki parmakları bitişmiyordu. Dantelâlar, kadifeler içinde yüzen «Lâstik Top» da bana tenezzülen elini verdi.

Babası:

—Görüyorsun ya... Ne mütevazı! - diye gülümsedi.

Bir köşede sıska ve sapsarı bir kadın oturuyordu:

— Oğlumun mürebbiyesi... Matmazel Sueur!...

Matmazel beni başile selâmladı.

Oğlan:

— Evimi beğendiniz mi efendim?... - diye sordu. - Hepsini ben aldım, ben döşedim... Uşaklar da söylüyorlar ya: Babamın işi gücü sürtmek... Hepsini ben yaşatıyorum...

Bay Badoit:

— Hşt... Pierre... - diye ihtar edecek oldu.

Çocuk:

— Kes sesini, soytarı... - diyip kaşlarını çattı.

Annesi:

— Aman oğlumuzu üzme... - dedikten sonra bana döndü: - Ne isterse yapıyoruz... İstediklerini alıyoruz... Anlarsınız ya...

Babası:

— Bu çocukta artist istidadından başka yüksek bir de zekâ var... Fakat sataşmak, şakalaşmak huyudur... Hizmetcilere öyle şeyler yapar ki evimizde kalsınlar diye üç kere aylık veriyoruz... Mürebbiyelerin biri bile dayanamıyor... Matmazel Sueur otuzuncudur... Ona da basıyor tekmeyi... Gösterin bacaklarınızdaki bereleri, matmazel... Matmazel, mor mor lekelerle dolu bacaklarını gösterdi.

Çocuk bir kahkaha attıktan sonra koca bir kristal vazo ile oynamağa başladı.

Babası:

— Dikkat, oğlum... Oyuncak değil ki o... Kıracaksın...

— Parasını ben vermedim mi?... Tuhaf şey...

— Bir yerini zedelersin de ondan, evlâdım...

— Eeeyh..

— Bana, babana mı böyle hürmetsizlik ediyorsun?

— Eyh, eeeeyh, eeeeyh!

Badoit, misafirinin yanında böyle mütemadiyen tahkir edilmektek utandı. Fena halde kızarak oğlunu yakaladı. Şımarık yumurcağın kaba etlerine şamarlar indi.

Küçük aktör, ağlıyarak, mürebbiyesile beraber odasına kaçtı. Annesi yırtınıp duruyordu:

— Eyvahlar olsun... Şimdi ne yapacağız?...

Ben bu tatsızlık üzerine müsaade isteyip ayrıldım.

***

İki gün sonra merakımı yenemiyerek ikinci bir ziyarette bulundum. Anneyle baba fena endişedeydiler.

— İşler vahim! - dedi.

— Haydi canım sen de... Bir çocuğun şımarıklığı... Aldırma....

— Yok, hayır... Tasavvur edilecek gibi değil... Evvelki akşam mürebbiyesini dövdü... Biz de kadına yüz frank tazminat vermek mecburiyetinde kaldık... Pierre uyudu... Mesele kapandı sanıyorduk... Fakat ertesi gün kalkıp da «Artık sinemada oynamıyacağım, çalışmıyacağım!» demesin mi? «Aman evlâdım... babanı, anneni mahvediyorsun...» Omuz silkti: «Bana vız gelir!».... Dün rejisör geldi... Bizimki ayak diredi... Zorla götürmek istediler... «Objektifin karşısında kımıldamadan dururum... Oynamam! dedi... Rejisör de: «Çocuk oynamazsa kunturat mucibince 300,000 frank vermek mecburiyetindesiniz!» demez mi?... - görüyor musun ne vaziyetteyiz!...

Madam Badoit ağlıyarak:

— Kabahat sende... Çocuğu dövmenin zoru muydu?

— Sus artık... Bütün gece başımın etini yedin zaten...

Lâstik Top tam bu sırada içeri girdi... Topallıyan mürebbiyesinin bir gözü morarmış, yanakları tırmaklanmış... Kendi ise asık suratlı... Burnundan düşen bin parça...

Babası:

— Evlâdım, yavrum, yapma, etme... Ne olursun, oyna...

— Aklını başına toplayıp da beni dövmeseydin...

Anne:

— Hakkın var... Ne desen doğru... Ama şu baban olacak adam kaba herifin biri... Ne yapalım?...

—Ben de onu pataklarım... Ödeşiriz... Buna razı olursanız oynarım.

— Ne?... Bu oğlan çıldırmış.

—Şartımı kabul etmezseniz, katîyen sinemada oynamam... Katîyen, katîyen, katîyen...

Badoit ile karısı bir köşeye çekilip münakaşaya tutuştular. Bu arada şu sözler kulağıma çalınıyordu:

«— Servet... Sefalet... Kaba herif.. ne yapalım, çare yok... Peki, şerefim?... Senden daha inadcı...»

Badoit geri döndü. Mürebbiyeye, ciddî ciddî:

— Lûtfen biraz dışarı çıkınız...

Lâstik Topun ağzı kulaklarına varıyordu. Baba, bana hitaben:

— Sen de çıksan fena olmaz...

Ve beni teşyi ederken, askısının düğmelerini çözmeğe başladı.

Tercüme eden: **(Vâ - Nû)**

RADYO

Pazartesi 22/4/1940

12,30: Program ve memleket saat ayarı, 12,35: Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50: Müzik: Muhtelif şarkılar (Pl.), 13,30 - 14: Müzik: Karışık müzik (Pl.).

18: Program ve memleket saat ayarı, 18,05: Müzik: Radyo Caz Orkestrası, 18,40: Konuşma (Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından), 18,55: Serbes saat, 19,10: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 1930: Müzik. Çalanlar: Fahire Fersan, Refik Fersan, Reşad Erer. 1 — Okuyan: Necmi Rıza Ahıskan. 1 — Peşrev, 2 — Şevki bey - Uşşak şarkı: (Bir meleksima peri), 3 — Lem'i - Uşşak şarkı: (Seni arzu eder), 4 — Şevki bey - Uşşak şarkı: (Ey gözüm ağlama), 5 — Dede - Şehnaz şarkı: (Sana ey canımın canı), 6 — Tanburi Cemil B. - Şehnaz şarkı: (Feryad ki feryadıma), 7 — Saz semaisi. 2 — Okuyan: Semahat Özdenses. 1 — Cevdet Çağla - Şevkefza şarkı: (Hicran gibi âlemde), 2 — Osman Ebinc - Suzinâk şarkı: (Papusuna ermek üzere), 4 — Hacı Arif bey - Suzinâk şarkı: (Yeter hicranlı sözler), 5 — Mustafa Nafiz - Suzinâk şarkı: (Ümitsiz bir sevişle), 20,15: Konuşma: (Fen ve Tabiat Bilgileri), 20,30: Müzik. Çalanlar: Kemal N. Seyhun, Fahri Kopuz, İzzeddin Ökte, Cevdet Çağla. 1 — Okuyan: Melek Tokgöz, 1 — Sadeddin Kaynak - Hüseynî şarkı: ((Göresin mi geldi), 2 — Dede - Hicaz şarkı: (Şu köylünün yosma kızı), 3 — Bedriye Hoşgör - Hicaz şarkı: (Mümteziç aşkımla). 2 — Okuyan: Mustafa Çağlar, 1 — İsmail Hakkı bey - Ferahfeza beste: (Çağlayan cûyi sirişkle), 2 — İsak Varan - Ferahfeza şarkı: (Seyretmek için), 3 — Yesari Asım - Sultani Yegâh şarkı: (Biz Heybeli'de), 4 — İsmail Hakkı - Ferahfeza şarkı: (Mehtapta güzel olur), 21: Müzik: Karadeniz ve havalisi türkü ve oyun havaları. Muzaffer Fıratlı ve Kemençe Hasan Sözeri, 21,15: Konser takdimi: Halil Bedii Yönetken. Müzik: Radyo orkestrası (Şef: H. Ferid Alnar). 1 — G. Rossini: WİLHELM TELL Uvertürü, 2 — A. Borodin: Poloviç dansları, 3 — Fr. Shchubert: ROSAMUNDE müziği, 4 — Joh. Strauss: MAVİ TUNA valsi, 22,15: Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat), 22.30: Müzik: Cazband (Pl.), 23,25 - 23,30: Yarınki program ve kapanış.

TÜRKÂN HÂTUN

Tefrika No. 41 Yazan: **İSKENDER FAHREDDİN**

Kale fethedildiğinin ertesi günü, Türkân hatun şiddetli nizamlar vazederek kale içinde âsayişi derhal temin etmişti

— Yürüyün arkadaşlar! Kapının kanadları açıldı.

Akıncılar kapıya koştular. Gerçek, dağ kapısının iki kanadı birden açılmıştı. Türkân hatunun fedaileri kapıdan içeriye girince, büyük bir avluda Farslılarla harbe tutuştular. Bu bir meydan muharebesiydi. Diğer cephelerden imdada yetişen Fars müdafileri, Harzem askerlerile harbe tutuşmuşlardı.

Türkân hatunun bütün emeli Fars beyini diri olarak yakalamaktı. Maiyetindeki erlere de sıkı sıkı emirler veriyor:

— Prens Saad'ı yakalamağa çalışınız!

Diye bağırıyordu.

Kapı içindeki avlıda başlıyan döğüş, Harzem askerlerinin muzafferiyetile neticelenmişti. Özcan şimdi dağ kapısına ve buradaki bütün burçlara hâkim bulunuyordu. Kalenin bir kapısı açılmıştı amma.. öbür tarafta uyuklıyan ordudan hâlâ bir tek kişi gelmiyordu. Türkân hatun bu vaziyeti görünce kumandanlara şiddetli emirler gönderdi:

«— Kapıyı açtık. Orada ne duruyorsunuz Hemen geliniz...»

Özcan burada, Farslıları şaşırtmak için bir hileye müracaat etmişti. Yanındaki muhafızlardan bir kısmını dağ kapısına götürerek, büyük bir ordunun gelişini haber veren borular çaldırdı. Boru seslerini duyan Fars müdafileri dağ kapısını bırakıp diğer burçlara doğru kaçışmağa başladılar.

İşte, bu arada, kale içindeki halk da:

— Boş yere kan dökmiyelim. Sultan Mshmedin ordusu geliyor. Kale kapısını açtılar. Teslim olalım..

Diye bağrışıyordu. Özcan, bu sırada burçların üstünde kendisine nişan alan bir okçu gördü. Ondan önce davranarak yayını gerip sur üstünde gizlenen Fars müdafiine bir ok savurdu. Biraz sonra surdan yere yuvarlanan bu adamın kale muhafızı Rıza han olduğu anlaşılmıştı.

Kale muhafızının yaralanıp Harzemilerin eline düştüğü haberi bir anda bütün surlara yayıldı. Her taraftan: «Teslim oluyoruz.» sesleri yükselmeğe başlamıştı.

Özcan, Rıza hanın yaşadığını görünce, derhal yarasını sardırıp, Fars prensinin nereye gizlendiğini sordu.

Rıza han:

— Onu boş yere aramayınız, dedi, dağ kapısı altındaki lâğımdan kaçtı.

Askerler koşuşurken, Rıza han yerden başını kaldırdı:

— Bizim başımızı ateşe yakan odur. Ben bir gün evvel teslim olmak istemiştim. Prens Saad, dün gece, Türkân hatunun dağa çıktığını duyunca kaçtı. Şimdiye kadar sekiz on fersah yol almıştır. Peşini kovalamak beyhudedir.

Dedi ve gözlerini kapadı. Yarası ağır olan Rıza han, Özcan'ın dizinin dibinde can vermişti.

Türkân hatun, Rıza hanım sözlerine inanmak istemiyordu.

— Saad şeytan ve dessas bir adamdır. Dört çevresi muhasara edilmiş bir kaleden kuş olsa uçamaz.

Dedi. Kaleyi arattı.

Prens Saad'n izi bulunamadı. O gün akşama kadar kale tamamen işgal edilmiş ve diğer kapılar da açılmıştı. Harzem ordusu şehir içinde bir geçid yaptıktan sonra karargâhına döndü. Ve o gece Türkân hatunun askerleri, prens Saad'ın kaçtığı gizli yolu keşfettiler. Dağ yollarına birçok kollar göndererek prensi arattılar.. takib ettiler.

Saad bulunamadı.

Türkân hatun, Fars prensini ele geçiremediğine üzülüyor:

— Bir daha onu yakalamak fırsatını bulamıyacağız. Yazık oldu bu emeğimize...

Diye söyleniyordu. Özcan:

— Semerkanda döndükten sonra, sultan Mehmedle görüşelim ve tensip ederse, bütün Fars ilini işgal edelim.

Diyerek valide sultanı teselli etti.

Özcan'ın bu teklifi boş ve mânasız değildi. Prens Saad, kaleden kaçmakla büyük bir hezimete uğramış demekti. Fars iline böyle bir zamanda gidecek olan bir ordu elbette ki büyük işler görebilirdi. Bu fikri sultan Mehmedin de kabul ve tasvip edeceğinde şüphe yoktu. Türkân hatun, askerin şevkini kırmamak için peki dedi ve ordunun maneviyatı kırılmadan, bu işi bitirmeğe karar verdi. Oğluna bir mektup gönderdi.

Mektubu Semerkande götüren zabitin nihayet on beş gün içinde dönmesi bekleniyordu.

Türkân hatun kaleye değerli zabitlerinden birini muhafız tayin etmişti. Yerlilerden hiç kimsenin burnu kanamadığı için, herkes Harzem askerlerinden memnundu. Fars müdafileri esir alınmıştı.

Türkân hatun ertesi gün şiddetli nizamlar vazederek, kale içindeki âsayişi derhal temin etmişti.

Özcan şehir içinde atla giderken, bütün memleket kızları, genç kahramanın atının bastığı yerlere alınlarını koyup selâmlıyorlar ve:

— Yolun ve talihin açık olsun, koca aslan!

Diye bağrışıyorlar, zafer türküleri söyliyerek alkışlıyorlardı.

Hançer gibi keskin ve uzun kaşlı, uzun siyah kirpikli Fars dilberleri Özcanı o kadar sevmişlerdi ki..

İlk görüşte kendisine gönül veren genç kızlar aralarında: «Acaba hangimizi beğenecek?!» diye konuşuyorlar ve manilerle talihlerini deniyorlardı.

Meşhur Türk kumandanı (Oğulmuş) un kendisi kadar tanınmış ve sevilmiş olan oğlu Özcan, Karakaleye girer girmez:

— Babamın öcünü alacağım..

Diyerek kılıcını çekmişse de, Türkân hatun:

— Prens Saad'ı ele geçirmeden öç almış sayılmazsın!

Sözile Özcanı boş yere kan dökmekten menetmişti. Özcan, ne hançer gibi keskin ve uzun kaşlı Fars dilberlerine, ne de onlar kadar sehhar ve güzel köylü kızlarına iltifat ediyordu. Özcanın gözüne bir şey görünmüyordu. O, kinini tatmin edemediğine yanıyordu. Özcanın babasını prens Saad öldürmüştü. Özcan:

— Bu kurnaz tilki bu sefer de elimden kaçtı. Fakat, ben yolcu o hancı oldukça, elbette günün birinde gene karşılaşırız.

Diyor, prens Saad'ı ele geçirmek için fırsat arıyordu. Eğer sultan Mehmed orduya Fars iline yürümesi için emir verecek olursa, Türkân hatun Semerkande dönecek, Özcan da ordunun başına geçip Fars topraklarına yürüyecekti.

***

Fars prensinin sevgilisi (Nûrucihan) neler anlatıyor?

Bir gün, Özcan'a yüksek duvarlı bir köşk gösterdiler:

— Prens Saad'ın sevgilisi burada oturuyor.

Özcan'a bu haberi veren yerlilerden biri idi.

Özcan bu habere inanmadı:

— Prens Saad bu kalede oturmaz ki, burada sevgilisi olsun. Onun, kendi paytahtında, kendi sarayında yüzlerce gözdesi, sevgilisi vardır.

Dedi. Fakat bu haberi veren adam Özcandan bol bahşiş alarak hakikati söylemişti. O, Özcanı aldatmıyordu.

(Arkası var)

Tuzak içinde Tuzak

Tefrika No. 133 Nakleden : *(Vâ - Nû)*

— Peki, damad, kimmiş?

— Pek zengin bir Mısırlı prensmiş... Mısırın yarısı onunmuş...

— Hem de pek güzel, genç bir çocuk.

— Güzelliğine güzel... Fakat bizim halkta bir âdet vardır, her Mısırlıyı prens ve Karun sanırlar.

— Ne olursa olsun, parlak bir düğün... Para parayı çekmiş...

Halk böyle konuştuğu sırada, siyahlar giyinmiş bir genç kız, otelin kapısından içeri girdi. Saçları bile pek o kadar intizamda değildi. Hiddete kapılıp evden birdenbire fırladığı belliydi.

Kalabalığın arasında kendine bir yol açmağa çabaladı. Müzik bir tango çalıyordu. Çiftler dans ediyorlardı.

Şermin, kimine yalvararak, kimini dirsekliyerek, içeri girdi. Fakat öyle bir yere tıkıldı ki, kalabalıktan insan önünü görmüyordu. Genç kızın güzelliğini farkeden bir bey, kenara çekilerek:

— Buyurun kızım... Benim yerimden siz bakın... - dedi.

Şermin ona teşekkür etti.

Ve işte oradan, gelin güveyi görebildi.

Bu sırada, dans durmuş, Molla Murad, torunile küçük damadının alnını öpüyordu. Halk çember olmuş, bunları ortalarına almıştı. Davetlilerin bir kısmı da, bu manzarayı seyretmek için iskemlelerin üstüne çıkmıştı. Şermin de bunlardan biriydi.

Molla bey, cebinden çıkardığı bir güzel gerdanlığı torununun boynuna taktıktan sonra damadına da kırmızı mahfaza içinde bir hediye uzattı. Süha, Molla beyin elini öpüp başına koydu. Gelinin yanında durmasile ve fırak giydiği için, bu hediyeyi alanın damad olduğundan zerre kadar şüphe edilemezdi.

Bu manzara karşısında, Şermin kendini tutamıyarak:

— Alçak! - diye haykırdı.

Bu ses salonun ancak bu kısmında çın çın çınlamıştı.

Civardaki insanlar dönüp Şermine baktılar. Fakat uzaklardan ses işitilmedi.

Esasen müzik de yeni bir havaya başlamıştı.

***

Baha, mektubu villâya götürmekte haklıydı. Zira, bu mektubun içinde âdeta bir dinamit olduğunu biliyordu. Başkasına emniyet edememişti. «İki el bir baş içindir!» derler. Kurta sormuşlar: «Niçin ensen kalın, kendi işimi kendim yaparım da ondan!» demiş. Baha da kendi işini kendi yapmıştı.

Kararını vermişti: Düşmanını mahvetmek için bir tek vasıtaya baş vurmıyacaktı. Elindeki bütün kuvvetleri birden seferber etmişti. Hepsini birden kullanmıştı. Hesapları da doğru çıkmıştı. Küçük bedeninin her zerresi baştan aşağı ihtirasla doldurulmuş olan bu uafak tefek adam, başkalarının zayıf damarlarını ve bu zayıf damarlardan istifade etmesini biliyordu.

Götürdüğü mektup, mânen dinamitli olmakla beraber, manzara itibarile pek ehemmiyetsizdi. Ancak iki kâğıdı ihtiva ediyordu.

Birincisinde, acemi bir hatla şu yazılar vardı:

Küçük hanım!

Sizi aldatıyorlar. Ah zavallıcık, sevildiğinizi sanıyorsunuz, değil mi? Ne hata! Âşığınız sizinle âdeta alay ediyor. Şayet sözlerime inanmıyorsanız kesip gönderdiğim şu gazete parçasını okuyunuz.

Meçhul bir dostunuz

Diğer kâğıt ise, sabah gazetelerinden birinin dördüncü sahifesinden kesilmiş bir izdivaç ilânı idi.

«Nikâh» serlevhasile başlayıp şu malûmatı veriyordu:

Yarın öğle üzeri Altıncı dairede şehrimizin maruf simalarından Bedestanî bay Murad Mollanın torunu ve maruf hukukçulardan Kolonbey zade bay Kudretin kerimesi bayan Belkıs'la Mısır eşrafından bay Sühi Elstanbulî'nin akidleri icra edilecektir. Tarafeyne saadet dileriz.

Bu ilânın altına da, gene el yazısile, nikâhtan sonra hangi otelde merasim yapılacağı kaydolunuyordu.

Mektubu genç kıza bahçıvanın karısı getirmişti. Şermin, annesinin rahatsızlığile ve âşığının maceralarile zaten hayattan bizar bir haldeydi. Zarfı asabiyetle yırttı. Yukarıdaki satırların daha birincisini okur okumaz kan büsbütün beynine sıçradı.

Hayretle kendisine bakan ihtiyar kadına dönerek:

— Bu mektubu kim getirdi? - diye sordu.

— Tanımıyorum, küçük hanım?

— Nerede o?

— Vallâhi bilmem... Şofördü.

— Aşağıda mı?

— Hayır, zarfı verdi, hemen gitti.

Zavallı kız, müteakip satırları da okudu. Harfler gözlerinin önünde dansediyordu. Nihayet sonuncu kelimeye geldi. İmza yok.

Bütün vücudünün titrediğini hissediyordu. Dişleri biribirine vuruyordu. Zaten bütün kalbi yaralı olan zavallı kıza, bu son darbe, dayanılmaz bir şiddette gelmişti.

Bahtsızlığı son raddesine varmıştı. Tahkir ve tezlil edilmek işte ancak bu kadar olabilirdi.

Vay! Demek ki kendine hiç de lâyık olmıyan bu âvare, bu vicdansız delikanlıya maddî olduğu gibi, mânevî her şeyini de feda edecekti, öyle mi? Halbuki onu kurtarmağı bir vazife bilmişti. Artık bundan sonra, iyi bir adam olabileceğini sanmıştı. Verdiği sözleri tutacağını zannetmişti. Fakat işte, mevhum saadetinin kulesi, birdenbire yıkılıyordu.

Bir an, böye bir halin vaki olamıyacağını düşündü. Omuz silkti:

«— İmzasız mektup! Yalancının biri yazmıştır!» diye düşündü.

Süha, daha pek yakın bir zamanda, ona tatlı vaadlerde bulunmuş, yeminler etmiş, ayaklarına kapanmış, vefakâr kalacağını söylemiş değil miydi?... Yalancılığı bu derece ileri mi vardırmıştı yoksa?...

(Arkası var)

Müttefikler Osloya 60 kilometre yaklaştı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Paris 21 (A.A.) — Havas ajansı Norveçteki vaziyet hakkında şu tafsilâtı veriyor: Fransız ve İngiliz kıtaatının ihraç harekâtı arızasız ve zayiatsız devam etmektedir. Şimdi bu seferî kuvvetler erkânı harbiyesile Norveç Başkumandanlığı arasında sıkı bir el birliği mevcuttur. Fransız - İngiliz - Norveç harekât plânı en küçük teferrüatına kadar çok iyi şekilde tatbik edilmektedir. Fransız bahriye mahafili müttefiklere ait efrad ve malzeme nakleden gemilerden hiçbirisinin batmadığını, buna mukabil Almanların müteaddid gemi ve binlerce asker zayiat verdiklerini tebarüz ettirmektedirler.

Almanlar Norveçin şimalinde bulunup şimdiye kadar zayiata uğramıyan kuvvetlerini iaşeye çalışmaktadırlar.

Askerî mahafil Tornhjem mıntakasındaki harekât hakkında ketum davranıyorlar.

İngilizler Hamarı aldılar mı?

Stokholm 21 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Henüz teeyyüd etmiyen haberlere göre, İngiliz kıtaatı Almanlardan Oslonun 110 kilometre şimalinde bulunan Hamarı almışlardır. Bu haberleri kaydı ihtiyatla karşılamak lâzımdır. Bununla beraber mezkûr haberin, şarkta Norveç kıtasile İngiliz kuvvetlerinin müştereken faaliyette bulundukları hakkındaki Norveç resmî tebliğinden az sonra verildiğini de göz önünde bulundurmalıdır.

Müttefiklerle Almanlar arasında muharebe

Stokholm 21 (A.A.) — Karaya ihraç edilen müttefik kuvvetlerile paraşütlerle inen Almanlar arasında Namses'de bir muharebe cereyan ettiği anlaşılmaktadır. Almanların cepheyi işgal edememiş olmaları demiryolu ile asker nakletmek hususundaki kabiliyetsizliklerini isbat etmektedir. Hogra kalesi hâlâ mukavemet etmektedir ve Alman mümessillerinin teklifleri Norveçliler tarafından reddedilmiştir.

Trondhjem'de bulunan Almanlar Bork ve Gavel vadilerinden asker sevkedememektedirler. Çünkü bütün kuvvetlerini Dennosdan gelen taarruz üzerinde teksif etmek mecburiyetindirler.

Norveçlilerin mukavemeti

Londra 21 — Norveçte askerî harekât hazırlanmış olan plâna göre inkişaf etmektedir. Karaya askerden başka ağır toplar, tank vesaire de ihraç edilmiştir. Müttefiklerin yardımı Norveçlilere cesaret vermiştir. Norveç kuvvetleri toplanarak Almanlara mukavemet etmektedir.

Trondjhemdeki Almanlar müşkül mevkidedirler. Buraya Oslodan ancak Elverum ve Hamar vadileri vasıtasile sevkıyat yapılabilir. Norveçliler bu iki vadiyi kapatmışlardır. Diğer taraftan Narvik mıntakasında Almanlar mahsur vaziyettedirler.

Almanlar da Norveçlilerin mukavemetini takdir ediyorlar. Dün akşamki Alman tebliğinde Norveç kıtaatının köprüleri ve yolları tahrib ederek, bir çok noktalara torpiller koyarak Alman ileri hareketine karşı koydukları bildirilmektedir.

Stokholm 21 (A.A.) — Norveç kıtalarının Ronds Fiyoru ile, sahilinde Mjoerse arasındaki yeni mevzilerinde, kuvvetli bir şekilde tahassün etmiş oldukları haber verilmektedir. İngiliz kıtalarının, tanklarla ve ağır silâhlarla mücehhez olarak kısmen yollardan kısmen şimendiferle o noktaya vasıl oldukları söyleniyor.

Almanlar Norveçlileri püskürttüler

Stokholm 21 (A.A.) — Bu akşam neşredilen Norveç tebliğinde deniliyor ki:

Almanlar, topçu kuvvetlerinin ve tayyarelerin yardımile Mjoere'deki kıtaatımıza, her iki taraftan birden taarruz etmişlerse de, püskürtmeğe muvaffak olamamışlardır. Tayyareler, Littelammer tepelerini bir çok defa bombardıman etmişler ve hem propaganda beyannameleri ve hem de bombalar atmışlardır. Gar yakınındaki bir ev yanmıştır.

Müteaddid Alman tayyareleri şimale geçerek Trondhjem mıntakasına gitmişlerdir. Bir Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Almanlar Elverumu işgal ettiler, muharebe devam devam ediyor

Stokholm 21 (A.A.) — Alman kıtaatının Trono'hinne cenubu garbisinde Orkdal mıntakasını tahkim etmekte oldukları haber alınmıştır. Gotenburg'dan gelen bir habere göre İsveçin cenubu garbî sahilleri açığında şiddetli bir infilâk işitilmiştir. Bu infilâktan az evvel bazıları harp sefinesi olmak üzere 20 kadar vapurun cenup sahillerinde geçmekte olduğu görülmüştür. Bu vapurlar infilâktan sonra gözden kaybolmuşlardır.

Oslodan şimali şarkî istikametinde ilerleyen Alman kıtaatı şiddetli muharebelerden sonra Elverum'u işgal etmişlerdir.

mişlerdir. Burada fazla düşman kuvveti karşısında çekilen Norveçliler şimdi Stavangerden İsveç hududuna kadar muntazam bir duvar halinde yükselen dağlarda muharebe etmektedirler.

Diğer taraftan haber verildiğine göre Hamar da Almanların elindedir.

Namsos'un bombardımanı

Londra 21 (A.A.) — Harbiye ve Bahriye nezaretleri tarafından tebliğ edilmiştir:

Düşman 20 nisanda, Namoss'da son derece faaliyet sarfetmiştir. Birçok bomba atılmıştır. Şehir çok hasara uğramışsa da İngilizlerin zayiatı müsellâh bir balıkçı gemisinden ibarettir. Müttefik kıtaat zayiat vermemiştir.

Norveç vapurlarının vaziyeti

Londra 21 (A.A.) — Bu akşam, Norveç hükûmetinin bir mesajı radyo ile neşredilmiştir. Norveç vapurları yalnız Norveç makamatından verilen emirlere ve talimata göre hareket edecektir. Harp muhataralarına karşı Norveç şirketleri tarafından Sigortalı vapurların sigortaları devam etmektedir.

Almanların ümidleri tahakkuk etmedi

Paris 21 — Fransız gazeteleri Almanyanın Norveç sefirinin ümid ettiği neticeleri vermediğini yazıyorlar. Journal gazetesinin askerî muharriri general Duval diyor ki:

«Almanya Norveçte hiyanetten istifade etmeği ümid ediyordu. Bu ümid tahakkuk etmemiştir. Norveçliler derhal seferberlik yapmışlar ve vatanlarını istilâya karşı mukavemet etmeğe başlamışlardır. Müttefikler de asker çıkararak Norveçin yardımına koşmuşlardır. Merkezi şimalde Harştadda olan 6 ncı Norveç fırkası seferberliğini bitirmiş ve Trondhjem'e 3 kilometre mesafede cephe kurmuştur.

Matin gazetesi de diyor ki: «Almanyanın ümidlerinin hiç birisi tahakkuk edememiştir. Almanya Atlantiğe çıkamamıştır. İsveçten demir nakledilen yol kendisine kapanmış, artık İsveçi tehdid edemiyecek bir vaziyete düşmüştür. Diğer taraftan bütün bitaraflar tedbir alıyorlar.»

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cildtir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tevzi yeri: **AKŞAM** matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 Kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Telefonlarımız:
Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Rebiülevvel 14 — Kasım 167

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	8,25	10,15	5,18	9,06	12,00	1,40
Va.	3,20	511	12,12	16,00	18,56	20,35

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Lokman hekim

(Dr. HAFIZ CEMAL)

Dahiliye mütehassısı

Divanyolu 104

Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya T. 22398

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100. 000.000 Türk lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede **4 defa** çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	**Adet**	**1,000**	**Liralık**	**4,000 Lira**
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 faziasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

MÜJDE!

BOMONTİ BAHÇESİ açılmıştır

Eskisi gibi bu sene de (Frigorifik) te soğutulmuş

TAZE BİRA gerek kadehlerle ve gerekse **Küçük Fıçılar** derununda muhterem müşterilerimiz emrine âmade bulunmaktadır. Meze serbestir.

Askerî fabrikalar Tekaüt ve Muavenet sandığı müdürlüğünden

Deniz temini istikbal sandığından tekaüt maaşı alanlara

3575 sayılı kanun mucibince mülga deniz amele temini istikbal sandığından tekaüt maaşı alanların bu maaşla olan alâkalarının kesilmesi için üç seneliklerine mahsuben evvelce bir buçuk senelikleri tevzi edilmişti. Bu defa da bakiye bir buçuk seneliklerinin tevziine 22 Nisan 940 pazartesi gününden itibaren 26 Nisan 940 cuma günü akşamına kadar Tophanede Askeri fabrikalar yollama müdürlüğünde müteşekkil komisyonda tevziata başlanacaktır. Mütekaitlerin geçen defa olduğu gibi fotoğraflı berhayat ilmühaberi, maaş cüzdanı ve beratları ile beraber mezkûr komisyona bizzat müracaatları ilân olunur. «3103»

Istanbul P. T. T. Müdürlüğünden

İdare müstahdemini için yaptırılmakda olan elbiselerin kasket ve yakalarına konulmak üzere 3492 adet müvezziler için yaka işareti 5150 adet P. T. T. 943 adet hat bakıcı, 240 adet odacı yaka işareti yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 3/5/940 cuma saat 15 de B. postahane binası birinci katta telgraf muavinliği odasında toplanacak müdürlük alım satım komisyonuda yapılacaktır.

Muhammen bedel 1236 lira 79 kuruş, muvakkat teminat 92 lira 78 kuruştur. Taliplerin olbaptaki nümunelerini ve şartnamesini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına eksiltme gün ve saatinde de 940 senesi için. muteber ticaret odası vesikası ve muvakkat teminat makbuzile birlikte komisyona müracaatları. «3123»

Türk Hava Kurumu Türkkuşu Genel Direktörlüğünden

1 — Türkkuşu ihtiyacı için 1500 metre harici elbiselik kumaş pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (11.625) muvakkat teminatı (871 lira 88 kuruş) tur.

3 — İhalesi 2 mayıs 940 perşembe günü saat 15 de yapılacaktır.

4 — Nümunesi ve idari şartnamesi her gün komisyonda görülebilir.

5 — İsteklilerin belli gün ve saatte kanuni vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte Ankarada Türk hava kurumu merkez binasında müteşekkil satınalma komisyonunda bulunmaları. (3120)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Kıymeti Lira	Kr.	Pey parası Lira	Kr.	
1689	85	126	74	Bakırköyünde: Yenimahallede 10 Temmuz Cad. eski 53 yeni 69, 69/1 No. lu bahçeli beş odalı evin tamamı.
326	84	24	51	Küçükpazarda Yavuz Sinan mahallesinde Sağrıcılar sokağında eski 33 yeni 27 No. lu ahşap iki baraka oda ve arsanın tamamı (5986)
1955	73	146	68	Çemberlitaşta Molla Fenari mahallesinde eski Medrese sokağında eski 5, 7 yeni 9. 11 No. lu arsanın tamamı (7046)
206	84	15	51	Çarşıda Divrik sokağında 16 - No. lu dükkânın tamamı. (4636)
225	20	16	89	Mercan Dayahatun mahallesinde Valde hanı ikinci kemer üst katta 42 - No. lu kâgir odanın tamamı. (4926)
138	30	10	37	Aksarayda Gureba Hüseyin ağa mahallesinin eski Horhor yeni Mehmet Lütfü sokağında eski 26 yeni 21 No. lu arsanın tamamı (6057)
204	56	15	34	Çarşıda Ressam Basmacılar sokağında eski ve yeni 25 - No. lu dükkânın tamamı (105)
210	26	15	77	Çemberlitaşta Molla Fenari mahallesinde Vezir hanında üçüncü katta eski 19 yeni 13 - No. lu kâgir odanın tamamı (6067)
213	00	15	98	Kumkapıda Bayramçavuş mahallesinin Taşçılar sokağında eski 10 yeni 14 No. lu ve 106 metre murabaaındaki arsanın tamamı (1295)
2456	00	184	20	Fatihte Sofular mahallesinde Kıztaşı ve Saraçhane caddesinde tamamı 27 ve 98.5 metre murabbalarında iki kıt'a vakıf arsanın tamamı (977)
177	48	13	31	Büyük çarşıda Uncu sokağında 28 - No. lu kögir dükkânın tamamı (5862)
377	10	28	29	Beyazıtta Camcı Ali mahallesinin Cümhuriyet cad. eski 88 yeni 90 - No. lu 12 - metre murabbaındaki dükkân arsasının tamamı (5923)
105	92	7	94	Kaliçeci Hasan mahallesinin Büyük Yol geçen hanı derununda 1 - No. lu arsa tamamı.
150	20	11	27	Beyazıt mahallesinin Batpazarı Hacı Memiş sokağında 24 - No.lu havasız kâgir dükkânın tamamı.
350	18	26	27	Fatihte İskender paşa mahallesinde Veli Ef. sokağında meşrutahane arsası. (939)

yukarıda yazılı emlâk 15 gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalei katiyesi 25/4/940 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 - de yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerile beraber Çemberlitaşta Vakıflar Başmüdüriyeti Mahlûlât kalemine müracaatları. (2839)

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünden:

Keşif bedeli (29182) lira (89) kuruştan ibaret İzmirde İncir altı mevkindeki iskelenin beton arme olarak yapılması işi pazarlıkla ihale edilecektir. Muvakkat teminatı (2188) lira 71 kuruştur. İsteklilerin asgari yirmi bin liralık mümasili iş başarmış olduğuna dair vesikasile birlikte 29/4/940 tarihine raslayan pazartesi günü saat on beşte Galatada Umum müdürlük binasında toplanacak olan satınalma komisyonuna müracaat etmeleri. Bu baptaki şartnme ve teferrüatı 146 kuruş mukabilinde sözü geçen komisyondan alınabilir. (3225)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 24500 yirmi dört bin beş yüz lira olan elli bir kalem muhtelif çelik 3/6/940 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır

Bu işe girmek isteyenlerin (1837,50) bin sekiz yüz otuz yedi lira elli kuruşluk muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (3057)

Yüksek Mühendis ve Fen Memuru Aranıyor

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden

İnşaat kontrol işlerinde çalışmak üzere şantiyelerde tecrübe görmüş «6» yüksek mühendis ile 3 mühendis veya fen memuru 9 Sürveyyans alınacaktır.

Taliplerin aşağıda yazılı evraklarile memurin şubesine acele müracaatları.

1 — Diploma veya musaddak sureti
2 — Bonservis » »
3 — Askerlik vesikaları »
4 — Nüfus kâğıdı » (3108)

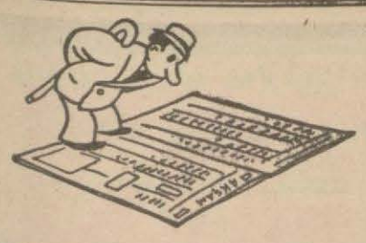

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLÂNLAR

Fevkalâde ahvalin devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa neşredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Muhasebeye, türkçe, fransızca. almanca muhabereye bihakkın aşina tecrübekâr bir kâtip İstanbulda iş arıyor. Adres: Galata Posta kutusu 1243 — 2

KALORİFER ve SIHHİ TESİSAT — Çok tecrübeli bir mütehassıs ücretli veya götürü iş arıyor. Projeler, deviler ve saire Akşamda (K. Ç.) rümuzuna mektupla müracaat.

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Eski ve yeni türkçe mükemmel okur yazar, türkçeden fransızcaya ve fransızcadan türkçeye tercümeye vakıf, daktiloyu gayet seri yazar bir genç bütün gün ve yahut günde bir kaç saat çalışmak için iş arıyor. İcabında kendi evinde daktilo işleri de kabul eder. Akşamda (M. L.) rümuzuna.

FAAL BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Türkçe, Fransızcaya âşinayım. Daktiloda seri yazar takibat, tahsilât işlerine vakıfım, bonservisim ve kefilim vardır. Müesseselerde veya bürolarda münasip bir maaşla çalışırım. İsteyenler Galata Posta kutusu 1130 No. ya mektupla müracaatları.

ÖTEDENBERİ EN MÜMTAZ TİCARETHANELERDE VE MÜESSESATI MALİYEDE BULUNARAK — İktidar ve istidadı ve kabiliyeti idaresile mütemayiz usulü müzaafaya vakıf bir muhasip büyük bir sahai faaliyet ve merkezi ticaret olan İstanbulda her hangi bir ticarethanede ve müessesatı maliyede daimi olarak çalışmak arzusundadır. Bu hususta alâkadarane matlûp ve maksud olan kanaat ve itimadı telkin edecek mahiyette bonservisleri haizdir. Böyle bir muhasibe lüzumu olanların Akşam gazetesi vasıtasile R. Memnun idaresine müracaatları.

MÜHENDİS VE MİMARLARA — Kroki üzerine resim, kopya işleri temiz ve hassas olarak ehven şeraitle çizilir. Akşamda (A. S. G.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

FİRSAT — Yazı makinasını çok üstün bir sürat ve mükemmeliyetle kullanan genç bir daktilo iş arıyor. Dışarıyada gider. (Akşam) a (T. T.) rümuzuna mektupla müracaat. — 1

BİR MÜREBBİYE İŞ ARIYOR — Çocuk bakmak ve fransızca öğretmek için iş arıyor. Kadıköy Vapur iskelesinde Akşam gazetesi bayii bay Eteme müracaat. — 3

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

ÜÇ BAYAN ARANIYOR — Orta mektep mezunu, kavrayışlı olmalı; ikisi süratlı daktilo yazabilmeli, birinin yazısı hesabı iyi olmalıdır. Eski türkçe, lisan bilen tercih olunur. Tercümeihal, istenilen ücretin Akşamda S. Ş. N. bildirilmesi.

BAYAN MEMUR ARANIYOR — Bir Türk müessesesinde çalışmak üzere fransızca veya ingilizce bilen bir bayan aranıyor. İsteklilerin Galatada 1293 numaralı Posta kutusuna mektupla müracaatları.

BİR BAYAN ARANIYOR — Hesap işlerinde çalışacak bir bayana ihtiyaç vardır. Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat.

HASTABAKICI ARANIYOR — Ortaköy Şifa yurduna hastabakıcı bayanlar alınacaktır. İsteklilerin hergün öğleden evvel müesseseye müracaatları.

MÜSTAHDEM ARANIYOR — Taşrada çalışmak üzere bir erkek iki bayan müstahdeme ihtiyaç vardır. Galatasaray Beler otelinde 3 numaraya her gün sabahları saat 8—9 za kadar müracaat.

İYİ İŞÇİ ARIYORUM — Terzihanemize müracaatları. Beyoğlu İstiklâl caddesi 184 terzi Azize.

BİR KADIN ARANIYOR — Büyükadada ikisi çocuk dört nüfuslu bir aile nezdinde yemek ve ev işlerinde çalışacaktır. Saat 20 den sonra matbaamızda muharrir Cemaleldin Bildik'e müracaat. —

DOKUMACI ARANIYOR — Pamuklu dokumasında çalışacak dokumacıya ihtiyacımız vardır. Defterdar Fesane fabrikası dahilinde bay Nazim'a müracaat. — 1

DAKTİLO ARANIYOR — Gayet seri makine yazan anlayışlı 40 lira maaşla bir daktilo aranıyor. İstanbul ikinci noterliğine müracaat. — 1

BAYAN ARANIYOR — Foto siparişlerimizi kabul etmek üzere bayan aranıyor. Kabiliyetine göre maaş. Foto Sait Taksim sineması içinde Taksim Âbide meydanı. — 1

TECRÜBELİ ÇOCUK BAKICISI ARANIYOR — İstanbulda 4 aylık bir çocuğa bakmak için tecrübeli bir şuvester aranıyor. Diplomalı olması şart değildir. Beyoğlu posta kutusu 254 mektupla müracaat. — 1

3 — SATILIK EŞYA

İNŞAAT MÜTEAHHİDİ VE ELEKTRİKÇİLERİN NAZARI DİKKATİNE — N. K. B. A. 3×50+35 alçak tevettürlü 80 metre uzunlukta, elektrik kablosu satılıktır. Galata: Posta kutusu 1150 ye mektupla müracaat.

SATILIK OTOMOBİL — Doç marka taksiye elverişli bir otomobil satılıktır. İstiyenlerin Yenipostahane caddesinde Velora hanında kahveci Karabet'e müracaat etmeleri. — 1

OTOMOBİL ARANIYOR — 38, 39 model hususi kullanılmış bir otomobil alınacaktır, satmak isteyenler Akşamda (SPOR) rümuzuna tahriren müracaatları. — 1

LOKANTA ve MAHALLEBİCİLERE — Mükemmel bir mutfak sobası satılıktır. Beş göz, iki fırınlı ve iki metre boyundadır. Galata Necati bey caddesi 229 Ali Hüsnü usta Yıldız atelyesi. —

SATILIK PİYANO — Bir adet Alman piyanosu az kullanılmış içi demir çapraz telli satılıktır. Galatasaray Yeniçarşı caddesi gazhane yokuşu Nikolaidi apartımanı No. 51/5 saat 13—20 ye kadar müracaat. — 1

SATILIK OTOMOBİL — 936 model açık Opel marka az ve temiz kullanılmış bir otomobil satılıktır. Görmek arzu edenlerin çakmakçılarda No. 66 mağazaya müracaat etmeleri. Telefon. 21144 — 3

VİYOLE, ŞARPİ, DİNGİ ARANIYOR — Beşiktaş Akaretler Afacan sokak Bereket apartıman 6 numaraya mektupla ve yahud şifahen hergün bay Kemale müracaat. — 1

ACELE SATILIK — Yeni (Frijider dört ayak) bir buz dolabı. Beykoz Yalıköyü tütüncü Hidayet.

SATILIK MOTOSİKLET — Ariyel marka 38 model çift eksoz sepetli bir motosiklet satılıktır. Taksim Cümhuriyet meydanı tramvay durağı karşısında tütüncü İzzet Zihniye müracaat. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK MÖBLE KÜÇÜK APARTIMAN — Taksim Topçu caddesi Atamer apartımanında 3 odalı ve her konforu havi 4 numaralı daire yaz mevsimi için möble olarak kiralıktır. Hergün öğleye kadar mezkûr daireye müracaat edilmesi.

KİRALIK ARSA — Beşiktaşta odun iskelesinde deniz kenarındadır. Etrafı kapalıdır. Hergün saat 10 a kadar 40089 telefon numarasına müracaat. — 2

KİRALIK APARTIMAN — Taksimde Topçu caddesinde uygun apartımanın 2 numaralı konförlü dairesi eşyasile beraber yaz mevsimi için kiralıktır, isteyenler içindekilere müracaat edebilirler. — 33

AYASPAŞADA KİRALIK VİLLÂ — On bir oda kalorifer ve sıcak su tertibatlı tam konforlu Marmaraya ve Boğaza hâkim nezaretli bir villâ kiralıktır. Müracaat: Sarayarkası Namıkpaşa sokak 7 No. lu ev. Telefon: 40552. — 1

KİRALIK KONFORLU MÖBLE APARTIMAN — Ayazpaşa Park Otel karşısı İkiz kardeşler apartımanı 2 numaralı daire mevsimlik kiralıktır. Hergün 11 den 3 çe kadar görülebilir. Telefon: 44399 — 12

KİRALIK APARTIMANLAR — Her konforu havi 4, 5 ve 6 odalı, her taraftan güneşli, bahçeye nazır havadar apartımanlar kiralıktır. Akaju bir yemek odası takımı da satılıktır. Fiat ehven. Şişli Süvari karakolu arkasında Tavukçuoğlu sokağı, Bak, apartımanı. Telefon: 42799 — 1

KİRALIK KÖŞK — Kadıköy Cevizlik Hasırcıbaşı sokak numara 48. 7 oda. hamam, havagazı, elektrik, terkos suyu vardır. Büyük bahçe içinde bol güneşli, denize yakındır, kiralıktır. İçindeklilere müracaat. — 1

SATILIK KÖŞK — Yakacıkta Ayazma karşısında Cihan oteli yanında 72 No. lu 8 oda, mutfak, hamam, havuz fevkalâde nezaretli köşk satılıktır. Telefon: 42168 numraaya mürcaat. — 2

PANGALTIDA — Tan sineması civarında Kelvinatörlü 131/1 numaralı tütüncü ve sucu dükkânı devren satılıktır. İsteklilerin mezkûr dükkâna müracaatları. — 1

KİRALIK KÖŞK — Erenköy tren istasyonunda çok güzel bir bahçede su elektrik havagazı telefon banyoyu ve dört odadan ibaret müstakil bir apartıman dairesi kiralıktır. Doktor Hayri Ömer köşkü. — 2

SATILIK EV — Kadıköyde Aya Triyada kilisesinin bulunduğu (Hacı Şükrü) sokağında 37 numaralı ev satılıktır. İki katta altı odasile çok kullanışlı bir mutfağı olan bu evin ayrıca çatı katında bir hizmetçi odasile kileri, bodrum katında uşak odasile banyosu, çamaşırhanesi, odun ve kömürlüklerile üç katta üç tuvalet mahalli ve kumpanya suyu vardır. Bahçesile birlikte çok kullanışlı ve konforlu olan bu evin tekmil odaları ve merdivenleri muşamba döşelidir. Evi görmek ve pazarlık için çarşamba ve pazar günleri saat 15 ile 17 arasında mezkûr eve müracaat edilecektir. Pazarlık için ayrıca cumartesi günleri saat 10 ile 12 arasında İmar Bankasında Ahmed Fahri Demircan'a ve hafta araları telefonla 43030 numaraya ve Taksimde Cümhuriyet apartımanında 8 numaraya müracaat edebilirler. — 4

SATILIK VE KİRALIK APARTIMAN — Tarabyada asfalt üzerinde 102 numaralı dört daireli, dörder odalı ve banyolu apartıman satılık ve kiralıktır. Hergün içerisindeki sahibine müracaat. — 4

SATILIK KÖŞKLER — Göztepede, Sahrayiceditte, içlerinde elektrik ve tulumbaları bulunan, biri 6, diğeri 4 odalı, aynı bahçe içinde 2 köşk ayrı ayrı veya birlikte satılıktır. Yenicami Osmanlı bankasında bay Kemale müracaat. — 2

KİRALIK APARTIMAN — 1, 4, katlar 4, 5 odalı modern çok nezaretli, havadar. Fatih tramvay caddesi Malta durağı Kutlu. 87 — 3

DEVREDİLECEK DÜKKÂN — Beşiktaşın en işlek yerinde Uludağ peynir ve yağcı dükkânı taşraya seyahat dolayisile acele devredilecektir. Adres: Beşiktaş Ortabahçe 24-1 — 1

SATILIK VE KİRALIK KÖŞK — Heybeliadada Demirtaş sokağında, manzara, elektrik, bol su, muntazam bahçe, 8 oda, 2 mutfak, maruf (Kuleli köşk) satılık ve kiralıktır. Köşke müracaat. — 4

ACELE SATILIK APARTIMAN — Kıztaşında İskender paşa camli yakınında çifte kahveler caddesinde 36-1 numaralı apartıman satılıktır. Görmek isteyenlerin karşısındaki kömürcüye müracaatlar. —

SATILIK EMLÂK — Beyoğlunda, Tepebaşında caddeye nazır, köşe başı, üst üste iki bodrum, üstte dükkân, beş kat, her katta 5 oda kagir emlâk satılıktır. Görmek arzu edenler, her gün saat 12 - 14. Galata, Tünel yanında, Billûr sokak «Gül» han No. 8 Manuk Viramşabuh'a müracaat. — 1

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Çok şerefli bir mvekide tütün sigara, tatlı ve mezeci dükkânı - taşraya azimet dolayısile - maktuan 850 liraya devren satılıktır. Akşam N. Refet rümuzuna mektupla müracaat. — 1

KİRALIK APARTIMAN — Aksaray Kemalpaşa caddesi Tiryaki Hasan paşa sokak No. (33) elektrik, terkos, mevcud etrafı açık havadar bol güneşli, ferah, manzaralı, geniş hol tramvayı görür ve durağına pek yakın üç odalı katı kiralıktır. Dördüncü kattaki sahibine müracaat. — 1

SATILIK — Büyükadanın en güzel mevkiinde nezareti kâmileyi havi ve bütün konforlu iki daireli müceddet villâ ile Çarşıkapıda iyi bir varidat getiren bahçeli ev satılıktır. Tafsilât için İstanbul Belediyesi seyrüsefer kâtibi Vehbiye müracaat. — 2

KİRALIK KONFORLU DAİRE — Taksim Talimhane topçular caddesi ikinci kat dört oda kalörifer her gün sıcak su aylığı 45 liraya devren kiralıktır. Galata: Billûr sokak Güneş han birinci katta bay Asım Yolaça müracaat.

KİRALIK ve SATILIK KÖŞK — Erenköy sanatoryom karşısında ayrı ayrı iki dairedir. Üst katta beş alt katta üç oda isteyene moble verilir. 32 dönüm arazisi vardır. Hergün ona kadar 40089 telefon numarasına müracaat. — 5

ACELE SATILIK VE KİRALIK APARTIMAN — Maçka Teşvikiye caddesi 29/31 numaralı üç katlı 25 odalı havadar bahçeli ve iki cadeye yüzü ve gayet geniş balkonu ve kısmen ihzar edilmiş kalörifer tesisatı ve denize nezareti olan mücedded apartıman satılık ve kiralıktır. Taliplerin 3 üncü kata müracaatları. — 22

ANKARANIN EN ŞEREFLİ YERİNDE KÂRLI BİR İRAD — Ankarada, Atatürk caddesi üzerinde Vekâletler karşısında, 670 metre arsası olan kârgir 33 No. ev satılık ve toptan kiralıktır. Çok sağlam yapılmış olan bina 250 lira getirmektedir. 3 kata ayrılmıştır. İsteklilerin İstanbulda, Kızıltoprak, Selâmi çeşme, 220 No. da Tevfik Bıyıklıoğlu adresine müracaatları. — 2

SATILIK EV — Aksarayın Selçuk Sultan camii sokağında 10 numaralı ev satılıktır. Görmek istiyenler içindekilere müracaat etmeleri ilân olunur. — 1

SATILIK EV — Beyoğlunda Kalyoncukulluğunda Fakir sokağında 7 numaralı ev satılıktır. İstiyenler yanındaki kömürcüye müracaat etmeleri ilân olunur. — 1

SATILIK EMLÂK — Beyoğlunda Lion mağazası karşısında eski çiçekçi sokağında caddeye pek yakın 5, 7 ve 15 numaralı apartımanlar. altlarındaki dükkânlarla birlikte satılıktır. Talip olanların Akşam gazetesinde «Tahsin» adresine müracaat etmeleri. Telefon: 20765 — 1

KİRALIK KONFORLU MÖBLE APARTIMAN — Taksim Talimhane Aydede caddesinde 5 odalı sıcak su, telefon vesair konforu havi möble bir apartıman mayıstan itibaren yaz mevsimi için kiralıktır. Hergün saat ikiye kadar 44241 numaraya telefon edilmesi. — 1

SATILIK APARTIMANLAR — Yeniçeri ağası sokağında 32/34 numaralı 4 kat beher katında dörder oda bir hol balkonu havi altında dükkân ve odası bulunan apartıman ile Tarlabaşında sekiz odalı kat kat kiraya elverişli altında iki dükkânı bulunan kârgir haneler satılıktır. Müracaat: Telefon No. 44182. — 1

SATILIK ARSA veya EV ARANIYOR — Arnavutköy veya Bebekte, Kadıköyünde Mühürdarda veya Cihangirde bir ev ve bir arsa satın almak istiyorum. Akşamda C. Alnigeniş'e müracaat.

EV ARANIYOR — 2500 liraya kadar Beyoğlu veya İstanbul cihetinde mutlak yakın veya Adalarda, mufassal malûmatla İstanbul posta kutusu 250 tahriren müracaat edilmesi. — 7

KİRALIK BÜYÜK ve KÜÇÜK 2 KÖŞK — Büyük bahçe tükenmez su. çamlık meyva çiçek elektrik telefon Adalara nazır istasyona iki dakika. Bostancı Küçük yalı Asfalt üstü Telefon: 52.248. — 7

SATILIK BAHÇELİ BİR EV ARANIYOR — Kadıköyden Kızıltoprağa ve Sultanahmetten Fatih Aksaraya kadar olan saha dahilinde tramvaya yakın konforlü olması şarttır. Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat.

SATILIK VE KİRALIK KÖŞK — Alemdağı caddesinde iki kat dahili yağlı boyalı beş oda çini döşeli bir antre, alafranga ocaklı mutfağı, iki helâ nim kârgir dört dönüm bahçesinde her nevi meyvası, bir aile fırını, içilir tulumbalı tatlı suyu, gayet havadar, manzaralı hastalara ilâçsız tedavili bir köşktür. Üsküdar vapur iskelesinde gazinocu Kemale müracaat. — 5

SATILIK KÖŞK VE ARAZİ — Topkapıya 15 dakika mesafede Gümüşsuyu mevkiinde 11 numaralı ahşap köşk satılıktır. Yirmi dönümlük arazide müteaddid müsmir ağaçları. ahırı, iki kuyuyu ve tarla ittihazına elverişli sahayı, bir de taş ocağını muhtevidir. Fabrika ittihazına da elverişli olan bu köşk ile arazisi için Topçularda Tikveşlizade Hüseyin Sadeddin adresine müracaat. — 3

MEVSİMLİK KİRALIK APARTIMAN — Maçka Palas'da iyi konforlu bir daire teşrinievvel sonuna kadar çocuksuz bir aileye mobilyalı olarak kiraya verilecektir. İstekliler cumartesi pazardan maada her gün Maçka Palas ikinci kapı No. 16 dan şeraitini öğrenebilirler.

KİRALIK APT. — Nakil dolayısile gayet ehven möbleli veya möblesiz. Tam konfor. Nişantaş Vali Konağı caddesi 57 No. lu apartıman. İçindekilere müracaat. — 1

ACELE SATILIK APARTIMAN — Nişantaş Teşvikiye camisi civarında Çınar caddesinde köşe başı iki cephesi otuz bir metre senevi dört bin iki yüz lira icar getiren on bir daireli her konforü mükemmel beton arme altı kat 11 numaralı Fehmi apartımanı acele satılıktır. Sabahları saat dokuz buçuğa kadar öğle vakti saat on ikiden iki buçuğa kadar altıncı katında sahibine müracaat. — 7

SATILIK EV — Üsküdarda bir tarafı Şeyh camii caddesi bir tarafı Selmanağa sokağı 30 numara iki bölük elektrik ve terkosu içerisinde 800 metre bahçesi ve iki kuyusu var. Sırf mülk. Ayni caddede ekmekçi bay Abdullah'a müracaat.

5 — MÜTEFERRİK

ALMANCA DERSLERİ — Usulü tedrisi mükemmel olan bir Alman bayan Almanca dersleri vermektedir. Kabul günleri ve saatleri salı ve pazardan maada her gün saat 15,30 - 19 a kadar. Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 133, Hasan Bey Apt. birinci kat No. 6, ikinci merdiven. — 2

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

C. Alnigeniş — Ş. Ş. N.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

ETi BANK Umum Müdürlüğünden :

Bankamıza bağlı Maden işletmelerinde istihdam edilmek ve izabe mütehassısı olarak yetiştirilmek üzere İstanbul Üniversitesinin Kimya Enstitüsü mezunlarından iki genç Bankamız hizmetine alınacaktır.

Bankamız emrinde çalışmak isteyen Kimyagerlerin Askerlik vazifesini görmüş olmaları lâzımdır. Talip olanlar muhtasar tercümei hallerini ve istedikleri aylık ücret miktarını bildirir bir mektupla (Ankara Posta kutusu 509) adresine müracaat etmelidir.

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran pastilleri** de vardır

Devlet Denizyolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

22 Nisandan 29 Nisana kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattına	—	Salı 12 de (Cümhuriyet), perşembe 12 de (Ankara ve pazar 16 da (Aksu). Galata rıhtımından.
Bartın hattına	—	Salı 18 de (Ülgen), cumartesi 18 de (Antalya). Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattına	—	Salı, perşembe ve pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rıhtımından.
Mudanya hattına	—	Pazartesi. salı ve pazar 9.50 de Çarşamba, perşembe ve cuma 15 de (Trak). Cumartesi ayrıca 13.30 da (Marakaz). Galata rıhtımından.
Bandırma hattına	—	Pazartesi, çarşamba ve cuma 8.15 de (Marakaz). Galata rıhtımından. Ayrıca çarşamba 20 de (Antalya), cumartesi 20 de (Ülgen). Tophane rıhtımından.
Karabiga hattına	—	Salı ve cuma 19 da (Seyyar). Tophane rıhtımından.
İmroz hattına	—	Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattına	—	Çarşamba 15 de (Kemâl), cumartesi 15 de (Bartın). Sirkeci rıhtımından.
İzmir süt at hattına	—	Pazar 11 de (İzmir). Galata rıhtımından.
Mersin hattına	—	Salı 10 da (Dumlupınar), cuma 10 da (Çanakkale). Sirkeci rıhtımından.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı Acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	— Galata rıhtımı, Limanlar Umum müdürlüğü binası altında.	42362
Galata Şube Acenteliği	— Galata rıhtımı. Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu Salonu.	22740

(3237)

★ İstanbul Belediyesi ilânları ★

İlk Teminat	Tahmin bedeli	
300,00	4000,00	Cerrahpaşa hastahanesi için alınacak bir adet Lofomobil sisteminde Buhar kazanı.
199,87	2665,00	Cerrahpaşa hastahanesi için alınacak fırınlı ve dolaplı kok kömürü ile işler ocak.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı Buhar kazanı ile kok kömürü ocağı ayrı. ayrı ve açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülecektir. İhale 3/5/940 cuma günü saat 14 de Daimi encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 940 yılına ait ticaret odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi encümende bulunmaları. (3114)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Ada	Parsel
550	11

Eski Hüseyin ağa yeni Bülbül mahallesinde Kılburnu sokağında eski 29, 31, 33, 35 yeni 31 sayılı arsa 2762 sayılı Vakıflar kanununun 44 üncü maddesine tevfikan kadastroca vakıf kütüğüne kaydedilmiş olmakla bu arsada tasarruf iddia edenlerin alelûsul mahkemeye ve idaremize müracaatları. (3228)

AĞIZ, BOĞAZ İLTİHABLARINDA, DİŞETİ KANAMALARINDA
RIDA DİŞ SUYU
NUN ILIK OLARAK GARGARASI, BU İLTİHABLARIN ŞİFASINI TEMİN EDER

En mükemmel aile yardımcısı

5 BEŞ KİŞİYİ BEŞ DAKİKADA DOYURUR

En dar zamanınızda bile KOMPRİME ile telâş etmeden misafirlerinizi ağırlayabilirsiniz.
MERCİMEK, BEZELYE, BUĞDAY vesair ÇORBALIK KOMPRİMELERİMİZİ HER YERDE BULABİLİRSİNİZ.
Çapamarka Müstahzaratı: M. Nuri Çapa Kuruluş tarihi 1915

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
Taklitlerinden sakınınız
Heryerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

KENDİNE HAYRAN

Çünkü tenine en uygun rengi bulmuş
İDEALİNE KAVUŞMUŞTUR

PUDRA
BALSAMİN
KANZUK

HER AYIN YEDİSİNDE

MİLLÎ PİYANGO
80,000 Lira

OKTA
SAÇ SABUNU
Saçları ve Baş cildini muhafaza eden yeni tıbbi sabundur.
ECZANELERDEN İSTEYİNİZ
Fiatı 35 kuruştur

Dr. FETHİ
LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu
Kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (İdrar vasıtasile gebeliğin ilk günlerinde katî teşhisi) yapılır. Beyoğlu: Taksime giderken Meşelik sokağı Ferah apartımanı. Tel: 40534

Doktor
Bahaddin Lûtfi Varnalı
Operatör Ürolog
Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu, İş Bankası karşısında, Emir Nevruz sokağı Panaiya aprt. No. 2. Telef. 42203

İzona
SAÇ SABUNU
Saçlarınızı muhafaza için harikûlade tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.
30 Kuruştur

Akba müesseseleri
Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul abone kaydedilir. Parker dolma kalemlerinin Ankarada satış yeridir.
Telefon: 3377.

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy
ŞİFA YURDU
Şehir gürültüsünden uzak bir yerde büyük bir parkın içinde ve çamların ortasında fevkalâde güzel manzaralı çok temiz ve iyi bakımlı, kadın erkek her türlü hastalara açık hususî hastane
Sinirlerini ve yorgunluğunu dinlendirmek ve nekahat devrini geçirmek istiyenlere mahsus yegâne müessese.
Telefon: 42221

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden

Atölyemiz ihtiyacı için pazarlıkla 7 - 10 kilovatlık bir adet elektrik kaynak makinesi satın alınacaktır.
Ellerinde hazır malı mevcut olan isteklilerin verecekleri makinenin marka, evsaf teferrüat listesi ve fiatını gösterir teklif mektuplarını en geç 26/4/940 tarihine kadar Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasındaki satınalma komisyonuna vermeleri lâzımdır. Makine hakkında icap eden tafsilât için her gün sözü geçen komisyona müracaat olunabilir. (3173)

Eti Bank Umumî Müdürlüğünden:
Bankamızın çok iyi İngilizce bilir bir MÜTERCİME ihtiyacı vardır. Madenciliğe aid teknik tabirleri bilenler tercih edilecektir. Talip olanlar bankamıza müracaat etmelidir.

Santa
Santonini havi olan bu bisküvi
Her kes bilhassa çocuklar tarafından alınması gayet kolay müessir bir müstahzardır.
BARSAK SOLUCANLARINA
Karşı gayet tesirlidir. Barsak solucanlarının büyüklerde küçüklerde sebep olacağı tehlikeler gözönüne alınarak solucan hastalıklarında bunu kullanmaları faidelidir. Hekimlerimize ve halkımıza tavsiye edilen bu müstahzar her eczanede bulunur. Kutusu 20 kuruştur.
Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Reçete ile satılır.
Toptan satış deposu:
CAN Lâboratuvarı
İSTANBUL BAHÇEKAPI REHVANCILAR SOKAK No: 5 Tel: 21939

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.